

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

III. év.

Budapest, 1899, vasárnap, január 8-án.

8. szám.

Alagutban.

Jóformán semmi hír sincs Bécsből. Amint lemondanak telefonon, leüzennek telegráfon, az nem politika, hanem chronologia. Hogy a tanácskozás mikor kezdődött és meddig tartott, mikor indul meg újra és mely időtáiban várható a befejezése, abból ép oly kevés politikai következtetést lehet levonni, mint abból a körülményből, vajjon báró Bánffy Dezső és minisztertársai mai vacsorájukhoz Heidsieckot ittak-e, vagy Liebfrauenmilch-t. . . . Azaz, rosszul alkalmazzuk a jelzőt. Nem azt kellett volna mondani, hogy az ismeretes külsőségek-ből kevés következtetést lehet levonni, hanem azt, hogy sokat. Aminthogy valóban ez is történik. Minél kevesebb a megfogható faktum, annál tágabb tere van a kombinációnak. A bekerített területre csak megszabott nagyságu házat lehet építeni, a végtelen semmiségbe megmérhetetlen palotasorokat.

Bizony építgetnek tisztelt kollégáink a sokféle ellenzékéről. Cifra palotákat kedves vezéreik számára. Miniszteri palotákat. És összes kis épületeiknek, bármily különbözőek is azok a választott stílus tekintetében, egyugyanaz az alapja: a válság. Az a krízis, amit tegnap és ma és holnap Bécsben megtanácskoznak.

Ennél a „krízis” szónál ajánlatos egy kissé megállapodni. Nagy dolog ez Magyarországra, nem szabad olyan könnyen venni, mint ahogy amazok adják. De mielőtt szólnánk róla, valljuk meg

őszintén, hogy mi se tudunk több bizonyosat Bécsből, mint amennyit kollégáink nem tudnak. Mi is alagutban vagyunk, sötétben tapogatózunk, mint azok.

S ép ezért, amikor kijelentjük, hogy józan fejjel ebben a pillanatban akut válságról s még kevésbé személyválságról beszélni se lehet, ép úgy tartozunk urát adni ennek az állításnak, mint ahogy ellenzéki kollégáink nem teszik.

Ami Magyarországon ma aktuális politikai kérdés, az természetesen mind, egytől-egyig tanácskozás tárgya a Hofburgban. Nagyon sok égető kérdés van. A parlamenti rend és béke helyreállítása, az indemnity, ujonczozás, költségvetés, elnökkérdés, obstrukció, kompromisszum és mindenekfölött a gazdasági kiegyezés egyellen részlete se maradhat kívül a tanácskozás keretén. Minden megoldandó kérdés és minden kérdésnek mindenféle megoldási módja szóba kerül a korona és a kormány közt. (Ezért is tartanak napokig a tárgyalások.)

S akárhogy nézzük is a sokféle kérdés összegabalyodott szálait, csak két utjat láthatjuk a kibontakozásnak. Olyan utat, amelyen elindulni lehet. Hogy vajjon célhoz visznek-e, azt még ezekről se tudhatjuk; hogy melyik jobb, azt meg épenséggel nem.

Az egyik ut a megalkuvásé, a másik a harczé. Az egyik kompromisszumon keresztül vezet, nem tudjuk hova; a másik élet-halálra vívott parlamenti harcokon át, nem tudjuk merre. Az

egyik ut megkísérlése annak, lehet-e olyan kompromisszumot kötni, amely minden fontosabb kérdés gyors megoldását elősegíti és biztosítja. A másik ut kitartás a küzdelemben, folytatása a harcnak a végsőig, megtörése az ellenkezésnek és kieroszakolása az ország javának. Másképp nem lehet meg nem lévő javakat megszerezni, mint vagy megveszik, vagy elveszik.

Harmadik ut nincsen.

Aki látja, hogy csakis ezen a két uton lehet haladni (s ezt mindenkinek látnia kell) az magától rájön nyomban, hogy ép ezért ma válságról szó sem lehet. Ha tovább mennek a harcban, az csak úgy képzelhető el, hogy Bánffy halad a küzdő csapatok élén. Ha pedig kompromisszum kötése tesznek kísérletet, még inkább maradnia kell Bánffynak. Hiszen bizonyos, hogy a szövetséget ellenzék a fegyverlerakásért ellenértéket fognak követelni. Áldozatokat a hazától. Ezek között első a Bánffy feje. Ha ő már most önként menne, mivel tömjék be a Polónyiak száját? Vagy azért kell maradnia, hogy tovább küzdjön, vagy azért kell maradnia — hogy odaadhassa magát. Maradnia mindenképp kell. Még ha nem szeretnék is Bánffyt odafönn is, idelelni is, akkor se engedhetnék most bukni. Kincseket ér ő most mindenképpen, akár meggy majd, akár marad.

Válságról tehát ne beszéljen senki. Éretlenség arról beszélni, ami képtelen-

A nagyszakállu Borcsánszky.

Írta: Mikszáth Kálmán. (4)

Nagy, tagbaszakadt leány volt a Hanka, hatalmas idomokkal, piros, egészséges arcu, ragyogó szemű: még az is csak szebbé tette, hogy fent a homloka legletején, egy csomó főkötőhívó pattanás volt, azért híjják pedig így, mivelhogy azokat a főkötő csipkéje eltakarná; a tulipános ködmönkén át is láthatta, aki (apage satanas) épen nagyon odanézett, mellének ritmikus mozgását.

A főispán ingerkedőn kacintott a gazdára s rossz latinsággal mondá:

— Tamen hic iliam reliquit pater. (Mégis itt hagyta őt az apja.)

— Mavult vaccam impellere — mondta a Blahunka Jani nevetve. (Inkább akart tehenet hajtani.)

E rejtélyes lassu szóváltás teljes értelme egyelőre elveszett előttem, hanem később, vacsora után az urak (semmi sem szent ezeknek) kivallatták a házi személyzetet fufanggal, borraival: a szakácsnét a mindenest vagy a harangozót, Isten tudja, ki mindenkit; kivált mintán a főispán a fejét fájlalván, korán hazament s elszabadult lánczáról minden tapintat és illedelem, megállapították a tényait

ladékat hitelesen. Hát úgy volt az, hogy az öreg tót már egy félév előtt haza akarta vinni a Hankát, de akkor egy borjut ajándékozott neki a plébános. Ezzel szent lett a béke, de most megint előjött a nagy hegyek mögül az az ürügygyel, hogy az anyja nagyon sir a Hanka után, hát hazaviszi. A pap hivatkozott a borjura, hisz azért adta neki a borjut, hogy a Hankát itt hagyja, akire szüksége van a gazdaságnál. — „Hja, a borjuval is csak baj van, felelte a tót, mert az meg az anyja után bög.” Ekképen világíttatván meg az otthoni szomorú helyzet, Blahunka plébános ur a következő alternatíva elé állította az öreg tótot: vagy a felesége könyeit szárítsa le, vagy a borjuét. A tót választott: a tehenet, a Majmunát hajtotta haza. Így történt szóról szóra. S minden egyéb pikáns híresztelés, aminőt például az ebédnél is hallottunk a főispánnál, aljas koholmány és rágalom.

Messze esnek célunktól leírni a vacsorát, a jóízű ételeket, jóízű anekdotákkal fűszerezve (sajnos, többnyire régi ismerősökkel). Kock Pál tehetett ilyeneket, mert éhes griseteknek és szomjas diákoknak írt s ha elősorolta, kősei mit ettek, milyen volt a nyul-pastetom, a szárvagombba, hogyan párolgott a punch, a Quartier latin-beli padlásszobák leve-

gőjét csodás illatokkal keverte meg a fantázia, de a jóllakott telántetes magyar olvasó nem kíváncsi senki fiának a vacsorájára, se nem irigyli, se nem gyönyörködik benne; elegendő a maga kosztján. A vacsora utáni tarokkesélyeket se irom meg, hiszen minden kaszinónak vannak külön tarokklegendái, a Nemzeti Kaszinótól kezdve, honnan fotográfiában maradt meg egy csudálatos parthie emléke, hogyan nyerte meg egy vakmerő gróf a szolót négy blank dámával, egész a falusi népkörökig, hol mindenütt történt valami figyelemre-méltó, társadalmi életünk legirányadóbb egyénisége, a skiz aegise alatt. Még talán legtöbb szót érdemelnének ez estéről a pajkos dalok, melyeknek legtöbbjében, a gazda iránti reverenciából, volt valami egyházi czirada is, mint például „Elindula Szent Péter apostol Rómába”. Maga Blahunka Jani is rágyújtott a vége felé egy latin dalra, melyet még a szemináriumból hozott s mely szomorú halottas-ének melódiájában mond el olyanokat, amik verbeli testvérei egy-egy francia coupletnek. Sőt, hogy teljes legyen az élvezet, még a Hankát is rákényszeríté, hogy bejőjön a konyhából és énekeljen el egy szép tót dalt. A leány szabódott, eleinte irult-pirult, de mikor őt új ezüst forintost csusztatott a markába pántlikára, akkor

ség. Nem is arról foly a szó odafünn a császárvárosban, hanem arról a két utról, amelyet az imént próbáltunk megrajzolni. Melyikre lépjenek? Melyik kedvezőbb az országnak, melyik kívánatosabb a koronának?

Ez, és csakis ez lehet a holnapi nap kérdése. Egyik út se sima, egyenes, kényelmes. Ezer veszedelem leskelődik mindegyiken s mindezek a veszedelmek nem a harczoló feleket fenyegetik, hanem az országot. Sötétbe, alagútba mennek így is, úgy is.

Első pillantásra veszedelmesebbnek látszik a küzdelem folytatása, kényelmesebbnek az alkukötés. Végeredményében pedig valószínűleg mind a kettő válsághoz vezet. S ez a legszomorubb a dologban. A harcz esetén bizonyosan messzebb van a válság, mint a simábbnak látszó uton, ahol azonban sokkal több a földalatti akna.

Nincsen kizárva, hogy a korona a kompromisszum felé fog hajolni. Bizonyos sürgősségek arra indíthatják, hogy a kényelmesebb megoldást válassza akkor is, ha teljesen átérzi, hogy sokkal kisebb eredmény a pillanatnyi nyugalom, mint a végleges rend. Az ország talán inkább a harczot választaná. Nemzetek nem szerethetik a felbehagyott háborút, mert az soha sincs befejezve. A befejezett harczban legalább az egyik fél felülmarad; megalkuvás esetén elégedetlen mind a kettő, fél vívmányokkal és fél vereséggel. Azonfelül a kompromisszum se lesz olcsó. Attól lehet tartani, hogy Bánffyval elvesztjük a liberalizmust is, amit visszahódítani emberöltőkbe kerül, pótolni pedig sehogy se lehet.

Holnapra talán megtudjuk, a két sötétség közül melyikbe fordul be Hungária! . . .

A politikai helyzet.

A képviselőházban ma ismét szavaztak. Négy névszerint való szavazást fejeztek be, ami elég szép munka manapság a magyar parlamenttől. A nyugtalankodó kedélyeknek e helyütt is szíves tudomásukra hozzuk, hogy hétfőre még történt gondoskodás. Még hátra van vagy öt-hat szavazás, s ha ezekkel végeztek, lesz más.

Eközben Bécsben komoly és beható tanácskozások folynak a korona és a kormány között. Még ma se értek véget a tárgyalások, s holnap ő felsége ismét audienciára várja magyar minisztereit. A holnapi tanácskozásokban már minden valószínűség szerint meg lesz a döntés.

De ezzel még korántsem fejeződnek be véglegesen a bécsi tanácskozások. Bármelyik irányban történik is a döntés, akár a kompromisszum megkísérlését tartja tanácsosnak a korona, akár az „aushalten” elvét mondják ki, mindkét esetben várható, hogy ő felsége még meghallgatja a kiválóbb magyar államférfiakat, akiknek véleményét minden válságos helyzetben ki szokta kérni. Valószínűleg Széll Kálmán és Tisza Kálmán lesznek az elsők, kiket ő felsége kihallgatásra magához kér, noha mindkettőnek vélekedéséről már ma is informálva van.

Kíváncsok volna, ha ezuttal a korona az ellenzéki pártvezéreket is meghallgatná és a szabadelvű pártból kiváltak kiválóbbjait. Csak jó hatással lehet a magyar politikára, ha kikéri az ő véleményüket is, valamint az is, ha elmondja nekik a magáét.

A következő tudósításokban adunk képet a mai helyzetről:

(Nincs hír.)

Az egész este folyamán nem jött hír Bécsből a szabadelvű pártba s így meglehetősen nyugtalanlás vett erőt a kedélyeken. A felhivatalos telegrammok nem nyújtottak semmi felvilágosítást, a kormány jelenlevő tagjaitól se tudtak meg a képviselők semmit, hát teljesen szabadjára maradt a fantázia — kinek-

kinek a hajlama szerint. Hanem azért az alap-tónus nem mondható épen vidámnak.

(Felhivatalos jelentések.)

Bécsből a következőket táviratozzák a „Budapesti Tudósító”-nak:

Az ő felsége elnöklése alatt tegnap kezdett miniszteri tanácskozást, amelyen báró Bánffy Dezső, báró Fejérváry Géza, Lukács László és gróf Széchenyi Manó vettek részt, ma, szombaton délután két órakor ő felsége elnöklése alatt folytatták a Hofburgban.

A magyar miniszterek bécsi tartózkodásával kapcsolatban forgalomba hozott híreket a magyar kabinetben bekövetkezendő személyváltozásról, beavatott körökben teljesen alaptalanoknak tartják.

Ugyanannak a hírforrásnak későbbi táviratai ezeket jelentik:

A miniszteri tanácskozás, amelyen báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Lukács László és gróf Széchenyi Manó miniszterek vettek részt, délután két órától háromnegyed háromig tartott. A tanácskozást holnap délelőtt tíz órakor folytatják.

Lukács László pénzügyminiszter a mai nap folyamán folyó ügyekről értekezett dr. Kaizl osztrák pénzügyminiszterrel.

A Burgban tartott tanácskozásokról a „Magyar Távirati Iroda” a következő sürgőnyt adja:

A Burgban ma tanácskozás volt a király elnöklése alatt, amelyben báró Bánffy Dezső miniszterelnök, Fejérváry, Lukács és Széchenyi miniszterek vettek részt. A tanácskozást holnap délelőtt folytatják. Báró Bánffy miniszterelnök Fejérváry és Lukács miniszterekkel holnap visszatér Budapestre.

(A döntés.)

Vajjon mi fölött dönt a korona és milyen lesz a döntése? Ezen a kettős kérdésen tépelődött me este a szabadelvű pártkör, mely teljességgel minden hír híján volt ma a miniszterek bécsi útja felől. A demisszióra vonatkozó híresztelések forrására hamarosan rájöttek, csak az okozott némi aggodalmat, hogy a bürzére is érkeztek ilyen hírek. A híresztelések két miniszterelnök-jelöltől beszéltek, közülök az egyik így nyilatkozott nemrég a pártkörben:

— Még festve se szeretnék ott lenni, már tudniillik a miniszterelnökségben.

félre elfordulva a vendégektől, nagyszégyenlősen kiereszté ezüstcsengésű hangját:

Kácsér na doline
Kacska vodu pijé
Kácsér na nyu volá
Vitaj dusa moja.

Szépen, lágyan hangzott, mint az Aeol-hárfa pengése, pedig a Hanka még a tenyerét is a szája elé tartotta, hogy bele ne nézhessenek — szép hófehér rizkásaszemeket láttak volna bent. A melancholikus tót dalocská egy gácsérről szól és egy kacsaról, a kacsá vizet iszik a völgyben, a gácsér megszólítja: „Isten hozott, lelkecském”, a kis dalocská amint szállt, ömlött és hullámozott, olradékon, édesen, amint összefolyt szó a szóval egyetlen bájos zengzetté, úgy rémlett, mintha francia nyelven volna.

Mayer Kristóf barátom felugrott extázisban.

— Ez kolosszális. Ez isteni. Ilyen hangot még nem hallottam.

A bolond német odarohant a Hankához és elragadtatásának első hevületében kezét csókolta neki (kicsi, rózsavörös keze volt), amire a Hanka ijedten sikított fel s megbotránkozva felemelte ugyanazt a megcsókolott kezét s olyat legyintett vele a német ur képe-re, hogy még egy félóra múlva is megvolt a nyoma.

— Ninini. Meg van maga bolondulva?

Ha az arcát csókolja meg, egy szót se szól a Hanka, abban nincs semmi (azonfelül pedig szép fiú is az én németem), de hogy a kezét megcsókolta, azzal ő holta napjáig nevetséges lesz, ki se mehet az emberek közé, hogy kisasszonynak ne csúfolják; szóval, meg van gyalázva örökre.

Ahol van ni, legott, nagy hahota támadt a jelenetre s a Hanka egy dühös, durcás szempillantást vetve a professzorra, vörvörösén, mintha csalánnal törülgették volna meg a képét, rohant ki a szobából.

Egyéb emlékezetes aztán nem is történt. Éjjel táján félreintettem a németemet és mi is megszöktünk a társaságtól, a Hanka ki sem jött a konyhából ránk adni a kávékat, az öreg szakácsné czammogott elé a sánta lábával.

— A Hanka haragszik — mondta.

Megdicsértük a főztét s még a lámpával is világított egész a kapuig.

Megkérdeztük, hogy ki van-e még ilyenkor nyitva a vármegyeház kapuja.

— Bizony nem szolgálhatok vele, hanem úgy emlékszem, hogy mikor még a vármegyének rabjai voltak, az én uram is az volt szegény, a Kolowrat Péter, talán tetézett is róla hallani, csodálnám is, ha nem, mert erő-

ember hírében állott, részt vett a burkus hadjáratban, hanem hát, hogy a szavamat ne felejtsem, bekerült valamiért, mindegy, ott is bűsülték, tisztelték, afféle söprögető rab volt a viczispán konyháján, szabadon járt-kelt, mint a fecske, sőt néha ki is ment a városba, ha a viczispánné ide vagy oda küldte, egyszer-mászor a koresmában is elfelejtkezött, hát emlékszem, hogy egyszer éjjel zörgetnie kellett a megyeház kapuján, hogy eresszék be. Én is elkísértem. Kérdezte a várt: Kicsoda kend? Én vagyok a rab, tessék beereszteni. „Késő — felelte a várt — máskor jobban siessen kend!” — s be nem eresztették a szegény apjukomat egész virradatig. Hát, hogy a szavamat ne felejtsem, nem tudom biz én, hogy mi van a kapuval, de a tekintetes urakat bizonyosan beereszti a várt a is.

Főlöskéges aggodalom volt, a vármegye kapuja tárva-nyitva állt, a nagy petroleum-lámpa, mely a boltozatról lógott le, a régies bőrvédrek között vigan égett, körülötte egy pár denevér és éji pille tartott bált, egész kényelmesen felsétálhattunk az emeletre a szobáinkhoz.

A barátom váltig restelte a pofont, amit a Hankától kapott:

— Mondd meg, kérlek, nem valami dehonestáló ez a ti országotokban?

A másiktól köztudomásu, hogy Bánffy-nál is harsziasabb s azonfelül teljesen azonosítja magát vele. A híresztelések tehát semmiesetre sem mondanak igazat.

Azt érzi mindenki, hogy súlyos kihatása lehet a mai borsi tanácskozásoknak, noha sokan úgy hiszik, hogy egyelőre még nem lesz érezhető azok hatása. De vajjon mi lesz akkor, ha a kormány új kísérletet tesz a békére s ez sem sikerül?

Beszélték azt is, hogy a felség napok óta oly boszús már, hogy gróf Thun a kész osztrák törvények szentesítése végett nem mer audienciára jelentkezni.

(A kiegyezés.)

A helyzet kulcsa nem a budget, nem az utonez-megajánlás, még csak nem is a házszabályok revíziója, hanem az Ausztriával való kiegyezés problémája. Bécsben — egyik hír szerint — január másodikán csak egy egyeztek bele Bánffy esetleges távozásába, ha ezzel a kiegyezés létrejöttét lehet biztosítani. A függetlenségi párt pedig erre semmikép sem akar ráállani. Ebből ered a mai helyzet súlyos volta. Ha itt nem lehet rendet csinálni, akkor Bánffy lemondása nem oldja meg a parlament válságát. Ez a felfogás az uralkodó.

Ez a tény is erős kétélyeket támaszt az iránt, hogy vajjon lehetnek-e a kabinetnek lemondási szándékai? Inkább úgy vélik a szabadelvű pártban, hogy előbb még kísérletek történnek a béke helyreállítására.

(Az új választás.)

A találgatások között előkelő helye van a Házfelosztás ideájának is. Sokat vitatkoznak e kérdés jogi és oportunitási oldala felett. Még ha kimaradnának is a Házból az obstrukció leghevesebb támaszai, ki garantírozhatja, hogy nem jönnek-e mások a helyükbe? Aztán még ép e mostani obstrukció bizonyítja, hogy a közhangulat nem sokat nyom a mi parlamentünk előtt. Az egész közvélemény ellene van az obstrukciónak, de azért nem képes egyetlen névszerinti szavazást se megakadályozni.

(Osztrák hang a helyzetről.)

A külügyminisztérium lapja a „Fremdenblatt” a következő budapesti tudósítást közli a helyzetről:

Érthető feszültséggel várják a bécsi magyar miniszteri tanácskozásokról szóló jelentéseket. A felől mindenki tisztában van, hogy ha a Bánffy-kabinet bukik, ez jóvá nem tehető súlyos veresége a liberalizmusnak; a liberális eszmének sorsa akkor évek hosszú sorára meg van pecsételve. Mindenki, aki Magyarországon reakzionárius szellemben gondolkodik és érez, derekasan hozzájárult a kabinet megingatásához. A Bánffy-válságnak ezekkel a valódi és tulajdonképeni okozóival számot kell vetnie annak a szabadelvű férfinak is, aki a mostani miniszterelnököt hivatalában követi; lehetetlen lesz elzárkóznia az antiliberális pártok követeléseitől. A kényszerű szükség tehát akarat ellenére is konzervatív utra fogja tolni a jövőbeni kabinetet. Mert bizonyos, hogy a jelenlegi kormánypártnak egy tekintélyes csoportja el fog pártolni és nem fogja támogatni az új minisztériumot, amely ennél fogva kénytelen lesz a többséget az ellenpártok soraiból kiegészíteni.

A szabadelvű polgárság tudja tehát, hogy miért remeg. Van is elég oka, hogy szomorúan tekintsen a jövőbe. A kérdés most az: megszűnik-e legalább a mostani bizonytalanság? Biztosíthatja-e majd a mindenesetre konzervatív színezetű kabinet legalább azt az állandóságot, amelyért epedünk?

Sajnos, erről sem mondhatunk sok biztatót. A szabadelvű nevek és ellenkező tettek minisztériumának, aminőt most várhatunk, nincs biztos alapja. A liberalizmus az ellenzéken lehetetlenné teszi, hogy bármely kormány Magyarországon erős gyökeret verjen. Magyarországra megint olyan korszak virrad, aminő Andrássy és Tisza minisztersége között volt: a gyöngye kormányok és az erős ellenzék korszaka.

Látványos tehát, mekkora jelentősége volna Bánffy bukásának, ha tényleg bekövetkeznék. Nem közönséges miniszterváltásról van itt szó. Sok nemes és becses kincs menne veszendőbe, ha a minisztérium hajója törést szenvedne. Másrészt nyugalomra áhítozik az ország: legalább egy kis időre fel akar szabadulni a parlamenti vulkán hatásai alól, amely az országot izzó lávaként elárasztja izgalmas incidensekkel. A folytonos izgatás e fészkenek azonban, úgy látszik, állandóan kell működnie. Az országgyűlést nem szabad el-

napolni. Nem is tudjuk, eltökélné-e magát a kormány az elnapolásra, amely kétségtelenül súlyosbítaná felelősségét, jóllehet az ország kissé fellélegezhetnék és jóleső pihenő következnék be.

Mindenesetre az országgyűlésből kellene kiindulnia a kezdeményezésnek az elnapolás elhatározására, még pedig nemcsak a szabadelvű párttól, hanem az in partibus infidelium lévő liberálisoktól, tudniillik a disszidensektől is, akiknek békeszerző fáradozásait a szünet alatt inkább koronázhatná siker, mint most, a mikor minden kompromisszumos javaslat hatástalanul hangzik el az obstrukció vad csatáhiáltásában.

Névszerinti szavazások folytatása.

(Az országgyűlésből.)

Az a rossz tréfa, melyet a tisztelt Ház tegnapelőtt megkezdett, még ma sem szűnt meg. A névszerinti szavazások ma sem értek véget. Nem is foglalkozott a képviselőház mással, mint a tegnapelőtről visszamaradt névszerinti szavazásokkal, melyek halálos unalmat terjesztettek. Az öreg Madarászt mindenki sajnálta, mert annak ott kellett ülni végig az elnöki emelvényen, Istenbe vetett keresztény türelemmel hallgatta a végtelen névsorok felolvasását. Akit nem szólított épen kötelessége be a terembe, az kisetett a folyosóra, de ma ott is teljes szélesend uralkodott. Ma még itt politikai hírek sem termettek, nemhogy hangulat keletkezhetett volna.

A tisztelt Ház ma először Fáy István határozata felett döntött, hogy ezután „Ház” helyett „képviselőház” kerüljön a jegyzőkönyvbe. Száztizenhatan szavaztak ellene és csupán az öreg Lakatos Miklós szavazott mellette, mert szavaznia kellett, teljesítvén jegyzői teendőt és így henn kellett lennie a teremben.

Ezután Blaskovich Ferencz indítványára került a sor, hogy az elnök az ülést nem bezárja, hanem herekeszti. Amikor Polónyi nevét felhívják, ez épen diskurál, és nem szavaz. Ekkor az elnök rá szól:

— Aki jelen van, annak szavaznia kell.

— Szívesen, felel Polónyi ekkor és Blaskovich indítványára szavaz, amelyet 120 szóval 4 ellen utasítottak el.

Majd Kubik Béla indítványa felett döntött a Ház. A jegyzőkönyveket a Ház asztalára helyezték, felolvasás előtt:

Ez ellen százhuszan szavaztak, mellette csak öt.

Mielőtt a negyedik szavazásra került volna a dolog, az elnök megállapította a hét-

— Épen annyi, mintha egy macska megkarmolna.

— De mégis bánt engem.

— Ostobaság, egy asszonyi pofon az édességek között áll, ha nem is épen olyan édes, mint a csók: de arról a fáról való.

— Ne beszélj!

— Naiv emberek vagytok ti, professzorok. És ha diffamáló lenne is, általában egy cselédlány az ütése akkor se számítana.

— No, én mégis gondoltam valamit... Az egy csodálatos kis ördög. Csodálatos.

E perczen egy sötétebb sátorba jutotunk, néhány hivatalos szoba mellett kellett elmennünk, amelyeknek ajtaján különféle feliratok pompáztak.

Nini, az egyik szoba ki van egy kicsit nyitva. Gubó legyek, ez a Borecsánszky bácsi helyisége. Ott állott egy aranyozott betűjű táblán: „Borecsánszky György árvaszéki elnök.” Az öreg ott hagyott még a papnál. Az ördögbe is, vagy nyitva felejtette a hivatalos szobáját, mikor este elment, vagy valami történik itt most, mert ilyen helyen alkalmasint pénz is szokott lenni.

— Adj, kérlek, hamar egy gyufát.

(Folytatás következik.)

A Jani fiu.

A törvényszék előtt egy asszony, eléggé fiatal asszony volt a vádlott, ki otthon mindenféle módon kaczkás menyecske lehet, most azonban egészen feketébe volt öltözve, kezében fehér kendő szorongatván. Szemeit lesütötte, halkán, de daczosan beszélt, s ha ép az uráról volt szó, csak úgy odavetőleg nyilatkozott. Az ura meglehetősen gyámoltalan koros férfi, egyébként vagyonos pusztai gazda, azon emberek közül való, akik idős létükre fiatal asszony szerelmének a rabjai. Nem mer mondani semmit, nem tud semmit, bár a tárgyaló elnök kérdései hasonlatosak a dugóhúzóhoz, de még sem megy semmire az emberrel. Nem ritka az ilyen. Ismerek egyet, kinek fiatal feleségét befogta a törvény azon váddal, hogy az ura apját, anyját agyonlőtte. De a tárgyaláson fölmentették, mert nem volt elegendő ereje a bizonyításnak. De pár hónap múlva újabb nagyon súlyos adatokra bukkantak, megint befogták, de a végtárgyaláson ismét csak fölmentették. De megint került elő újabb bizonyíték, újfönt csak befogták, de még mindig nem bírták elítélni. Ezt az asszonyt, akinek fejére háromszor kért halált a király ügyvédje, akiről a tárgyalások során kiderült, hogy szeretőt tartott, minden fölmentés után kocsi, üveges hintóval várta meg a börtön kapujában a férj, hogy magához ölelve, vigye hazafele... Ez a mostani is ilyenforma. A vád nagy az asszony ellen: hogy a mostoha, gyermekét, az ura legényfiát, az országuton, hideg teli hajnalban, agyonverette.

A vádat tetézi, hogy ez már a negyedik gyermek az első feleségtől való közt, ki elpusztult azóta, mióta a házban van a fiatal mostoha. Egy a kútnál találtatott. Egy egészen kicsiny megfulladt az ágy párnái között. Egy másik nagyobbacska oly meleg fürdővizet öntött a teknőbe, hogy attól halt el. Ezért a halálért ült is az asszony, de csak gondatlanság ezimén, a szántszándékot nem lehetett rábizonyítani. A másik kettőben pedig egészen tiszta maradt, akkor még nem is férhetett hozzá a gyanu. De im most, hogy a negyedik gyermek is elhalt ily borzasztó módon, minden erejét összeszedte a csendőráltiszt, akinek a dolog a kerületébe tartozott, hogy világosságot csináljon ebben a sötétségben. Ez persze sehol sem könnyű, de legnehezebb a pusztán. Ott nincs nyom, sem ember, akitől kérdezősködni lehetne, a szétszórta messzi tanyák lakói hallgatagok s ha csak egész biztosan nem tud valamit, amit támaszthat is, nem beszél: szóval, azoktól azokat a híres szájakat, amiken a nyomozás megindul, kifejtgetni nem lehet. Egyrésze attól tart, hogy hátha gyanuja nem igaz, másrésze fel a boszútól és egyaránt nagyon óvakodnak a tanúasztól. Itt azonban amenny is akadt gyanúok, legelső sorban a három előző halál, azután egy öreg embernek, az elhaltak öregapjának a beszéde. Őles miért történik: boszúból vagy pénzért. Itt az utóbbira esett a gyanu. A mostohának volt már két kis gyermeke, ezek részére akarta kaparítani az egész vagyont, ezért pusztult el az öt mostohagyermek közül már négy. Mert nagyon volt ott szépen, daczára, hogy a mo-

fői ülés napirendjét, melyre a csütörtöki és a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítését is felvette. Ez Polónyi Géza arra a kérdésre készíti, miért nem jelentette ki az elnök a csütörtöki ülés jegyzőkönyvét hitelesítettnek, miután az ellen észrevétel nem történt.

Madarász erre azt felelte, hogy addig, míg a szerdai ülés jegyzőkönyve nincs hitelesítve, a rákövetkezőt sem lehet hitelesíteni. Ehhez a Ház hozzájárult, mire következett a Holló Lajos indítványa feletti szavazás, mely szerint a jövőre „szótöbbség” jelző helyett kitétessék a szavazatok száma. Holló ezen indítványa 7 szóval 120 ellen vetetett el. Ezzel ért véget a mai ülés.

Az „Egyetemi kör” bezárása.

A tegnapi bizottsági ülés után mindenki tudta, hogy az „Egyetemi kör” be fogják zárni. A nyílt ellenszegülés után, amelyet a tegnapi határozat hirdetett, nem is történhetett másképp. Amikor ma délelőtti Ludwigh Rezső és legifjabb Ábrányi Kornél átmentek a fegyelmi hatósággá alakult egyetemi tanácsához és ennek tudomására hozták a bizottság állásfoglalását, dr. Mihákovics Géza rektor megmondotta nekik a tanács nevében, hogy az egyetemi kört bizonytalan időre felfüggesztik. Az elnök és az alelnök visszatértek a körbe, ahol kiküldetésükről a következőket írták a bizottsági könyvbe:

Tisztelt Bizottság!

Ezennel tudomására hozom a tisztelt bizottságnak és a kör tisztelt tagjainak, hogy legifjabb Ábrányi Kornél alelnökkel egyetemben az Egyetem nagyszámos rektoránál jártunk s miután a békés kibontakozásra módoszat nem találtott, az Egyetem Tanácsa hivatalosan tudomásunkra hozta, hogy az „Egyetemi-kört” felfüggeszté. A felfüggesztés tartama alatt az összes hivatalos funkciók szünetelnek és a kör helyiségei zárva tartanak. Budapest, 1899. január 7-én.

Legifjabb Ábrányi Kornél, Ludwigh Rezső, alelnök.

Hasonló tartalmu értesítést fűggesztettek ki a kör ajtajára is, mire a körben jelenlévő ifjuság a Koszuth-nóta éneklése mellett nyugodtan eloszlott. Délután azonban ismét összegyűltek a tisztviselők, akik izgatottan várták a bezárásról szóló írásbeli rendeletet. A rektor és dr. Nagy Ferencz jogkari dékán ugyanis még délelőtti felkeresték Wlassics minisztert a képviselőházban, hogy a kör bezáráshoz jóváhagyását megnyerjék. Ezért reménykedett egy keveset az ifjuság, hogy hátha mégsem folyomodik a miniszter ehhez a súlyos

büntetéshez, amelyet a véderővita óta nem alkalmaztak.

Persze hasztalan volt a reménykedés. Délután négy óra tájban megjelent a körben Mandák Dezső egyetemi questor és Jalsovsky József, az egyetem gazdasági hivatalának igazgatója. Valamelyik jökevény hivatalnok eléjük tartotta a vendégszolgát, amelybe nyugodtan beírták a nevüket. Majd átnyújtották Ábrányinak a rektor következő rendeletét:

Rendelet.

Az egyetemi tanács folyó hónap hetedikén tartott rendkívüli ülésének határozatából értesítem a kör tisztviselőseit, hogy az alapszabályok negyedik szakaszának meg nem tartása és az egyetemi hatóság határozata ellen azzal tanúsított engedetlenség miatt, hogy azon határozatot nem fogadtosította, az alapszabályok hatvanhatszadik szakasza alapján az egyetemi kör ideiglenes felfüggesztését elrendeltem és ehhez a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyását megadtam. Felszólítom az egyetemi kör elnökét, hogy a kör helyiségeinek kulcsát hozzám azonnal beszolgáltatassa és a kör leltárának, valamint összes irományainak átadásával a tisztviselők közül valakit megbízzom.

Budapest, 1899. január 7-én.

Mihákovics,
rektor.

Jalsovsky gondnok ezután a tisztviselőkkel egyetemben felvette a pénztári kimutatást és az egyes szobák leltárát. Az ifjuság ekkor már erősen kidomborította a helyzet humoros oldalát. Felvették a leltárba Szemenyinek egy nyilatkozatát, Vertesinek egy tárczáját és egy vaspántot a rendőrség betörései ellen. Mikor az „irományok” rendben voltak, a gondnok barátságosan elbucszott az ifjaktól, a lámpákat eloltották, azután vették a kabátjukat és hazamentek a legények...

Egy időre pedig a Central-kávéház visszanyeri a régi fényét és jelentőségét.

Az egyetemi kör részéről ma este a szabad-elvű pártkörben dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél küldöttség tisztelt, melynek szónoka, Wolfner Pál joghallgató, arra kérte a minisztert, hogy az egyetemi tanácsnak azt a végzését, amellyel további intézkedésig az egyetemi kör működésének felfüggesztését rendelte el, változtassa meg.

Dr. Wlassics Gyula miniszter válaszában igen erőlyes hangon kijelentette, hogy az egyetemi tanács végzését minden tekintetben helyesli. Utalt az egyetemi kör alapszabályainak 4. szakaszára, amely az aktuális

politikát s az ennek nyomán járó tüntetések az egyetemi kör helyiségeiből kizárja; s mégis megtörtént az, hogy az egyetemi tanácsutasítását, amely igen helyesen erre volt alapítva, szétvették és egyenesen kijelentették egyesek, hogy annak nem engedelmesskednek, amint-hogy a szónok most is, a miniszterhez intézett szavaiban, elég helytelenül, „állásfoglalásról” beszélt az egyetemi tanácsal, tehát az egyetemi ifjuságnak felettes fegyelmi hatóságával szemben. Mindez eléggé meg nem róható; és ezért igen helyesnek tartja az egyetemi tanács végzését és teljesen indokoltnak tartja még azt is, hogy a választmány ama tagjai ellen, akik határozott engedetlenséget tanúsítottak az egyetemi hatóság rendeletével szemben, a fegyelmi eljárás rendeltessék el. Az egyetemi tanács határozata mindaddig teljes épségében fenn fog tartatni, míg a miniszter meg fog győződni arról, hogy az egyetemi kör szorosan az alapszabályokban meghatározott keretben fogja folytatni működését.

Hányszor figyelmeztette őket egyetemi hatóságuk, ugymond, hogy az erőlyes rendszabályok nem fognak elmaradni és mindezek dacára önök mintegy tüntetőleg fejezték ki engedetlenségüket a hatóság rendeletével szemben. Ez nem tűrhető és ezzel szemben a legerőlyesebb rendszabálytól sem fogok visszariadni. A z önök feladata a tanulás — és a komoly szülők figyelmét hívom erre fel — nem pedig az, hogy részt vegyenek politikai tüntetésekben, mert ezzel az a két-háromszáz ifju, akiket az ily tüntetésekbe csak a szereplési viszketeg visz bele, csak árthat annak a négyezernek, aki komolyan tanulni akar.

Wolfner Pál erre azt mondotta, hogy a küldöttség csak olyan dolgot óhajtana elhárítani, amelyért a felelősséget el nem vállalhatná. Megjegyezte, hogy a miniszter információi talán nem teljesek, de erre Wlassics miniszter erőlyesen közbevágott, hogy az információkat az egyetemi tanács szerezte, amely ezek alapján határozott s a miniszter e határozatot helyeslőleg tudomásul vette. Ismételve figyelmezteti tehát az egyetemi ifjakat, hogy tartózkodjanak a politikai tüntetésektől, mert semminemű engedékenységet ilyen irányban nem gyakorolhat; ne kényszerítsék őt oda, hogy még erőlyesebb rendszabályokhoz nyuljon, amelyeket különben elkérülhetetlenné tenne köteletségének pontos teljesítése.

toha mit sem vitt a házhoz, csak épen cizíra ruháit, meg a búbját, amivel foglyul ejtette az özvegy embert.

Tart hát a tárgyalás. De nem sok eredményel. Ki terhelőt valijon, nincsen, mert ott kint nincs sem szomszédság, sem utca, amelynek népe minden házról tudni véli ezt vagy azt. A férj nem tud semmiről semmit. Szüretájában lévén az idő, ő hetek óta sem volt otthon, hanem a másik, szőlős tanyáján időzött. A tanyaheli béresek nem tudnak semmit, mindkettő unokaöccse az asszonynak, zömök, barna legény az egyik, gazdafi-ruhában, pedig csak béres. Két ember tanuskodik, hogy hajnalban az országuton kocsival haladván, találtak vérben a testet. Még egy adat, hogy épen akkor napra a községhez voltak pecsétel cizítva a mostoha is, a legényfiu is ép szintén valami vagyoni ügyben. Hajnalban utra is kellek a tanyából gyalog, de nem egy uton mentek.

— Miért ment maga más uton? — kérdezik az asszonyt.

— En a rövidebbik uton mentem — feleli halkan.

— Hát két utja van a tanyának?

— Kettő. Egyik rövidebb, a másik hosszabb.

— Miért nem ment Mihály is a rövidebben?

— Alig lehet észrevenni, hogy ránt egyet a vállán, a selyemkendő alatt.

— Azt senki se tudhassa, miért jár a legény arra, amerre jár.

— Nem úgy lesz az, asszony, hanem

maga is bizonyosan arra ment, hogy jelt ad-hasson.

— Kiknek?

— Akik agyonverték a Mihályt. Ott bujkáltak azok már előtte való este a kukoriczában: tanu van rá.

— Az sem hisz istent, aki ilyenre tanuskodni mer.

— Pedig majd megmondja a tanu.

— Nem tudom — felel lenézőleg az asszony — kiféle lehet.

A bíró lassan mondja:

— A Jani.

Minttha megszeppenne az asszony, de úgy lehet, hogy ez nem is igaz, de való, hogy hátul a porban az ura gombolni kezdi a kabátját hol ki, hol be, mi igen nagy benső indulatok jele szokott lenni.

— Jöjjön hát be a Jani.

Bejön egy szomorú, tekintetű, égő fekete szemű legény, idejére nézve még a katonasor előtt való. Ez az egyetlen fiu, aki a mostoha-gyermekek közül még el, a ruhája köznapi, szegényes, a vállán zöld szűr, a legolcsóbb fajta gunya, mint konvenczióba szokott a kanásznak venni a gazda. Az első bíró pár kérdést intéz hozzá, arra felel komolyan és értelmesen. Ritka állapot, mert a pusztabeli nép, bármiféle sorban áll is a bíró elé, rendszerint megzavarodik. Ez pedig mondja, amit tud és sehova sem tekint, csak a törvénytökre néz. Beszél a magyar nyelv leg-szebb járásán, amely a esongrádi pusztákon otthonos. Ha az úgy meg volna, ahogy el-

mondta, annak sem elejét, sem végét nem kellene írni, az maga érdemes volna a lenyomatásra.

— Mikor az édesünk meghalt, még mind otthon voltunk, öten, kiesinyek. Azután, mikor atyánk újból házasodott, nemsokára, Mihály szolgáltni ment a huszárokhoz, egy testvér pedig elhalt. Azután a másik is utána ment s majd a harmadik. Rossz sorsom volt nekem is, kenyeret sem igen adott eleget.

— Kicsoda? Az anyád?

— Az anyám? — kérdezte a kis öreg fiu. — Hiszen meghalt édesem régen.

— Már emezt az anyádat gondoltam — mutat a vádlottra a bíró.

Csak ekkor fordul hátra a fiu, hogy az asszonnyra tekintsen. Végigéri s azt mondja:

— Hogyan lehetne ez nekem anyám?

Csak apám asszonnya ez. Ez nem adott enni s hogy harmadik testvérem értem jött, agg öreg-atyám azt mondta, ő nem vádaskodik, idős hozzá már, tanusítani sem bír, nem járja hát a törvényt, de engem föld alá tétetni már nem hagy. El is vitt kocsival öregatyám és majdnem verekedés volt akkor ott, de mégis elvitt, mert nem hagyta a szeretet. Ott voltam aztán nála, míg csak hogy az ősszel a huszároktól haza nem jött atyámhoz. Nem volt már több testvérem, csak ő, vágyódtam utána és hazakérdeztem öreg atyámtól. Nem akart eresztetni, mondta: ne menj, kis unokám, ne menj, de én azt mondtam: haza van már Mihály, majd megvédelmez. Így eleresztett s úgy eltűntek aztán otthon, de szidás volt az ebéd,

KÜLFÖLD.

Brisson — képviselőházi elnök. Párisból táviratozzák, hogy Brisson ma megjelent a Bourbon-palotában és tudatta azt az elhatározását, hogy elfogadja a jelölést a képviselőházi elnökségre.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, január 7.

A „Journal” jelentése szerint a semmitőszék tagjai most ugyanúgy vélekednek Dreyfus bűnösségéről, mint az eddigi hadügyminiszterek (9).

Páris, január 7.

Zola barátai az utolsó időben nagyon aggodtak amiatt, hogy a híres író mindenképpen vissza akart utazni Párisba. Most végre sikerült Zolát rábírní, hogy egyelőre önkéntes számkivetésben maradjon.

Az „Aurore” ma Zolának egy magán-levelét közli, melyet Angolországból írt Laborinak december 15-iki kelettel. A levél következőképpen hangzik:

Szeretett barátom! Köszönöm kedves, hosszú levelét, amelyben csodálatra méltó világossággal fejtette ki, hogy ügyem, az ön véleménye szerint, jelenleg miképpen áll. Fontartom azon meggyőződésemet, hogy nem sokára visszatérhetek Franciaországba és hogy a kormányt meg fogjuk akadályozhatni abban, hogy pörömet Versaillesben újra fölvetesse, mielőtt a semmitőszék a vizsgálatot befejezte volna. Ez újabb sikert jelentene számunkra. De megfogadom tanácsát, miután ön biztosít engem arról, hogy visszatérésem árthatna barátainknak és ügyünknek sem válna előnyére.

Ez bizonyára a legnagyobb áldozat, melyet eddig az ügynek hoztam. Már megelégedtem a nyugalmat, a biztonságot. Ön el sem képzelheti azokat a gyötrelmeket, melyeket minden reggel, midőn az újságokat elolvastam, átéreznem kellett. Ugy látom magamat, mint akinek már mi hasznát sem lehet venni, mint aki már halott, míg mások harcolnak egymás ellen. És ez még hónapokig fog tartani, távol szeretteimtől, távol szívem-lelkem megszokott dolgaitól!

Minek változtassam menedékhelyemet? Olyan volna ez, mint mikor a nagybeteget megfordul az ágyban. Itt már elhelyezkedtem valahogy, míg másutt újabb kellemetlen kezdenem ezt a nehezen megszokható, veszedelmes letelepedést. Itt maradok tehát.

Azt kérdezi ön, hogy a távolban mint vélekedem az eseményekről?

Győzelmi ket most már bizonyosnak tartom, de arról is meg vagyok győződve, hogy a

ülleg a városra, semmit sem tudunk a mostoha kedvére tenni, pedig igyekeztünk. Utóbb, hogy a tejet már inkább a kutyák elé öntötték, semhogy nekünk adja. Mihály már ígérte is neki, hogy megveri egyszer.... De nem verte meg, hanem Mihályt verték agyon az áton.

— Kicsodák? Ki tehetette? Arról volna itten szó?

— Nem tarusithatom — mondja a gyerek — nem mondhatok hát hit alatt semmit. De hiszem az Isten, hogy ha ott maradtam volna a tanyában, már én is a föld alatt volnék a többi mellett.

Megdöbbenő volt a szomorú arcu gyerektől ez a fekete beszéd, amelynek egyszerűsége kiért, hogy alighanem úgy áll a dolog, amint ő mondja. De a bíró nem éreztette s kérdezi:

— Hogy van az mégis, Jani, hogy te így beszélsz, édesapád pedig semmit sem mond ezekről.

— Édesatyám? — sóhajt a fiú. — Nem tudom, hogy gondolja az atyám, már nagyon rég nem láttam.

— Hát nem vagy te otthon?

— Nem — feleli a Jani. Hogy megölték, eselédnek mentem én, mert öregatyám is elhalt azóta. Disznókat őrzök én egy becsületes embernél....

— Most sem beszélte apáddal?

— Nem.

— Nézd, ott ül hátul a padban.

Jani lassan arrafelé fordítja a fejét és

banditák partja mindent el fog követni, hogy az igazságnak útját állják.

Azt hiszem, a hős Picquart meg van mentve, hála az ön fáradozásainak, — ellenben Urbain-t, Gobier-t és Reinach-ot üldözni fogják. Még Dreyfus fölmenésének előestéjén is meg fogják tenni azt az ostoba, szörnyű kísérletet, hogy fönkre tegyék őket. Néme szegény hazánkat! Öröklőrára növekvő aggodalommal gondolok rá. Mennyi szenny marad majd győzelmünk nyomában! Vajjon föl fogjuk-e építhetni ezzel a sok rest anyaggal újból a házat? Ez épen a borzasztó.

Forrón köszönöm önfeláldozását ezen életbevágó ügyekben, amelyek iránt, bevallom, már fogyni kezd érdeklődésem. Mert ismétlem: én halottnak tekintem magamat, miután hazántól távol némaságra vagyok kárhoztatva. Legalább zavartalanul dolgozhatom, ez az egyetlen vigaszom. Még egyszer köszönet, drága barátom, mindazon nemes buzgalomért, melyet irányomban tanusított és még tanusítani fog.

Emile Zola.

Páris, január 7.

A „Siècle” szerint a semmitőszéket értesítették, hogy a titkos dossierben egy hamisított irat van s hogy a hamisítás egy, a külügyminisztériumban lévő irattal való összehasonlítás útján bebizonyítható. A minisztérium megengedte, hogy ezt az iratot átadják a semmitőszéknek. Cavaignac belépett a „Patrie française” nevű új ligába.

Páris, január 7.

A „Temps” szerint számos politikus, tudós és iparos „Union Nationale” címmel új egyesület alakítását tervezi, amelynek programja a következő volna: föltétlen meghódítás a semmitőszék döntése előtt; küzdelem az ellen a mozgalom ellen, amely meg akarja vonni a polgárság bizonyos osztályaitól a törvény előtt való egyenlőséget és megoltalmazása a hadsereg alapjainak.

Páris, január 7.

A „Droit de l'Homme” című lap szerint Deroulé és gróf Castellani képviselő között a napokban állítólag kardpárbaj volt, amelyben Deroulé súlyos sebet kapott. Deroulé kijelenti, hogy ez a hír téves. Azért nem hagyhatja el az ágyát, mert bronchitisben megbetegedett. Hiszi azonban, hogy a kamara keddi ülésén már jelen lehet.

odanéz. Nézi szótalan. Se még nem mozdul, sem az arca nem változik, csak néz. Aztán megint a bírakra tekint s ez egyetlen egy szót mondja:

— Látom....

Aztán a másik sarokba ült be. A törvényszék pedig kénytelen volt most is fölmenteni az asszonyt, mert nem volt elég bizonyíték. Az ítélet után mentek kifelé az emberek, a néhány tanu, legelőb Jani, a zöld szűrben, utánuk az ember, míg az asszony majd a börtönajtón volt kijöendő. Mind ünneplőben volt, fekete asztrakan sapka, keményszürű fényes czizmák, rovátkos fekete posztóruha, fekete rajta a borítás is. Csak ép a legelőljáró Jani kopogott a sáros, nagy béréscsizmákban, az ócska kukoriczanadrágban és a kommentációs szűrben, lecsüggesztett fejjel és szótalan. Apja utána kiáltott:

— Fiam, Jani fiam... várjál hát egy szemet!

A fiú a szóra vissza sem fordult, csak a fejével intett, hogy: nem. Két vállával belezárta magát a zöld szűrbe és senkihez sem szólva, kihaladt a házból. Az öreg ember még párszor kiáltott utána, de az asszony rokonsága, a tulajdon bérései nagyon rányerték s így elhallgatott.)

Tömörkény István.

Nem szokás ugyan az ilyen tárcákhoz megjegyzéseket fűzni, de itt talán a dolog érdekessége kimentti ezt a pár sort. Két esztendője, vagy három esztendője annak most, hogy ez az eset történt s ép ma, mikor megírtam, hallom, hogy ismét rábírják az asszonyt. Mert a föld alá került azóta az öreg ember is, méreg által.

TÁVIRATOK.

Királyunk külföldi ezredei.

Pétervár, január 7. Abból az alkalomból, hogy Ferencz József király 50 év óta tulajdonosa a Kexholm-féle ezrednek, ezt írja a „Ruszkij Invalid”. Tudvalevőleg Argutinszky-Dolgorukov herceg ezredparancsnoknak, az első század parancsnokának és egy őrmesternek Bécsbe kellett volna mennie, hogy az ezred felsége tulajdonosát üdvözljék és az ezred tisztikara nevében a jubileumi arany emlékérmét az alkalomnak megfelelőleg díszes tokban átadják. Az Erzsébet királynéért való gyász miatt a küldöttség fogadása elmaradt, de ő felsége közölte, hogy a jubileum napján rendkívüli képviselőt küld Varsóba. Ő felsége szárnysegédét, Dietrichstein herceget alezredest bízta meg képviselővel, aki az ezrednek át fogja adni azt az emlékérmét, amelyet a jubileum emlékére ő felsége parancsára verettek. A Kexholm-ezred részéről ő felségének szánt érmet egy erre a célra kiküldött tiszt elviszi a bécsi orosz katonai attachénak, aki azt a jubileum napján át fogja adni ő felségének.

Berlin, január 7. Több lap jelentése szerint Vilmos császár reméli, hogy ha javul az egészsége, részt vehet Ferencz József királynak, mint a Ferencz császár nevét viselő testőrgránátos ezred most jubiláló tulajdonosának ünneplésében. A császár jelen lesz az istentiszteleten, azután a templomból a Lustgartenbe vezeti a jubiláló ezredet, ott beszédet intéz hozzá (s diszszemlét tart fölötte. A diszszemlén ott lesz báró Steininger altábornagy, Szögyény-Marich osztrák-magyar nagykövet a nagykövetség tagjaival, továbbá parancsnokai és egy-egy tiszte mindazoknak az osztrák-magyar ezredeknek, amelyeknek Vilmos császár a tulajdonosa. A szemle után a tisztikar és az osztrák és magyar vendégek részére reggeli lesz a királyi kastélyban. Este 7 órakor a tiszti kaszinóban diszshébe lesz, amelyre Vilmos császár is ki látásba helyezte megjelenését.

Anglia és a lefegyverkezés.

London, január 7. A kormány ma este egy parlamenti nyemiatványt adott ki, amely a csárnak a leszerelésre vonatkozó javaslatát és az angol kormány választát foglalja magában. Salisbury lord szeptember 24-én azt táviratozta Scott nagykövetnek, hogy az angol kormány fontolóra vette a csár javaslatát. Salisbury megemlíti, hogy Balfour már kifejtette az ő távollétében, hogy miért kellett a javaslatra való formális válasz elküldését elhalasztania, de időközben biztosította az orosz kormányt legkésőbb s e s e b b h o z z á j á r u l á s á r ó l. Salisbury megjegyzi, hogy nemcsak a kormány járul hozzá a csár javaslatához, hanem az egész angol közvélemény, a mi számos nyilvános gyűlés és egyesület határozataiból kitűnik. Kevés olyan nép van, ha egyáltalán van, amely mind érzelmi okokból, mind érdekből igazabb barátja volna az általános békének, mint az angol nép. Salisbury azután elismeri a békejavaslat megokolásának alapos voltát s kijelenti, hogy a kormány szívesen fog ebben a munkában közreműködni. Ha a javaslatot siker koronázza, az az uralkodó, aki azt kezdte, végtelen hála kötelezi a világot. Végül azt a reményét fejezi ki Salisbury, hogy az értekezletre való meghívással egyidejűleg nyilvánosságra hoznak néhány főbb programipontot, amelyre az értekezlet figyelmének irányulnia kell.

A letartóztatott örmények.

Konstantinápoly, január 7. Az „Agence de Constantinople” illetékes helyen szerzett értesülés alapján jelenti, hogy a legutóbbi zavargások idején letartóztatott örményekre vonatkozólag az örmény forradalmi bizottság részéről szétküldött és több újságban is közzétett jelentés nem felel meg a valóságnak és csak arra való, hogy az említett eset tulzotti leírásával újra felhásszák a szenvedélyeket.

Török körökben bizalmatlanságot kelt a mekkai sberifnek a jemeni zavargásokkal szemben tanúsított magatartása.

Kína.

London, január 7. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből: Az amerikai követ Washingtonból kapott utasításainak megfelelően, tegnap komoly órást tett az ellen, hogy Franciaország vagy valamely más egyes hatalom Sanghaiban koncesszió-bővítést kapjon. A követ ragaszkodik ahhoz, hogy a telep kiterjesztése nemzetközi alapon történjék. Az angol követ formális órást tett a bányákra és vasutakra vonatkozó új rendelkezések ellen.

Kormányválság Japánban.

London, január 7. A „Times”-nek jelentik Tokióból, hogy ott ismét kabinetváltozásra van kilátás. A változást nem politikai válság okozza, hanem csupán arról van szó, hogy előkészítsék az átmenetet a pártkormányzatra. Valószínűleg Ito márki lesz a miniszterelnök szabadelvű kormány élén.

Az isztriai tartománygyűlés.

Görz, január 7. A tartománygyűlés mai ülése az olasz képviselők elmaradása miatt nem volt megtartható.

Franciaország és Anglia.

London, január 7. A „Times” Franciaország madagaszkári politikájáról írva, ezt mondja: Franciaország szándékosan ignorálja immár hat hónap óta az angolok panaszait, különösen a brit kereskedők állandó bojkottálása tárgyában. Ne gondolják a francziák, hogy az angolok, ha nem dühnek fel, nem vesznek tudomást a francia kormány kicsinyes eljárásáról.

Páris, január 7. A „Temps” az angol kétkönyvről szólva, azt mondja, hogy az, legalább alakilag annak a jelölés tekinthető, hogy az angol államférfiak eloszlatni szándékoznak a Franciaország és Anglia közt fennálló kedveltséget. A nevezett lap sajnálatosnak tartja a brit sajtó magatartását a sanghaji és a sziamai ügyben és megjegyzi, hogy az oly hangulatra mutat, amely végzettség válhatik.

Harcok Kongóban.

Brüsszel, január 7. A Kongó-állam kormányához érkezett jelentések szerint a lázadó Bate-télak november 4-én megtámadták és megverték Stevens hadnagy 200 főnyi csapatát. A Kongó-állam hadserege két tisztet veszített és pedig a svájci származású Ladyt és a dán Rabbecket, továbbá egy altisztet, a belga Ardevelt. Egy svéd tiszt és két belga altiszt megsebesült és 200 beszületett katona elesett.

Takarékos kormány.

Rio de Janeiro, január 7. A kormány nagyobb megtakarítás céljából elrendelte két tengerészeti és három hadi arzenál megszüntetését.

Szudán.

London, január 7. Mint Omdurmánból jelentik, Cromer lord ma reggel észak felé utazott el. Kitchenier Sirdar a két Niluson felé indult.

Kairó, január 7. Egy 250 emberből álló angol csapat parancsot kapott, hogy Alexandriából Kartumba menjen. Ez a parancs megegyezik azzal a múlt őszön hozott határozattal, hogy a téli hónapok alatt Kartumban egy angol különítményt helyeznek el.

A spanyol helyzet.

Madrid, január 7. A miniszterek holnap tanácskozássra gyűlnek össze. Sagasta miniszterelnök hétfőn a régens-királynéhoz megy, hogy jelentést tegyen a helyzetről.

Strikeoló kikötőmunkások.

Tenis, január 7. A kikötőbeli munkások ma abbahagyták a munkát. Strikeot jelentettek be, bérfölemelést követelve.

Madrid, január 7. A konzervatív klubban Silvela programbeszédet mondott, amelyben megróttja Sagasta miniszterelnöknek különösen az Egyesült Államokkal folyt háborúban tanúsított magatartását és kijelentette, hogy a

mostani kamarák erkölcsileg feloszlottak tekinthetők. Silvela közvetlen küszöbön állónak tartja Sagasta bukását. Kifejtette ezután azokat a veszedelmeket, amelyekkel a liberálisok kormányon maradása járna és megerősítette, hogy ő és Polavieja teljesen egyetértenek a konzervatív programra nézve. A pénzügyi helyzetről szólva, az összes ingó értékek megadóztatását, valamint a közvetett adók felemelését ajánlotta. Továbbá szükségesnek mondotta a választási reformot, valamint azt, hogy az ország ipara föllendíthessék. Ami a külügyi politikát illeti — nygmond Silvela — Spanyolország földrajzi fekvése nem engedi meg, hogy a külföldtől függő terület legyen, minél fogva rekonstruálni kell a hadsereget és hadi tengerészetet, hogy szükség esetén védekezhessék.

Kréta.

Kanea, január 7. György herceg a nemzetgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslatok és szervezeti szabályok kidolgozására tizenkét keresztényből és négy muzulmánból álló bizottságot küldött ki.

Elítélt hadvezér.

Madrid, január 7. San-Martin ezredes, aki Portorikót átadta az amerikaiaknak, életfogytiglan való fogságra ítélték és Ceutába szállították.

HIREK.

Vége az etikettnek.

Madrid, január 6.

A régens-királynő holnap egy dekrétumot fog aláírni, melylyel a gyarmatügyi minisztériumot, amely földműveléssé vált, megszünteti.

Don Alvarez y Navarra, a Calatrava-rend lovagja, madridi gyarmatügyi miniszter, a gögös spanyol, a szénfekete kecskeszakállal; Don Alvarez y Navarra, a nevezetes Don Juan de Ponce unokaöccse, nemének disze, ma reggel így szólt a szolgájának:

— Canovas del Castillo, keféld ki a bársonyzekeimet.

A nap ép fölkel a Pyrenäusok felől, az Atlanti Óceán partjairól ellenben hűvös téli szél fútt s az Escorial fekete falaira fűvénny szórt a szellő. Az arabok továbbá kivonultak Cordovából, Granadában börtök az oroszlanok, a Cid megszohogtatta pengéjét és Don Alvarez y Navarra ily szók kíséretében vett elő egy kubbát:

— Az Antillák gyöngye . . . Az utolsó a szivarskatulyámban . . .

. . . Ily elmés és részben a spanyol történelemből vett képekkel lehetne megvilágítani ama fontos államjogi aktust, melylyel ma ausztriai Izabella, a spanyol régens-királynő eltörölte a gyarmatügyi minisztériumot. A spanyol etikett körére is ki lehetne terjeszkednünk és az esemény emigy is le volna írható:

. . . A fehér márványteremben, melynek falait aragoniai Johannának és Prim tábornoknak képe díszíti, már együtt voltak az ország nagyjai: a madridi érsek, az Alba hercegek széniorja, a huszonnégy testőrkapitány, a főalamizsnásmester és Don Alvarez y Navarra, a gyarmatügyi minisztere. Ekkor megnyiták a szárnyas ajtók s az udvari orvosok behozták a királyt egy aranytálczán. (XIII. Alfonzó születésekor legalább így volt.)

A főszertartásmester most hármat koppantott a pálczájával.

— Ah, ez valóban a király — szól erre a madridi érsek s a többiekkel együtt mélyen meghajolt. A spanyol etikett szerint ugyanis tilos megismerni a királyt, mielőtt koppantottak.

Erre megkezdődött a bemutatás és az első főudvarmester karonfogta a madridi érseket, a legidősebb Alba herceget, a huszonnégy testőrkapitányt és sorban bemutatta őket a királynak. Végül Don Alvarez y Navarrára kerül a sor.

— Don Alvarez y Navarra ő exczellenziája, a Calatrava-rend lovagja, a gyarmatügyek minisztere. . .

— Ah, ön a gyarmatügyi miniszter? — kérdezte a király. — És mióta minisztere ön a gyarmatoknak?

— Már huszonnégy éve. (A spanyol etikett szerint a királynak minden alkalommal újra kell bemutatni a minisztereket.)

Nos, mit csinálnak a gyarmatokban? — kérdezte a király ismét.

— A gyarmatokban czukrot csinálnak, felség.

A király elmosolyodott.

— Ez édes, — mondta. És ön most miért kéri a gyarmatügyi minisztérium megszüntetését?

— Mert a gyarmatokban az amerikaiak csinálnak czukrot, felség.

. . . Ily tréfás alluziókkal lehetne elűtni azt a táviratot, melyet e sorok elére tettünk textusnak; szokásuk szerint az egyházi és irodalmi prédikátoroknak. De a dolog sokkal komolyabb ennél; ha Magyarországon eltörölnék a földművelésügyi minisztériumot, az azt jelentené, hogy Magyarországon nincs már földművelés, és ha Spanyolországban eltörlik a gyarmatügyi minisztériumot, az azt jelenti, hogy Hispaniának nincsenek többé gyarmatai. A spanyol-amerikai háborúnak legutolsó akkordja ez, a szomorúan hűgő muzsika, melynek hangjainál az Antillák gyöngyétől bucsuzik a gögös spanyol. Elbucsuzik az Antillák gyöngyétől és még az illető minisztériumot is megszünteti, amelyet pedig megtarthatott volna formáságból, spanyol etikettből. Mily rémes igazság lehet az, amelynek hatása alatt így sóhajtott fel a gögös spanyol:

— Töröljék el a minisztériumot! Vége az etikettnek.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— Személyi hír. Gróf Szapáry László flumei kormányzó Szőgyény-Marich berlini nagykövet leányának esküvőjére Berlinbe utazott.

— A német császár magyar ezrede. A Kasán állomásozó 34. számú gyalogezred holnap jubilál. Holnap lesz ugyanis ötven esztendeje, hogy az ezred I. Vilmos német császárá lett. Az akkori tulajdonos unokája, II. Vilmos császár nagy ünnepélyességgel fogadja vasárnap az ezred kéttagú küldöttségét: Neuhold Emil ezredparancsnokot és Zsenyei Árpád főhadnagyot.

— A királyné arcképe. Horovitz Lipót festőművész — mint értesülünk — már elkészült a boldogult királyné arcképével, amelyet a király megbízásából festett. A művész csak habozva vállalta el a megbízatást, mert egész életében csak kétszer látta a királynét. A kép negyvenöt éves korában ábrázolja a boldogult felséges asszonyt. Talpig gyászban van s a kezei ölében nyugszanak. Egyik kezében fekete legyezőt tart. Nagy segítségére volt a művésznek Mária Valéria főhercegnő, Sztáray grófnő, báró Nopcsa és a királyné volt komornája, aki különösen a toilettének minden apró részletét el tudta mondani. A kép azidőszelint még Horovitz műtermében van, de még a napokban átviszik a király egyik hálószobájába. Meglepően hű a felséges asszonynak ez a képe. A király nagyon megdicsérte érte a művészt, akinek számára külön műtermet rendeztetett be a Hofburgban. Míg a kép készült, ő felsége többször megfordult a műteremben és utasításokat, meg tanácsokat adott a művésznek.

— **Főúri esküvő.** Dr. gróf Somssich József császári és királyi nagykövetségi attaché január kilencedikén vezeti oltárhoz Szőgyény-Marich László berlini nagykövetség leányát Berlinben. A házasságról a következő családi jelentést kaptuk:

„Magyar-Szőgyényi és Szolgaegyházi Szőgyény-Marich László, 6 császári és apostoli királyi felsége rendkívüli és meghatalmazott nagykövete 6 felségénél, a német császárnál, Poroszország királyánál és neje, született báró Görömb Irma, csillagkereszt és palotabölgy, tisztelettel tudatják leányuknak, Magyar-Szőgyényi és Szolgaegyházi Szőgyény-Marich Camillának házassági egybekelését Saárdi gróf Somssich Józseffel, az államtudományok tudorával, császári és királyi kamarással, sz. k. hadnaggyal a 8. számú honvéd huszárezrednél, a berlini császári és királyi nagykövetséghez beosztott attachéval Saárdi gróf Somssich Adolf, a magyar országgyalás főrendiháza örökös tagjának és neje, született Saárdi gróf Somssich Teréz fiával. Az esküvő Berlinben, a Szent Pálról nevezett dominikánus templomban folyó hó 9-én fog megtartani. Kelt Berlinben, 1899. év január havában.”

— **Kitüntetett államasténok.** K o l r e p e János államvasuti ellenőrt, a központi pályaudvar helyettes főnökét, a román király a román koronarend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **A görög király balesete.** Az athénei királyi palotában a karácsonyi ajándékok szétosztásánál kisebb baleset történt. Mídon a király a trónörökösnek egy márványszobrocskát akart átadni, amely a győzelem istennőjét ábrázolja, a szobor a király lábára esett és összetört. A király fájdalmas zúzódást szenvedett és néhány napig szobájában kénytelen maradni.

— **Jótekonyságok adományok.** Halassy Gyula Beszterczelánja nemrég elhunyt képviselője egyike volt a legkiválóbb emberbarátoknak. Most bontolták fel a végrendeletét s tízezer forintnál többet hagyományozott különféle emberbaráti és kulturális célokra.

— **Tolsztoj Leó — száműzetésben.** Tolsztoj Leót, mint néhány pétervári lap írja, száműzni fogják jaszna-polyanai birtokáról Oroszországnak valamelyik zordabb kormányzóságába. E hihetetlennek tetsző hírek a története a következő: A grófknak igen sok volt már a rovás az orosz kormány intézkedéseinek és a törvényeknek nyilvános bírálása miatt. A kormány mindazonáltal kénytelen volt mindezt eltűrni és mindössze néhány gyöngéd figyelmeztetésre szorítkozni, mivel más megtorló eszköz nem használható Tolsztoj ellen. Pobjedonoszev azonban, a szent szinódus főprokurátora folyton, patlogott ellene. Minden alkalmat fölhasznál arra, hogy Tolsztojt rossz hírbe hozza liberalizmusáért. A nagy befolyású államférfi szavai azonban nem árthattak sokat Tolsztojnak, aki végre a maga hibájából fog odajutni, ahova őt ellensége akarta juttatni. A gróf ugyanis tulajdonosan nagy lelkesedéssel védte az orthodox egyház legádázabb és leghatalmasabb ellenségét: a duchoborcok szektáját. Ezzel aztán megcsesztette maga alatt az ágat. Halálozott és kemény ultimátumot kapott, hogy számkivetésbe küldik, ha nem szakít az egyház ellenségeivel és nem tartózkodik az orosz hivatalos és közélet nyilvános és szabadelvű bírálatától. Nem lehetett, hogy a nagybefolyású Pobjedonoszevnek és Tolsztoj többi ellenségeinek sikerüljön fog az ultimátumot kitöltő végzéssé átalakítani. Most már csak a csártól függ, hogy hogyan dől el a nyolczvan-estendő regényíró ügye.

— **Gyászmissa.** A minap elhunyt gróf Hunyady László valóságos belső titkos tanácsos, főrendihazi tag lelküdvért ma délelőtt volt a gyászistentisztelet a budavári Mátyástemplomban. Dr. Nemes Antal budavári plébános mondotta a gyászmisét, amelynél ott volt gróf Hunyady özvegye, született Csáky grófnő, és a gyászoló főúri rokon-ság számos tagja.

— **Szobonya Mihály hagyaték.** Szobonya Mihály, a nemrég elhunyt festőművész, nagy nyomoruságban hagyta a családját. A művész barátai segítő-bizottságot alakítottak, amely biztosítani akarja a család megélhetését. Ez a bizottság Szobonyának hátrahagyott képeit és vázlatait ja-

nuár tizedikén, kedden délelőtt kerepasi-ut 49. szám alatt el fogja árusítani. A bizottság fölkeri a művész barátait, ismerőseit és a nagy közönséget, hogy ez önkéntes árverésen megjelenni szíveskedjék.

— **Szilágyi Sándor betegsége.** Az egyetemi könyvtár tudós igazgatója, Szilágyi Sándor miniszteri tanácsos a halálos ágyon fekszik. A betvenkételes öreg urat a múlt év deczember másodikán gyöngébb szélütés érte; január negyedikén újabb szélütés olyan válságossá tette az állapotát, hogy halála minden perczen várható. A nagybeteg az éjjelt nyugodtan töltötte ugyan a ma délelőtt csekély táplálékot is vett magához, de eszméletét gyakran elveszti és látogatóit nem ismeri meg. Ágya mellett két unokahuga, Mayer Gyuláné és Szűcs Gyuláné, továbbá két vöröskereszt egyleti ápolónő tartózkodik. Éjszaka, úgy halljuk, hogy állapota valamivel jobbra fordult.

— **Hajléktalan festőművész.** Tragikus sorsra jutott Diefenbach, az ismert osztrák festő. Már napok óta írták a bécsi lapok, hogy a művészt kiköltöztetik ober-st.-veithi lakásából, mert nem tudja házbértartozását megfizetni. Ma aztán meg is történt a kiszállás. A „Himmelhof” villa tulajdonosa, Diefenbach házigazdája, kitette a házból a sirva-könyörgő, beteg művészt, feleségével és gyermekeivel együtt. A művész rimádkodott a villában lakó kollegáinak, hogy eszközjenek ki halasztást a háztulajdonosnál, ez az ur azonban nem könyörült. A festő-kollégák husz forintot összeadtak Diefenbachnak, hogy legalább ideiglenes szállást fogadhasson. Megrázó jelenet volt, mikor a beteg művész és családja elhagyta a „Himmelhofot.” Sírtak valamennyien, s az ottmaradt festők is csaknem könyekre fakadtak. Diefenbach egyelőre szállóban fog lakni. Érdekes, hogy a művésznek egyik leánytanítványát megörjítette a mester nagy nyomorusága. — Megjegyezzük, hogy Diefenbach a legkiválóbb osztrák festő.

— **Új osztrák-magyar egyesület.** Ferencz József ötvenesztendő uralkodói jubileumának emlékére a Berlinben élő közönségseregbeli tartalékos tisztek egyesületet alapítottak. Az egyesületnek a „Habsburg” nevet adták. A „Habsburg” célja a tagok érdekeinek megvédése, a bajtársi szellem ápolása és a katonai ismeretek gyarapítása. Az egyesület helyisége a Friedrichsstrasse 101. számú házában van, ahol minden hétfőn összejövetelt tartanak. Ezeken az esteken a legbarátságosabban fogadják és magyaros vendégszeretettel vendélik meg a Berlinbe érkező osztrák-magyar tartalékos tiszteket, akiket minden szükséges utbaigazítással is ellátnak.

— **Bécsi tudósok Indiában.** A bécsi tudományos akadémia megbízásából egy tudományos expedíció megy Kelet-Indiába, hogy a november hó 15-ikén látható Leonida-csillaghullást megfigyelhessék.

— **Eltűnt turisták.** Bernből jelentik, hogy január elseje óta nyoma veszett két német turistának, akik nevezett napon, délelőtt kilenc óra körül a Felső-Hasli völgyében lévő Gadmenből a Renss völgyébe, Wassenbe indultak, hogy a Susten-hágót megmásszák. Gadmenben magukhoz vették a hágón lévő „Steinwirthaus” nevű menedékhely kulcsait. Azóta teljesen nyomuk veszett és aligha kerülnek meg élve, mert január elsején borzasztó viharok voltak és a felsőbb régiókban hólavínák képződnek. Az eltűnt turisták keresése tehát igen veszedelmes. Mindazáltal expedíciót küldtek ki Gadmenből, amely a Felső-Hasli völgyébe, Guttamenbe ment.

Wassenből érkezett újabb jelentések szerint a két eltűnt német turistát az urni oldalon látna temette el. A turisták neve: Ehlert és Mönnichs.

— **Hőviharok.** A pocsai és ubornai hegyek közt, — mint eperjesi tudósítónk írja — az elmúlt éjjel hőviharok voltak. A közlekedés több helyen megakadt és a távírósodronyok is megrogdolódtak. A hővihar okozta zavarokat eddig még nem lehetett megszüntetni. Liptó-Ujvár és Poprád-felka között a vonalközlekedést akadályozta meg

a vihar. A Kassa felől jövő nyolczadik számú személyvonat elakadt a hóban. Az utasok átszállással sem utazhattak tovább. Az összes készletben, levő hőkéket segítségül kérték, de a folyton dühöngő viharban ezekkel sem lehetett segíteni. Vágfalváról nyolczvan munkás érkezett lapátokkal, akik éjjelutánig utat készítettek a magas hóban a közönség átszállására. A postát még ez ideig sem sikerült átszállítani. Ott hever a rengeteg hőtömeg között. Kassa felé a személyközlekedést csak nagy bajjal, átszállással tudják fentartani.

— **Életmentő pap.** Lőcsei tudósítónk írja: Nagy Imre barkai plébános a napokban gyalogszerrel hazafelé tartott. Mikor Liuska község határára ért, a Szár patakból segélykiáltást hallott. Két fuldokló gyermek vergődött a patak jeges vizében. A plébános, mikor meglátta őket, minden gondolkodás nélkül a vízbe ugrott és kihozta őket. Hamarosan arra került egy parasztkocsi, azon hazavitte a gyermekeket szülőikhez.

— **Temetés.** Temesvárt dr. Bácsi Gedeon kórházi igazgató temetése a közönség óriási részvétele mellett ment végbe. Jelen voltak a 48-as honvédek is, kiknek Bácsi elnökük volt. Az orvosok és gyógyszerészek testületileg, a megyei és városi tisztikar teljes számban Molnár főispán vezetése alatt jelentek meg. A koporsó felett Futó Zoltán volt temesvári, most szentesi református lelkész tartott beszédet. Utána Tauffer Jenő főorvos, majd Telbisz polgármester beszélt. A koporsót több koszorúval Paracra vitték és ott a családi sírboltba temették.

— **Halálos végű párba.** Néhány nappal ezelőtt, mint aradi tudósítónk jelenti, egy nagyobb társaság mulatott éjjel egyik kávéházban. A szomszédos asztalnál két tiszt ült: gróf Badini hadnagy és egy tisztátársa. A két tiszt sokat ivott már és nagyon jókedvű volt. Badini hadnagy hosszabb ideig fixirozta a társaságot, aztán fölállott és nagy kardcsörtetéssel odament és leült közéjük. A társaság egyik tagja, Seidner Samu felszólította, hogy hagyja őket békében. A hadnagy azonban kardot rántott és vagdalkozni kezdett. A másik tiszt, aki szintén ittas volt, segítségére sietett bajtársának, Seidner azonban mind a kettőt kituszkolta a kávéházból. Másnap a két tiszt elküldte hozzá segédeit és Seidner meg is verekedett Badinivel. A kardpárba nagyon szerencsétlenül végződött. Seidner átvágta ellenfele karjának összes ereit. A tönkretett kart amputálták, de ez sem használta semmit, mert a hadnagy rövid ideig tartó rettetéses kínló dás után meghalt. — Seidnernek semmi baja sem történt.

— **Ez is statisztika.** Egy francia ember, akinek nyilván sok ideje van, olyan statisztikát állított össze, amelyet kénytelenek vagyunk helyesnek elismerni, mivel nem tudjuk adatait megerősíteni. A páratlan türelmű ember ugyanis megszámlálta, hogy 1897. július óta 1898. deczember végéig a párisi lapok hány-szor nyomtatták le a Dreyfus-ügy főbb szereplőinek a nevét. E statisztika szerint, — mint a „Droits de l'Homme” írja, Dreyfus nevét a párisi lapok 9.742,638-szor nyomtatták le. Dreyfus után Picquart következik, kinek neve 2.923,613-szor jelent meg nyomtatásban. Mercier tábornok neve 1.413,620-szor, Zola 1.217,623-szor, Bernard Lazare 902,412-szer, Pellieux tábornoké 714,320-szor jelent meg a lapok hasábjain, míg Reinach 710,947-szer, Mathieu Dreyfus pedig 524,314-szer láthatta nevét az újságokban. E statisztika természetesen nincsen tekintettel arra, hogy az egyes lapok hány példányban jelennek meg. A türelmes statisztikus különben Esterházyról teljesen megfeledkezett, pedig őt is elég sokszor emlegették.

— **Vasrávi hercegnő.** A walesi hercegné neje emberbaráti szeretetét különösen a rabokkal érezteti. Mindent elkövet, hogy a szabadságtól megfosztott emberek sorsát minél türelmesebb tegye. Nemrégiben is több mint két órát töltött egy nagyobb gonasztvók számára készült börtönben. Szemügyre vette a konyhát, ahol a rabok élelmét főzik, megizlette ebédjüket, megtekintette mosókonyhájukat és a legcsekélyebb szabálytalanságok

sem kerültek el figyelmét. Felkereste a fogház-igazgató vezetés alatt azokat a zártaakat, amelyekben a fegyelmi bírságokkal sújtott rabok voltak. Többen közülük vasra voltak verve. A hercegnőt ez a látvány felháborította. Haragosan fordult az igazgatóhoz:

— Hiszen ez valóságos középkori kegyetlenség!

— Fenség, ezek a bilincsek nem okoznak fájdalmakat, csak a szabad mozgást teszik lehetetlenné.

— Igazán?

— Határozottan, fenség.

— Akkor verjenek engem is vasra. Kíváncsi vagyok, hogy igazgató ur nem téved-e?

— De fenség!...

— Verjenek vasra!

A parancsra engedelmességre kellett. Hosszas keresés után találtak olyan apró bilincseket, melyek a hercegnő kis kezeire alkalmasak voltak. Mikor föltették a vasakat, a hercegnő elégedetten jelentette ki:

— Nem épen tűrhetetlenek. Hanem azt hiszem, hogy kevés angol hercegnő volt kivülem eddig vasraverve.

— **Gróf Károlyi Ferencz halála.** Megdöbbentő táviratot kapott ma délután gróf Károlyi Tibor. A londoni osztrák-magyar nagykövet kondoleált az agg főúr negyedik fiának, gróf Károlyi Ferencz londoni nagykövetségi attaché halála miatt. Szinte hihetetlen volt ez, de csakhamar meggyőződtek a szomorú hír valóságáról. A Károlyi-család Bécsben tartózkodó tagjai is kaptak értesítést s ezek is táviratoztak a hirtelen elhunyt fiatal gróf édesatyjának, gróf Károlyi Tibor, a magyar főrendiház elnökének, valamint a többi rokonnak is. Csakhamar újabb távirat érkezett, mely immár a valódi tényállásról számolt be: Gróf Károlyi Ferencz a legjobb hangulatban érkezett vissza tegnapelőtt Párisból. Tegnap este a rendesen korábban tért haza a Piccadilly városrészben levő lakására. Komornyikja nem vett észre semmi különösét gazdáján, aki különben gyenge testalkatú, halvány arcú fiatal ember volt. Dolgozószobájába vonult, hol komornyikja egyedül hagyta. Körülbelül félórával ezután történt, hogy egy szobaleány, aki a szomszédos szobában foglalatalkodott, tompa zajt hallott. Ugy vélte, hogy a zaj a fiatal gróf dolgozószobájára felől jött és értesítette a dolgról a komornyikot, aki erre benyitott gazdájához. A komornyik első pillanatra úgy látta, mintha a szoba üres volna és már vissza is akart vonulni, mikor meglátta, hogy a gróf a pamlag melletti szőnyegen mozdulatlanul fekszik. — Először csak megszólította. Mikor aztán észrevette, hogy teljesen mozdulatlanul fekszik, odasietett és felemelte. Ekkor már halott volt. A komornyik fellármázta a cselédséget s orvosért siettek, de a segély már későn érkezett. Csak a beállított halált konstatahotta az orvos. A hulla szemlét a hatósági orvosok holnap tartják meg. Gróf Károlyi Tibor, az elhunyt édesatyja és gróf Károlyi István a hír vétele után a legelső vonattal utnak indultak Londonba. A váratlanul jött csapás rendkívül lesújtotta a szülőket. Gróf Károlyi Ferencz negyedik fia volt gróf Károlyi Tibor és nejének, született Dégenfeld-Schomburg Emma grófnőnek. Ferencz gróf a mácsai hírtokon született 1875. augusztus huszonharmadikán s így még huszonnegyedik életévét sem töltötte be.

— A jég alatt. Andrácz József, Tipity Danilo, Gruics Szilárd és Gavriity Nesztor, mint tudósítónk jelenti, kis csónakon átereztek tegnap a Tiszára Arácsról Ó-Becsére. Be akartak vásárolni egyet-mást a görög kártyasírra. Át is jutottak szára-

csára s miután elvégezték dolgukat a városban, betértek egy pálinkamérésbe. Rájuk esetődött, mikor eszükbe jutott, hogy jó volna már hazatérni. Lementek a Tiszához és beültek a csónakjukba. Erős szél csapkodta a hullámokat s a hűvös vízre vak sötétség borult. Kevetk, eveztek, ahogy a pálinkától megfogyott erő engedte. A folyam közepén azonban nagy haj érte őket. Egy heves szélroham odacsapta a csónakot egy jégtáblához s a csónak fölbillent. Mind a négyen beleestek a vízbe s akik az Ó-Bacsei gőzhajó állomásról utánuk mentek, nem találták meg őket. Ma is keresték a holttestüket egész nap, de hiába. Özvegyet és árvákat hagytak hátra mind a négyen.

— A szent Zsigmond-kápolna átalakítása. A budai királyi vár szent Zsigmond-kápolnájának az átalakítása megkezdődött. A főudvarmesteri hivatal negyvenezer forintot utalványozott a kápolna átállítására és berendezésének megújítására.

— Egy Kati, aki kijött. Hlatki Katalin sátor-alja-új helyi parasztleány bebizonyította, hogy milyen okos volt az a bizonyos népdalbeli Kati, aki háromszori hívásra sem jött ki. Hlatki Katalin meglehetősen csinos leány és volt kétszáz forintja. Egy földije, derék szál parasztleány, régóta udvarolt már neki s csak épen arra várt, míg ez a kétszáz forint összegyűlt. Vagy egy héttel ezelőtt, mikor a leány nagyboldogan jelentette neki, hogy pénzkészlete már ilyen tekintélyes összegből áll, a leány rávette, hogy legyen a menyasszonya és utazzék el vele Amerikába. A jóhiszemű és szerelmes Kati leány örömmel fogadta el az ajánlatot s a kézfogó után átadta a pénzt a vőlegénynek, aki aztán meg is váltotta a jegyet — Budapestre. A keleti pályaudvarból egyenesen a Boráros-térre vezette, ott propellerre ültek s vagy két óra hosszat sétahajóztak. Mikor már megunták a mulatságot, a leány kijelentette, hogy megérkeztek Amerikába és partra szálltak. A leány el volt ragadtatva mindentől és szörnyen boldognak érezte magát. Amint barangoltak a városban szerteszét, a leány megszomjazott és bement egy kocsimába. A menyasszonya utána akart menni, amikor azonban a vőlegénye felvilágosította, hogy Amerikában a menyasszonyoknak nem szabad kocsimába menni, szépen kint maradt az utcán. Várt, várt a vőlegényére, de hiába. Szeretett volna bemenni a kocsimába, de félt attól a tilalomtól, melyet a vőlegénye iszonyú komolyan mondott neki. Néhány órai hasztalan várakozás után tudakozódni kezdett a helyzet felől, s mikor tisztába jött azzal, hogy megesálták, maradékpénzével visszautazott Sátor-alja-Új helyre és beállt a régi gazdájához. A rászédett Kati most busulának adta fejét és megfogadta, hogy többé nem fog senkit sem szeretni. Ez azonban nem bizonyos. Már Csiky Gergely is megmondta, hogy: balga ember nem okul a példán, ismét szeret, ismét boldogtalan.

— Jónövű betörő. Vácson, — mint tudósítónk jelenti, — Ühl Jakab pékmester boltjába éjnek idején betörték s a pénztárból minden pénzt elvittek. A rendőrség nyomozást indított és kikutatja, hogy a betörést a pékmester két alkalmazottja követte el. Az egyiket Jávorszky Lajosnak hívják, a másikat — B a n f i D e z s ő a neve. A gyanúsított legények megszöktek, és a váci rendőrök még nem tudtak rájuk akadni.

— Egy elfogott és megszökött tolvaj. A budapest-pozsonyi vasútvonalon hónapok óta nagyobb betörések és lopások történtek anélkül, hogy a tettest sikerült volna kézrekeríteni. Gyakran pedig az is megsejt, hogy a robogó vonat egyes kocsijait a nyílt pályán fosztották ki. Alig egy hónap leforgása alatt történt, hogy Kőrösön a vasúti pénztárt feltörték s több száz forintot elvittek belőle. Párkány-Nánán a vasúti dohányárú boltját törték fel s nemcsak a pénzt, de még a szivarokat is elczipelték; Vácson pedig a vasúti tisztviselő lakását fosztogatták ki. Közben számos lopás történt a vonatokon és a teherárú raktárakban is majd minden állomáson, ami az államvasutnak nagy károkat okozott, mert az ellopott árúért

fizetnie kellett. A napokban — mint tudósítónk írja — Szobbon Rapp Mihályt letartóztatták az ottani csendőrség épen akkor, midőn javában fogyasztotta a tehervonatból lelopott francia pezsgőket. Rapp hosszú vallatás után bevallotta, hogy egy vasúti őr fia s a tolvajlásokat és a betöréseket úgy követte el, hogy vasutasnak öltözött s mint fékező utazgatott a vonatokon. Ott aztán, ahol néhány kocsi lekapaszkodott, ő is ott maradt s mint vasutas feltűnés nélkül járhatott a vasúti kocsik közt és az állomásokon. Rappot a csendőrség megvasalta s át akarta szállítani Esztergomba. Az állomáson azonban sikerült bilincseit lehúznia kezeiről s egy őrizetlen pillanatban megszöknie.

— A szobaleány halála. Szomorú véget ért ma reggel nyolcz óra után egy Donga Anna nevű tízennyolcz éves gyönyörű szobaleány. Gazdasz-szonya ma reggel megparancsolta neki, hogy tisztítsa meg az ablakokat. A szabályrendelet előírja, hogy ezt a munkát csak derékheveder alkalmazásával szabad végezni, ezt az óvatossági rendszabályt azonban rendszerint semmibe sem veszik. Így történt itt is. A szerencsétlen leány a hold-utczára nyíló ablakokat tisztította, mikor hirtelen elvesztette az egyensúlyt és lebukott az utca közepére. Az ablak alatt épen egy tejeskocsi állott s a leány a kerekén a szó szoros értelmében darabokra zuzta a fejét. A rémes látványra nagy közönség verődött össze a szerencsétlenség helyén és csakhamar ott termettek a mentők is. A szegény fiatal leányon azonban már nem segíthettek, mert azonnal meghalt. Holttestét a kapu alá vitték, onnan szállították később, az ismert fekete kocsin, a bonczoló-intézetbe. A tragikus véget ért szobaleány gazdaszonya szerint a leány öngyilkossá lett, a szerencsétlenség szemtanúi azonban ezt határozottan megczáfolják. A rendőrség szigorú vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben, mert csaknem bizonyos, hogy Donga Anna halálának gazdája gondatlansága az oka, aki nem tartotta szükségesnek, hogy a szobaleányt a derékheveder használatára utasítsa. Vagy hogy nincs is neki.

— Egy rablógyilkos nyomai. A Hernals egyik utcáján — mint bécsi tudósítónk jelenti — a „Neue Freie Presse“-nek egy múlt évi novemberi számában megtalálták azt a tízenhárom zálogcéldíjat, amelyet a nemrégiben meggyilkolt Hofer Franciska nevű magányos leánytól elraboltak. A rendőrség reméli, hogy ki tudja nyomozni azt az embert, aki ezt a csomagot elhagyta s aki valószínűleg nem más, mint a rablógyilkos maga.

— Elvesztett család. Debreczeni Lajosné vasúti hivatalnok felesége Miskolcra már harmad napja eltűnt. Magával vitte két gyermekét is. A gyermekek közül a kisebbik hét-, a nagyobb kilenczéves. Azt hiszik, hogy az asszony magát is, gyermekeit is a Sajóba ölte.

— Századvégi szakácsné. Berlinből írják ezt a mulatságos történetet. Egy uriaszony a szüleinél akarta töltetni a Szilveszter-estét, mivel azonban az egyik gyermeke hirtelen rosszul lett, nem tudta magát elhatározni, hogy elmenjen hazulról. A szüleinél már nagy és vidám társaság várt rá. Közeldett a tizenkét óra, s a társaság már előre ült a tizenkét órakor bekövetkező sötétségnek. Öt percczel tizenkét óra előtt azonban csöngettek az előszoba ajtaján. Mindenki fölugrott. Azt hitték, hogy új vendég jön. Azonban egy táviratkihordó jött. A fiatal asszonynak hozott táviratot, a szüleihez címezve. Az anya rosszat sejtett. Tudta, hogy a távirat csak hazulról jöhet, mivel csak otthon tudták, hogy hol van. Azt hitte, hogy talán a gyermek ismét rosszul lett. Halálra sápadtan, dobogó szívvel és reszkető kezekkel bontotta föl a táviratot, de alig pillantott bele, a rémület elűnt arcáról és nagyot nevetett. A táviratban ugyanis ez állott:

„Mivel Szilveszter éjszakáját itthon kellett töltönnem, ezennel fölmondok és tizenötödikén kilepek.”

Minna, a szakácsné.” Az uriaszony elfogadta a pontos időben küldött fölmondást, de — nem táviratban felelt meg rá.

— Ráczkeve új községháza. Ráczkeve községe elhatározta, hogy saját költségén 150.000 forintért községházat épít, ahol nemcsak az előjáróság, hanem a fűszolgabírói hivatal, a járásbíróság, az adóhivatal, a csendőrség és tűzoltóság is elhelyezést nyer. Az állandó választmány ezt az elvi elhatározást pártolólág terjeszti a közgyűlés elé. Ráczkeve községe különben oly boldog anyagi viszonyok között van, hogy nemcsak pótdadók nélkül fedezi a költségeit, hanem évente rendszeren 5—6000 forintnyi többletet mutathat föl.

— Halálozások. Erdőtelki és szentmárjai Szentmáriay Dénes rakamazi esperes-plébános és vármegyei bizottsági tag hatvanéves korában meghalt. — Pozsonyban tegnap elhunyt dezseri Bachó Adolf, 1848/49-iki honvédfőhadnagy. Pozsony város nyugalmazott rendőrbiztosa 77 éves korában. Kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. — A pozsonymegyei Ráthén tegnap elhunyt Szabó Pál, az aradi lyceumnak egykori igazgatója. — Csomós Bertalan egykori fűszolgabíró, utóbb Borsodmegye bizottságának volt tagja, hetvenhét éves korában Ózdön meghalt.

— Milliomos, mint orgazda. Kulakov ur, Moszkva diszpolgára, egyike azoknak a világszerte ismert alakoknak, akik a közéletben, különösen a városházán, szerepet játszanak s amelletti titokban a „non olet” álláspontjára helyezkedve nagy vagyonot szereznek. Kulakov urnak a Kreml egyik főkapuja közelében, a Chitrov ruinok nevű térségben van egy háza. Micsoda ház ez! Tanyája a legelvetemültebb gonosztervöknek, a legsötétebb egzisztenciáknak. Az utca földszintjén bollok és csapszékek vannak, benn a házban pedig vagy hetven lakás, természetesen túlszúfolva valamennyi. Egy Dosztojevsky, egy Tolsztoj tollára méltó alakok tanyáznak itt, legalább ezerkészségen! Rongyos, piszkos, folyton dülöngő alakok, akiknek ruhája mocsoktól, italtól meg vértől bűzös. Csupa gonoszterv. És ezek nem mind született csavargók. Vannak közöttük egykori katonatisztek, hivatalnokok, diákok, sőt még költők is. Legujabban a vezérkarnak egy volt ezredese is odakerült. Mondhatni valamennyien a csapszékeken át jutottak oda, mintán loptak, csaltak, sikkasztottak, vagy egyéb bűnbe estek. Maga Kulakov is érdekes alak. Valamikor pincér volt és különböző módokon, nagy ügyességgel sikerült neki lassankint annyi pénzt gyűjteni, hogy megvehette a Chitrov ruinokon levő házat. De az igazi vagyonszerzés csak ekkor kezdődött. A bűntanya lakói jól fizetnek a szállásukért, mert a Kulakov háza a legbiztosabb menedékhely. Kulakov többszörös milliomos, diszpolgár és befolyásos ur a városi tanácsban. A rendőrség, mely tudja, hogy az összes körözött tolvajok, betörők és gyilkosok a Chitrov ruinoki házban laknak, nem bántja őket, mert Kulakovval nem jó kikezdeni. A rettenetes házban persze nemcsak férfiak tanyáznak. Van ott asszonyok is, számszámra. Bukott lányok, néhai varrónőasszonyok, katonatisztek gyermekei, hivatalnokok, leányai, sőt nem egy „knyazsna” is. Mert Oroszországban minden azilumra jut néhány „knyaz”-herceg és „knyazsna”-hercegnő. Ezek a nők nagyrészt lopásból élnek, de vannak közöttük gyermekfosztogatók és még szomorúbb egzisztenciák is. Kulakov maga nem lakik ebben a házban. Az esztendő legnagyobb részét falusi birtokán tölti, s ha Moszkvában van, akkor előkelő hotelben száll meg. Kulakovot ismerik Moszkva falain kívül is. Nálunk sem egészen ismeretlen. Csak hogy itt más a neve...

— Egy gyűlés sem! A munkások holnap nem gyűléseznek. Nyolcz-tíz esztendő óta ez lesz az első vasárnap, amely gyűlés nélkül mulik el. És hétfőn, előreláthatólag, mivel se lesz rosszabb a munkágnép helyzete.

— Razzia. A rendőrség tegnap este a hetedik kerületben a késő éjjeli órákig nagyobb szabású razziaát tartott. Az összes lebujokat (Sport-, Ungerländer-, Lyra-kávéház stb.), kocsmákat és táncztermeket átkutatták, ahol nagyobbára a rendőrség elől bujkáló asszonyok, hamis játékosok és mindenféle egyéb kétes alakok fordulnak meg. Összesen harminczegy embert, férfit és nőt állítottak elő, közöttük több olyant, aki ismert alakja a rendőrségnek.

(+) A tavaszi sorozások. A tavaszi sorozásra már mindenütt nagyban folynak az előkészületek, annak dacára, hogy az újonczutalékot a képviselők

még meg nem szavazta. Különösen azokra nézve fontos tudni ezt, akik mint családfenntartók a póttartalékban más kedvezményt elérni akarnak, például mint egyéves önkéntesek akarnak szolgálati kötelezettségüknek eleget tenni, hogy ez iránti igényüket a teljes felszerelt folyamodvánnyal, legkésőbb február végéig a járási tisztviselőnél be kell jelenteni. Mindez egyekben a Budapest, VII. Kerepesi-ut 6. szám alatt fennálló Dominik János valóságos császári és királyi százados tulajdonát képező „Katonai ügyi iroda”-ban, vagy helyben, mint vidéken a legközelebbi, a leggyorábban járó el a községgel szolgálati bárkinél, felvilágosítással.

(+) A Riviéra hatáza Budapestben, hogy úgy mondjuk, „szabad szemmel nézve” alig vehető észre. De ha egy kissé megfigyeljük a főváros idegenforgalmát, azonnal észbe kell, hogy tényleg most következett be az az idő, amikor a beteges vagy mulatni vágyó, de mindenképen gazdag közönség, főképpen a Rivierát. Sehol sem észlelhető ez pedig annyira, mint a „Hódoló diszfelvonnul” körképénél, melyet az átutazó s nálunk megpihenő idegenek, mint a főváros legpompásabb látványosságát rendszerint megnézik. Amíg ugyanis az utazóknak legnagyobb tömege nyugati és keleti országokból való, mert rendszerint a nyugatra vagy keletre húzódo népvándorlási vonalba esik bele Budapest, addig a mostani áramlat északról délnek húzódik, azaz olyanok, akik északról utaznak délre, vagy délről térnek már haza kipihenten északi felé, képezik most Budapest idegenforgalmát. Csakis így magyarázható meg ugyanis az a sajátosság jelenség, hogy a „Hódoló diszfelvonnul” idegen látogatói között olyan sok most az északnémet, a lengyel és különösen az orosz.

— A csúzos és közvényes hajók egyedüli biztos győgszere a Johnsen-kenőcs: üvege egy fűt Zoltán Béla udvari szállító győgtárában (Budapest, V. ker., Széchenyi-tér, Nagy korona-utca sarkán), ahonnan a kitűző kenőcs ismeretlen leírását ingyen küldik meg.

— Keresztély Sándor zongorakészítőmester neve oly előnyösen ismert, hogy arra a közönség figyelmét felhívni nem kell. Az idegy beállta alkalmából ezen minden tekintetben szolid cég tisztelettel felhívja a n. é. közönséget, hogy Váci-körút 21. sz. alatti mintazongora-telepét tekintse meg.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, január 8. — Római katolikus: A. 1. Szeverin. — Protestáns: A. 1. Szeverin. — Görög-ország: (december 27.) D. Istv. főd. — Zsidó: Tebeth 26. — Nap tél: reggel 7 óra 32 perczkor, nyugazik: délután 4 óra 10 perczkor. — Hold tél: éjjel 3 óra 21 perczkor, nyugazik: délután 12 óra 3 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Téli tárlat az új múcsarnokban, nyitva délután 9-től délután 4 óráig. Belépti díj 50 krajczár.

A Nemzeti Szalon kiállítása (Ferencziek tere 2.) nyitva délután 9 óráig este 9 óráig. Belépti díj 20 krajczár.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—12-ig és délután 3—5-ig és 7—9-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délután 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Osztap-utca) nyitva hétköznapiokon délután 10—1 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár nyitva délután 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Az iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó tárlója nyitva délután 9—1-ig.

Nemzeti múzeum természetrajzi tára nyitva délután 9—1-ig. A múzeum többi tálai 50 krajczár belépti-díj mellett meglekinthetők.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

A „Hódoló diszfelvonnul”, Eisenhut Ferencz óriási körképe, Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépti díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

Egy pikáns orr története.

Minden orrok története között ez a legszomorúbb történet. Komikus volna mellett sem nélkülözi a tragédia elemeit és ex-lux, nem méla akkorddal végződik.

A József-körút hetvenegyedik száma alatt lakik egy fiatal jogász, a Ferencz-körút tizenhetedik száma alatt pedig egy kis menyecske, annak a bizonyos pikáns orrocskának a gazdája. És lakik egy férj, névszerint Hodányi Lajos dohánygyári felügyelő. Hogy kinek a férje, azt könnyű eltalálni, Hodányi egész nap oda van a gyárban, a menyecske pedig egész nap otthon üldögél a szobában, mint a madár a kalitkában. Legalább eddig így volt. Nemrég azonban a madár kirepült a kalitkából és talán a külső világban való járatlansága miatt az a keletlenlenség történt vele, hogy eltévesztette a házat. A Ferencz-körút 17. száma helyett, a körúttal egy vonalba eső József-körút 71. száma házába ment be.

Most lép előtérbe a jogász, aki szereti a pikánsorru menyecskéket, sőt valószínűleg a nem egészen pikánsorru hölgyeket is.

A fiatal ur, a tévedést, amelynek szándékos volta csak némileg tagadható, azzal iparkodott vigasztalóbbá tenni, hogy a menyecskét karonfogta és fölvezette a harmadik emeletre. A menyecske ugyan szabadkozott, de végtére engedett, talán többet is, mint amennyit akart. A következő napon a jogász tévedett a házszámban s azután hol az egyik, hol a másik. Ez még nem is lett volna valami nagy baj, hiaz tévedni emberi dolog. De ki is tudódott és ez már baj volt. Minden tévedésnek ez a sorsa. A férj tudta meg legutoljára, ami meg minden férjnek a sorsa. Hodányi Lajos dohánygyári felügyelő keblét rettenetes háborúság dulta. De nem nyilatkozott, végére akart járni a dolognak.

Ma délután váratlanul hazatért és nejét nem találta otthon. Eppen az ellenkezőjére volt elkészülve, tudniillik, hogy másodmagával találja és a meglepetés szinte lesújtotta. Tüprengve állott egy darabig a szobában, azután a homlokára csapott. Honréka! Megvan! futott végig a Ferencz-körúton át a József-körútra, a hetvenegyedik számú házába.

Néhány pillanat múlva éktelen járma, kiabálás keletkezett a harmadik emeleten. Döngötte a jogász ur ajtaját, öklével, lábával és a legkülönbözőbb hangnemekben szólítottatta:

— Gyere ki, csirkefogó, gyere ki, tolvaj!

Majd negyedórája hívogatta már, mikor az ajtó kitárult és várta-várt fiatal ember szinte repülő mozgással kilépett.

— Megvagy! tolvaj!

De biz, a tolvaj nem volt meg, mert már odalent járt a legalsó lépcsőfokon. Ugy csuszott át Hodányi keze alatt, mint a kigyó és Mohamed sem futott gyorsabban Mekkába Medinába. A dühös férj berohant a szobába. A szoba legkényesebb butordarabjain némi rendetlenség volt s ez csak növelte a bosszúságát.

— Tehát itt járt! Akkor itt is kell lennie. Asszony gyer' elő!

Az asszony nem jött elő. Hodányi felforgatta az egész szobát, nem talált semmit, csak egy fűzöt. A ruhás szekrény előtt álldogálva, mély lélekzetvételt hallott. A szekrény azonban kívülről be volt zárva.

Mindegy. Feltörte.

És a következő pillanatban kipattant a ruhák közül a pikáns orru feleség. Zokogott és ura talán e miatt nem is követta a megfenyítés szokásos módját, hanem ellenkezőleg, a keblére zárt.

Nagyon forrón megölelhette, mert az asszony felszisszent, néhány pillanat múlva pedig vörös sikoltás közben összerogyott. Az arcát előtötte a vér és a pikáns orrocská helyén csak egy nagy sebhely volt.

A férfi végig nézett rajta, a bajusza alá nyúlt és a két ujjja közé fogta az asszonyka arcáról hiányzó testrészt.

Azután kalap nélkül szaladt orvosért, aki felvarrta a pikáns orrocskát illetősége helyére.

SZÍNHÁZ ES MŰVÉSZET.

* Nemzeti Színház. Somló Sándor „Királyi házaélet” című háromfelvonásos verses vígjátéka pénteken, 18-án kerül először színre a következő szereposztással: Margit—K. Hegyesi M., Henrik—Császár, Gabriella—Csillag T., Donna Diana—Rákosai Sz., Mayenne—Vizvári, Ramondi Balsamon—Pálffy, Miguel—Dezso, Amaury—Nagy I., De la Croix—Egressy, Bois Rosé—Gábányi, Belle-Chassé Latabár, Cartuache—Faludi.

A darabhoz az igazgatóság új diszleteket és jelmezeket készíttetett.

Csütörtökön, 12-ikén, Madách „Ember tragédiáját” adják bérletszűnetben.

Vasárnap délután két és fél órákor „Szent Mária” kerül színpadra általános bérletszűnetben, lezártított helyekkel.

Hétfőn, 16-án, este Shakespeare „Lear királyát” adják a cimázteremben Szacsvayval. Csütörtökön Márkus Emília fogja játszani.

Még e hó folyamán adják elő Moretó „Köznyelvi közönyvel” című vigjátékát is, amelyben a három főszerepet P. Márkus Emilia, Mihályfi és Zilahy fogják játszani.

Voss R. „Bűnös” című háromfelvonásos színművének első előadását 27-dikére tűzte ki az igazgatóság.

* **Roland mester.** A magyar királyi Operaházban a múlt hétről elhalasztott premiére-t, „Roland mester”-t, melynek szövegét és zenéjét gróf Zichy Géza írta, 10-én, kedden, tartják meg. Hétfőn délelőtt van a főpróba. Az új dalmű főbb szerepeit a következők éneklék: Kaczer Margit, Hilgermann Laura, Payer Margit, Berts Mimi és Kann Malvin, Perotti, Ney Dávid, Kertész, Takáts, Kiss Béla. A „Roland mester” második előadása szombaton lesz bérletszűnetben. Vasárnap a „Paraszt becsület”-et adják Lejo Lili vendég szereplésével; utána a „Piros czipő” ballet kerül színpadra. — A várszínházban a „Roland mester” premiéréje miatt az e heti operaelőadást pénteken tartják meg, amikor is a „Mignon” kerül színpadra.

* **Operaház.** Lejo Lili ma este Violetát énekelte a „Tévedt nő”-ben. Ez a szerep sokkal finomabb és melegebb hurokat kíván, mint aminket Lejo Lili megütni képes. Vendég szereplésének czélja iránt ma a közönség sokat tündődött.

* **A Gyurkovics-lányok.** A Magyar színház legközelebbi újdonságát, Herczeg Ferencz „Gyurkovics-lányok” című négyfelvonásos vigjátékát, az igazgatóság a jövő hétre halasztotta.

A „Gésák”, Sidney Jones operetteje immár egészen közel van a századik előadás jubileumához. Ezen a héten csütörtökön, 98-adszor, vasárnap délután 99-edszer kerül színpadra. Azután néhány hétig pihenni fog, hogy a századik előadásra a színház kellőképpen előkészülhessen.

* **Koronás-sorsjáték a műcsarnokban.** Az „Országos Magyar Képzőművészeti Társulat” a művásárlás fokozása czéljából a téli kiállítás alkalmából is rendez művásárlási sorsjátékot, melynek sorsjegyei darabonként egy koronáért a műcsarnokban kaphatók. A sorsjegyek ára ezelőtt egy forint volt, de a társulat igazgatósága ezúttal először szállította le egy koronára, így módon akarván fokozni a sorsjegyek kelendőségét. A sorsjegyek huzása január 17-ikén délután négy órára van kitűzve. — A képzőművészeti társulat tagjai, mint a „Műcsarnok” írja, az utóbbi időben örvedesebben szaporodnak. Így a január 5-ikén tartott választmányi ülésen százhatvennyolcz új tagot jeleztettek be.

* **Filharmoniai hangverseny.** A szerdai filharmoniai hangverseny során két újdonság szerepel, amelyeket Richter János vezényel. Az egyik Dohnányi Ernő hazánkban zongoraversenye, melyet maga a szerző játszik el zenekarral. A másik Dvoráknak huszonkét változatból és egy fináléból álló nagy zenekari műve, a „Szimfonikus változatok”. Azonkívül Schumann 1826. óta nem hallott „Genofeva” nyitányát és Volkmann L. szimfoniáját adják elő.

* **Szegény emberek.** Langmaan Fülöp drámája, a „Bartel Turaser”, e héten kerül először színpadra a népszínházban „Szegény emberek” címmel. A bemutató-előadást péntektől, a rendes premiére-estéről, szombatra halasztották.

A galamb.

(Bohózat 4 felvonásban. Írták: De Gas, Péricaud, Hesse és De Berny. Első előadása a Várszínházban 1899. január 7-én.)

A színlap végre sem közökirat és így nem bír föltétlen bizonyító erővel. Ha akarom tehát, nem kell elhinnem, hogy a „Galamb”-ot négy ember írta. De nem is hiszem. Inkább gondolom, hogy De Gas, Péricaud, Hesse és De Berny egyetlen egy francia polgárnak az álneve, egy francia polgár, aki ravaszkodott. Négy ember a Beaumarchais nevezetéből — így gondolkozott a „Galamb” konspirált szerzője — talán csak összehoz egy tisztességes bohózatot, vagy mi? Ebben a közönség sem kételkedhetik, legjobban lesz tehát — fűzte tovább író társunk a

gondolatait — ha a színlapra a magam neve helyett odairok négyet. Erre elővette a párisi cím- és lakjegyzéket és egy helyen beleszurt egy gombostűvel (amint ezt a francia bohózatokban láttam) és azok közül a nevek közül, amelyeket a gombostű érintett, kiírt négyet. De Gas talán titkár a gyarmatügyi minisztériumban, Péricaud a „Bon Marché” portása, Hesse egy utazási iroda jobbkéz és De Berny egy gyanús katonatiszt és a becsületrend lovagja. A „Galamb” szerzője valószínűleg egyiket sem ismeri.

Vannak azonban számtalan igazságok, amelyek a gyakorlatban megdőlnek. Föltéve ugyanis, hogy a „Galamb”-ot csakugyan négy ember írta volna és mind a négyen külön-külön csak egy negyedrésnyi bohózatírói tehetség is szorult volna ilyen négy negyedrészre együtt nem ad egy egész bohózatírói tehetséget. A „Galamb” névtelen szerzője tehát elszámította magát. Darabjának első fele határozottan unalmas, másik fele sokkal jobb kedvű: egy teljes erejű bohózatíró hangját azonban nem halljuk ki sehonnán sem.

Bourdichon czipőgyáros, vagy — mint a darabban mondják — tyukszemgyáros. Fiatal neje, Germaine, titokban, postagalambok útján, levelez egy vidéki olügyésszel. Germaine asszony postagalambjai fölkeltik a hatóság figyelmét. Mirandole rendőrbiztosnak sikerül is egy ízben elfogni egy üzenetet, amely a levegőn keresztül érkezett a szelíd kis állatok segítségével Bourdichon házába. A levélke voltaképp Gustave urnak, az olügyésznek, néhány szerelmes sorát tartalmazza, Germaine asszonyhoz intézve. A rendőrbiztos azonban egy „kulcs” segítségével kibetűzi a titkos írásból (mert a szerelmesek természetesen chiffréirt írást használnak), hogy a levélke a „nemzeti védelemre” vonatkozó adatokat tartalmaz. Ez a satirikus elem a darab legjobb része, — bár szintén nem új.

Bourdichont letartóztatják és vele együtt elcsukják mindazokat a személyeket, akiket a rendőrbiztos Bourdichon lakásán véletlenül együtt talált. Így letartóztatják Gustavet, az olügyészt is, aki látogatónak jött Germaine asszonyhoz és aki a férj előtt mint czipő-ügynök szerepel, továbbá egy cocotte-t (a várszínház törzsvendégét), aki Gustave után jött, és még másokat.

A szerencsétlen czipőgyáros és társai talán az Ördögzigetre kerülőnének, ha Franciaország közlekedésmérete nem volna annyira hajlítható, amint ezt Bisson is előadta már az „Államtitkár”-ban, — persze sokkal elméletesebben, mint De Gas, Péricaud, Hesse és De Berny, ez a négylevélű löhere, amely ezúttal a Várszínházra nézve nem jelent szerencsét. A színházi szertárból már ismeretes az a köztársasági szobor, melyet meg szoktak fordítani mindannyiszor, amikor a francia igazgatás egy-egy újabb fölt-esik. Nos hát Glacius, a vizsgálóbíró, sem jobb posztó, mint a Bisson államtitkára. Germaine asszonyt, aki férje érdekében fölkeresi őt, berezeti egy bizalmas kis fölkebe és tíz perecz múlva a köztársaság ő felsége nevében közhírré teszi, hogy „beható vizsgálat után” sikerült kiderítenie Bourdichon ur és társai teljes ártatlanságát.

Ime ez a „Galamb” maséje, százszor elcsépett alakjaival és helyzeteivel. Mi a szerzők gyanánt megnevezett négy urból föltételezhető gyököt vonunk, azt mondván, hogy a „Galamb”-ot csak egy ember írta. De ha négyen írták is, mind a négyen rászélték egymást. Mert mindegyik a többi háromtól várta azt, hogy a darab számára kieszél egy eredeti ötletet és végeredményében nem eszett ki senki semmit.

— Tien s! mondá De Gas, az egyik, jól tudom, hogy az a kis cocotte, aki vonatra ül és utána megy a kedvesének, már nagyon elkopott, de gondolkozzanak egy kissé a szerző társaim is!

— Hein? szól magában Péricaud, a másik szerző. Önök nyilván azt hiszik, hogy valami ötleteset kitalálni olyan könnyű dolog? Én társaimnak, De Gas-nak a cocotteját a nyakába szórom egy bambusznak, — ennél többet, fájdalom, nem tehetek ügyünkért.

— Soit! gondolta Hesse. Én Bourdichont kiszabadítom csinos felesége segítségével

abból a kellemetlen helyzetből, amelybe De Gas és Péricaud juttatták. Az én vizsgálóbíróm mindent megtesz egy szép asszony kedvéért. Hogy ez már nem új? Igaz. De hát mondjon már De Berny is valamit...

— Hé! hé! kiáltott föl De Berny. Nem bánt egy gondolat sem. De amit három szerzőtársam kigondolt, bizonyára nagyon okos és miért akarjak én okosabb lenni, mint három citoyen együttvére?

Ilyen francia indulatszók és gondolatok kíséretében írta meg a „Galamb”-ot az a négy tagú vigalmi bizottság, amelyről az ideai farsangon aligha fog sok szó esni. A Várszínház közönsége azonban a mai bemutató estén nem volt igazgátságtalan a darab jobbik fele (a harmadik és negyedik felvonás) iránt, és mulatott, ahol mulatni lehetett.

A fordítás Ambrus Zoltán művésztollából került ki, ami nagy fényűzésnek mondható.

Ha Szathmáry helyett Hegedűs játszotta volna Bourdichont, a darab hatása talán sokkal nagyobb lett volna. De a színháznak is igaza van. Nem lehet mindent Hegedűssel játszani. De igaza van a közönségnek is, amely ma már házagot lát mindenütt, ahol nincs ott az a művész, aki kinőtte magát a színház sztár-jává. Ez a sztár-ok és a színházak örök dicsősége és veszedelme.

Hegedűs különben ma este rosszulléte miatt nem játszhatta el még a néki szánt szerepet (a vizsgálóbíróét) sem és helyette Gál Gyula ugrott be. Ugyanigy vette át közvetlenül a premiére előtt Delli Emma a Haraszi szerepét (Germainet) és Fenyvesi a Góthét (Gustave-t).

Nagyon vidáman és elmés pikantériával játszott Lánosz Ilka, és belhízog kedvességgel Nógrádi Jolán. Kifűző volt, mint rendesen, Szerémi, és majdnem első helyen szeretettük volna felemlíteni Boros Ferikét és Győzőt, akik a harmadik felvonás fogház-jelenetében egy csirkefogó-párt adnak rendkívüli frissességgel. Ennek a két polisszon-nak a rajza különben az egyetlen részlet, amely a darabban francia kézzel vall. m. g.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Szent Péter esernyője.** Mikszáth Kálmán munkái közül talán ezt a novellát fordították le a legtöbb idegen nyelvre. A „Szent Péter esernyője”-t, mely a lipcei könyvpiacra, a francziáknál és az amerikai újságok közönségének is megjelent már, most román nyelvre fordította le egy kolozsvári román író, Joan Nitupop. (Parapleur Santului Petru. Novela. Prelucrata in traducere dupa Coloman Mikszáth de Joan Nitupop.) A Mikszáth neve — mondja a fordító az előszóban — nemcsak nálunk, hanem a németeknél és a francziáknál is ismeretes. Novellái az olvasóközönség kedvencei és azt hiszem, nem végeztem hiábavaló munkát, midőn itt a román közönségnek bemutatom egyik legfontosabb és ugyiszoivan legérdekesebb novelláját. A könyv Temesváron jelent meg, Uhlman Henrik könyvkereskedőnél.

* **Akadémia.** A Magyar Tudományos Akadémia történelmi és jogtudományi osztálya hétfőn délután öt órakor ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Öváry Lipót: A hágai történelmi kongresszusról. 2. A római császári evangélikus-református főiskola 1621. évi törvényei.

FŐVÁROS.

(A készesek panaszkodnak.) Valami baj van a bicska-ipar körül, panaszkodnak a szakosztály tagjai. A kőszőrűsökre vádaskodnak, ezek rontják meg a jövedelmét. Mert nemcsak kőszőrűnek, hanem más javításokat is eszközölnek az ollókon, konvihakéseken, ami tekintélyes rubrika az állandó bevételre alapított üzlet könyveiben. Jól is dolgoznak, olesóbban is, mint a készesek a ennél fogva veszedelmes konkurrensok. Kőszőrűsök ugyan mindig voltak panasz ellenben nem volt miattuk eddig. Hogy némelyik az értékesebb holmival odébb állott, amiatt a szakácsnék és varró lányok írtak, nem a készes-mesterek. Tehát másért pa-

naszkodnak, nem a kőszőrűsük kerekéért. Nagy a beruházás és nem futja az üzleti forgalomból kivethető haszon. Ezen akarnak változtatni mikor a késes iparban divatját multa és kőst illesztenek a kőszőrűsük nyakára és deputációt küldöznek ide is, oda is a kőszőrűskerék megakasztása végett.

(Ingyenes jégpálya.) Az Újépület telke még mindig üresen és elhagyatottan áll. A közepén nagy kiterjedésű gödörök vannak, amelyekben a pocsolyavíz megfagyott s az így képződött jégpályát naponta sok száz gyermek lepi el. Több fővárosi bizottsági tag azt fogja ajánlani a városnak hogy öntesse fel az egész területet és létesítsen ingyen jégpályát az iskolás fiúk és szegényebb néposztály számára.

(A városligeti szinkör börtene.) Feld Zsigmondnak, a városligeti szinkör igazgatójának, a várossal kötött szerződése december végén lejárt. A tanács most azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a szerződést hat esztendőre újítsák meg.

(Makacsokodó apácák.) Az Erzsébet-szegényházban levő Szent-Vincent-leányok nem igen akarják a betegeket ápolni. Különösen a férfibetegeket kerülnek. Az intézet főorvosa most folyamodott a tanácshoz, rendszabályozza meg a rendeltetés apácáit.

(Adóbevallás.) A tanács felhívja azokat az adózókat, akik III. vagy IV. osztályú kereseti, tőkekamat- és járadékadó fizetésére kötelesek, hogy az 1899. évre vallomásaikat január 20-ikáig adják be. Az ingatlanokra bekebelezett terheket január 31-ikéig kell bejelenteni. A III. osztályú kereseti adóra vonatkozó vallomásoknál, az 1896—1898. években elért tiszta jövedelmet kell bevallani abban a kerületben, amelyben az üzlet, esetleg földszet van; azok a III. osztályú kereseti adót fizetők, akik segédekkel dolgoznak, vallomásaikhoz segédek névjegyzékét is csatolják. A IV. osztályú kereseti adóra vonatkozó vallomásoknál, az 1899. évre megállapított vagy az 1898. évi fizetést, a tőkekamat- és járadékadókra vonatkozó vallomásoknál a kamatok- és járadékokból az 1898. évben élvezett jövedelem összegét kell bevallani.

A főváros javadalmi díjszabása.

— A belügyminiszter a fogyasztási adó leszállítása mellett. —

A fogyasztási adóbevételek tételei között tekintélyes összeggel foglal helyet a főváros háztartásában a javadalmi bérlet is, aki a tengelyen, gyalogosan, vizijárműveken beszállított és nyílt piacokon árba bocsátott termesztermények után szedi be a megállapított adót. Emiatt az adó miatt évek óta alkudozik a főváros közvetlenül a belügyminiszterrel, közvetve a pénzügyminiszterrel. Megállapodásra nem tudnak jutni, mert a kormány a legtöbb adótételt magasnak tartja, a főváros pedig nem akar a leszállításba belemenni, hogy csökkenés ne álljon be a jövedelmeiben. A kormány aztán az 1897. és 1898. évre már csak provizórikusan engedélyezte a régi tarifát azzal az utasítással, hogy a főváros 1898-ban okvetlenül gondoskodjék új tarifajegyzékről, különben nem remélheti, hogy régi javadalmi díjszabását jóváhagyják.

A főváros készített is új tarifa-jegyzéket, amelyet három évre kívánt megállapítani, de amelyhez a kormány nem járult hozzá. A belügyminiszter ugyanis múlt év november végén leiratot intézett a fővároshoz s abban részletesen kifejtte, hogy mely módoszatok mellett kívánja az új tarifát megállapítani.

A denaturált szesz az első tétel, amelyre kimondani kívánja, hogy az, miután az állami adótól mentes, községi adóval sem róható meg.

Azután tételenként felsorolja a vadlús, gabonafélék, burgonya, répa, tejtermékek, trágya, trágasó, hüvelyes vetemények javadalmi, illetőleg kövezetvám (nyilván városi váma) illeték díjtételeit s valamennyinél konstataálja, hogy abszolútul magasak a díjtételek.

Különösen kifogásolja a kövezetvámnak városi váma elnevezéssel való megjelölését. Azt, mert a kövezetvám a fővárosnak egyik olyan spe-

cializs bevétele volt, amelyet csakis speciális célokra: utépítések, uftartásokra használhatott, holott a városi váma elnevezés mellett a kérdéses bevételek eredeti rendeltetése könnyen félre magyarázható.

A leirat végül újra figyelmezteti a fővárost, hogy a javadalmi díjegyzekek megállapításánál ne csupán a száraz jövedelem szempontját legyen irányadó.

A belügyminiszternek ezt a leiratát a tanács a főszámvevőnek adta ki, hogy az új díjegyzekeket, amelyet három évre akarnak megállapítani, készítse el. A főszámvevő eleget tett az utasításnak s tervezetét a következőkben mutatta be:

Mindenekelőtt megállapítja, hogy a főváros a javadalom szedés bárheadásából eddig 220.000 forint évi bért huzott. Erre a bevételre a fővárosnak égető szüksége van, annak megcsökkentéséről csak pozitív kár mellett lehet szó.

Igy a denaturált szesz után a fővárosnak 60—100.000 forint évi jövedelme van, amelyet más uton alig pótolhat. De semmi ok nincs a mentesítésre, mert az állami adótól való menteségből nem következik az, hogy a kérdéses cikkek ne legyen községi adóval megadóztat.

Annyit azonban hajlandó megadni, hogy a direkt ipari célokra készült denaturált szesz után ne szedjenek községi adót, ellenben a magánfogyasztás terén az eddigi uzus maradjon érvényben.

A belügyminiszteri leirat egyéb észrevételeinél kijelenti, hogy a községi díjmérséklésről csak akkor lehet szó, ha ugyanaz az állami díjszabásnál is megtörténik. Mert a fogyasztási díjtételek közül nem a községi, hanem az állami díjak a súlyosabbak.

Jogi szempontból nem akarja a belügyminiszter kifogásait mérlegelni; azt teljesen a tanácsra bizzza. A kövezetvámnak városi váma névvel történt megjelölését illetőleg azonban megjegyzi, hogy az új elnevezés daczára a főváros az a címen szedett bevételeit nem fordíthatja másra, csak a már megjelölt célokra.

A közlelmzési és közgazdasági VIII. tanácsai ügyosztály a főszámvevő előterjesztését több módosítással elfogadja, a denaturált szesz községi adóztatására azonban semmiféle koncessziót nem helyesel, hanem a régi állapotot kívánja fenntartani.

Az új díjegyzekek, amely három évre szólna, 1899. április elsején kell életbelépnie. A tárgyalásokat ennek következtében — soron kívül — már a jövő hét folyamán megkezdik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Egy kedélyes éjszaka. A „Budapest” kávéházban huzatta a nótákat a cigány-nyal Erdélyi Dávid úgnök, mikor odakerült épen egy másik mulató kedvű ember, Toperczer János joghallgató. A jövevény odaintette a primást, a kezébe nyomott öt forintot és új nótát parancsolt:

— Huzd: Zikzene-zakzene . . .

A primás megfogadta a bőkezű vendég parancsát és huzta: zikzene-zakzene . . .

— Mi baja annak az urnak a zsidókkal, pattan fel a nóta hallatára Erdélyi:

— Mi bajom?

Az ügy egy rövidke csattanással végződött azon az estén. Másnap a felek ismét találkoztak egy fővárosi vivóteremben. A párbajban Toperczer sérült meg súlyosan. A törvényszék párbaj vétel-geért Erdélyit harmincz, Toperczert egynapi fegháza ítélte. A tábla helybenhagyta az ítéletnek Erdélyire vonatkozó részét, Toperczer büntetését azonban felemelte öt napra.

— A fiú és a kutya. Rubát teregetett a padláson Szarvady Mihályné, egy szegény napos-asszony és ez idő alatt őrizetlenül hagyta lakásában öt éves kis fiát. A gyermek a tüzhely körül olázkodott. Valahogy tüzet fogott a ruhája egy kinyitott parázstól és a kis fiú súlyos égési sebeket szenvedett. Az ügyészség porba fogta

Szarvadyt, azzal vádolva, hogy kis fia balesetét az ő vigyázatlansága okozta. A tényállás kiderítése végett a ma tartott végtárgyaláson elnöklő Lenk Gyula királyi táblai bíró a vádlott asszony öt éves kis fiát is kihallgatta. Megkérdezte:

— Mondd csak, Rudi, hol a kis kutyád? Igaz, hogy megégett?

— A kutya megégett — felelte elszontyolodva a gyermek. Aztán felkapaszkodott a korlátra és onnan egyre csak azt felelte a hozzá intézett kérdésekre:

— Kutya megégett . . .

Arról mitsem tudott, hogy maga is életveszélyben forgott. Csak annyit mondott még, hogy azért ment közel a tüzhelyhez, mert reggeli kávéját akarta. A bíróság belátta, hogy a szegény asszony nem ügyelhetett jobban a kis fiára és fel is mentette.

— Holay Miklós szabadlábos. A kereskedővilágban nagy feltűnést keltett a mult napokban Holay Miklós emellett váci-utcai, később Kossuth Lajos-utcai divatárú-kereskedő letartóztatása. Holay, aki jó családból származik, a jövedelmét meghaladó módon költekezett. Mikor pedig közel állott a fizetése képtelenséghez, ki akarta kerülni a csődöt és eladta üzletét. A kijátszott hitelezők családai miatt tettek feljelentést Holay ellen, akit le is tartóztattak. A vizsgálat azonban most már olyan stádiumba jutott, hogy védőügyvédje kérésére Holayt szabadlábra lehetett helyezni.

SPORT.

— Urlovasok közgyűlése. Az „Urlovasok Szövetsége” tegnap délután tartotta évi közgyűlését a Nemzeti Kaszinó épületében, melyet az igazgatósági ülés előzött meg. Jelen voltak Jankovich B. Gyula elnök, Halassy Pál tábornok, Lossonezy Gyula, Inkey Antal, gróf Nádasdy Ferencz igazgatósági tagok, továbbá gróf Szécheny Aladár, báró Podmaniczky Gyula, Blaskovich Ernő, Geist Gáspár, gróf Pejacevich Albert, Fáy Béla stb. Az igazgatósági ülésen megállapították a folyó évi versenyszabályokat és a díjak összegét, amelyek szerint összesen 23 versenynap lesz és pedig 19 Alagon, 2 Pozsonyban, 2 Siófokon. A versenydíjak összege 295.000 korona, 47.000 koronával több, mint tavaly volt. — Összesen 138 futam kerül eldöntésre, melyek közül 90 urlovasoknak, 39 belföldi lovaszfiúknak és 9 jockeyknak van kiírva. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta azt az előterjesztést, hogy az urlovasok szaporításának a céljából nemcsak a versenyszabályokat változtatták meg, hanem újabb tiszteletdíjak és emlékérmek létesítésével szándékoznak az urlovasügyet előmozdítani. A közgyűlés elnökül újból Jankovich Béla Gyulát választotta meg. Az igazgatóság tagjai is ugyanazok maradtak, kivéve a betegeskedés miatt lemondott Döry Jenőt, kinek helyébe gróf Eszterházy Bélát választották meg. Az egyesületnek jelenleg 19 alapító, 126 rendes, 166 rendkívüli és 3 testületi tagja van.

— Jégisport. A népligeti nagy jégpályán rövid idő alatt élénk sportélet fejlődött. Biztos és állandó jege naponként nagy korcsolyázó közönséget csábít oda, melynek sorában Csáky, Zieby, Draskovits, Szirmay grófok, a báró Jónika, Alram, Strahlendorff családok tagjai is rendszeresen meg szoktak jelenni. A pálya holnap egész nap nyitva lesz és délután a 32-ik gyalogezred zenekara játszik. Este villamos világítás mellett korcsolyáznak.

— Turfírek. Tátra-Lomniczon az idén nem lesznek gátversenyek. — Jékey Albert százados és báró Harkányi Andor közösen fognak fenntartani egy akadályversenytállót; jockeyjuk Rosack lesz. — Gróf Pálffy József Pressburg felfestésvért, a két éves Popovkát I. Reeveshez adta trainingba. — Mérges. Jankovich B. Gyula remek négyéves, mely a Buccaneer-versenyben aratott győzelme óta betegsége miatt nem futhatott, — újra trainingben van.

— Vadászatok. Tapolca város környékén a mult héten több napig tartó vadászatokat tartottak, melyen 2 óca, 5 róka, 184 nyul, 23 fogoly,

7 fázán volt a zsákmány. A csernatori erdőségekben elszaporodtak a vaddisznók, gyakran huszharminez darabból álló kondákat láthatni. A legutóbb tartott vadászat alkalmával mindjárt az első hajításban négy darab került terítékre. — A török-bálint-biai vadászársaság legutóbb tartott vadászatán Márkus József főpolgármester is részt vett. — Schmidt József örökösai nagy-horsányi uradalmában a múlt héten tartott hajtvadászaton 141 nyul, 11 fogoly és 2 fázán került terítékre. A vadászaton részt vettek: Odescalchi Livio herceg, báró Stummer, Leidenfrost Károly, Adolf, Gyula és Ernő.

† A Szabad handicap. A bécsi tavaszi meeting egyik legérdekesebb versenyt a háromméteres szabad handicap-jét ez évre már nem írta ki az osztrák jockey-klub. E futamot az jellemzte, hogy arra nem kellett nevezni a lovat; a hivatalos handicaper mégis kiszabta reá a súlyt és pedig a pályán megjelent összes háromméresekre. E futam helyett egy hasonló javadalmazású verseny lesz, melyre azonban nevezni kell a lovat.

† A Lederer-istálló jockeyja. Lederer lovat, kinek lovai K.-Megyeren a népszerű Hansinál vanna trainingben, Peake helyett Franke Hespet szerződtette istálló-jockeynek. A néhai Kincsem-trainer fia tavaly Németországban lovagolt több bravúrral, mint szerencsével.

† Uj jockey. A Blaskovich-Luczenbacher-istálló egy G. Rumbold nevű jockeyt szerződtetett Angliából. Az új jockey eddig 679 versenyben lovagolt és ezek közül 53-szor győzött. Rumbold súlya 48 és fél kilogramm.

† Uj trainer. Rohonczy Gedeon lovashoz Horváth Lajost szerződtette trainernek. Horváth eddig gróf Batthyány Elemér versenyistállójánál volt alkalmazva.

EGYESÜLETEK.

* Ujságírók estélye. Verseczen az ottani újságírók a „Videki Hírlapírók Országos Szövetkezete” javára tegnap estélyt rendeztek zsufolt haz mellett. Herczeg Ferencz prologusát Perjessy szerkesztő olvasta fel. Közreműködtek Halmos Béláné (monológ), Herczeg Józsefné (zongora), Brassován D. (ének) stb. A tiszta jövedelem meghaladja az ötszáz koronát. A magyar-német és szerb lakosság szép egyetértéssel működött közre a siker érdekében.

* A pozsonymegyei kultúregyesület. A pozsonymegyei kultúregyesület a napokban gróf Pálffy István elnöklésével közgyűlést tartott Pozsonyban. A közgyűlésen az egyesület tisztviselői az egyesület tizenöt éves múltjáról adtak számot. Az érdekes jelentések szerint az egyesületet, mely nyolcz kisdövényt tart fenn a vármegyétől községekben, kilencz fiók támogatja derekas működésében. Nemzeti és köznevelődési célokra több mint negyvenezer forintot áldoztak. A közgyűlés tisztújítással végződött. Előző lett újból: gróf Pálffy István, elnökök Neiszlér Károly országgyűlési képviselő és Klempa Bertalan alispán, főjegyző Lázár Kálmán, főpénztáros Jurza Ferencz, ügyész Molecz Dániel.

* Iparosifjak jelmezeztélye. Az Iparos ifjak országos egyesülete január huszonegyedikén az új levélde díszteremben jelmezeztélyt rendez. Az estély jövedelmét az egyesület köznevelődési alapja javára fordítják.

FARSANG.

A jurista-bál. A jurista-bál rendező-bizottsága a meghívók nagy részét már szétküldötte. Aik meghívót valami tévedés következtében nem kaptak, a rendezőbizottság irodájában, a „Nemzeti szálló”-ban napokint, este hat és nyolcz óra között a jeggyel együtt átruhetik. A mulatságra Fellner Sándor keringőt, Radics Béla pedig alkalmi csárdást írt. A tánczrendek valószínűs kis műtárgyak lesznek, érdekes emlékei az idej farsang egyik legkedvesebb tánczvigalmának.

A bécsi magyarok mulatsága. A „Bécsi magyar nemzeti szövetség” január 28-án a Hotel Savoy-Englischer Hofban (VI., Mariahilferstrasse 81.) nagy magyar elite táncztélyt rendez. A tánczhoz természetesen cigányok muzsikálnak, s a vendégek

egészen úgy érezhetik magukat a bécsi hotel dísztermében, akár a Vigadóban volnának. A bécsi magyarság érdeke nagyon érdeklődik a mulatság iránt, amelyre Budapestről is sokan fognak fölrándulni.

ÖZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Kronika. Budapest. Helytelen következtetés, hogy az alkoholizmus terjedése az emberek könnyelműségének növekedését jelentené; ellenkezőleg, annak a jele, hogy a világ egyre kedvetlenebb, kedélytelenebb lesz. Az életnek ezernyi bajából mindenkinek kijut a része. Kinek kisebb, kinek nagyobb, kinek több, kinek kevesebb. Így volt ez máskor is, de akkor még sok olyan tulajdonságunk volt, amely a bajokat ellensúlyozta. Közelebb állottunk a hithez és a természethez, ami edzette és fölfidítette a lelkünket. S ma mind ez nincs többé, vagy legalább megcsappant. Egyre-egyre távolabbra esünk mind a kettőtől és ezzel együtt fokozatosan csökkenik lelkünk fidesége és rugalmassága, és a türelmünk is. Nem tudjuk elfelejteni ami szerencsétlenség ér bennünket és nem tudunk örülni, ha mi jóban van részünk. Egyáltalában pedig félünk magunktól. Nincs bátorságunk hozzá, hogy gondolkozunk magunkról, hogy foglalkozunk egyéniségünkkel, helyzetünkkel, környezetünkkel s hogy számot vessünk azokkal. Így jutottunk oda, hogy minden csekélység elkeserít bennünket és a komolyabb bajok megmérgezik egész életünket. Így jutottunk oda, hogy már nem tudunk igazán örülni, jókedvűek lenni, hogy hiányzik lelkünk derűje, melegsége, harmoniája és mindene, ami ezt az életet nemcsak tűrhetővé, hanem kellemessé is teszi. S ha megzabádjunk egy időre a mindennapi munkától, ezért nincs időnk és kedvünk a lelkünkkel pihenni és ezért keresünk olyan szórakozást, mely elkábit és elfeledteti velünk, hogy élünk. Róma minden képtára és Itáliának minden természeti szépsége kevés ahhoz, hogy annyi szórakozást adjon az elgyöttrött embernek, amennyit néhány pohár bor adhat, még ha nem is valódi az a bor. Nem mind mulató kedvű, aki iszik. Kielégítetlen ambíció, hiába való fáradozás, családi szerencsétlenség, boldogtalan szerelem (ami, ha nem is kész tragédia mindig, de legalább annak a kiindulási pontja) mind olyan dolgok, amelyek számtalan embert hajtanak az alkoholizmus örvénye felé. Az írás és a jókedv nem jár mindig együtt. Ah, az nem igazi jókedv, amely alkoholból fakad és deliriumban végződik! Akárhogyan mulat is az ember, az a sok keserűség, amely a lelkében marad, folyton ott lappang a szíve fölött, és fojtogatja, s majdhogyrára nem fakasztja. S talán amikor lehangosabb a mulatság, akkor állunk legközelebb ahhoz, hogy hirtelen elhatározással lerázzuk magunkról az életnek minden terhét.

H. R. Tomasevitz. Kulik Béla a borsod-megyei Mező-Csáth kerület képviselője. — A tartalékos tisztok kinevezése nemcsak a Verordnungsblattban, hanem a „Budapesti Közlöny”-ben is megjelent. A „Budapesti Közlöny” kiadói hivatala kerépesi-ut 54. szám alatt van. — A xorsjegyek dolgában külön fogunk felelni.

Fiatl any. Budapest. Jogosan panaszkodik, ha férje azt követeli tőle, hogy többé ki se mozduljon a szobájából, mivel egy gyermeke van már. Lehettelen és kegyetlen követelés, hogy egy fiatal nő rab legyen első gyermekének születésétől fogva. Nem helyes, az igaz, amit ma olyan gyakran látunk, hogy a kis gyermek születésétől fogva kézzel-kézre vándorol, dajkától bonnhoz, bonnatól nevelőhöz s a szüleivel alig érintkezik. De hogy az aszony szabadságával fizessen gyermeke szüléséért, az sem helyes. Mindennek meg van a határa. Az anyai önfeláldozásnak és az anyai kötelességnek is. S a férje, mikor még sétálni sem megy önnel, hogy kénytelen legyen a gyermekénél otthon maradni, nem kötelességének teljesítésére szorítja (ami, azt hiszik, fölösleges s), hanem, bár nem is indulatból, megfosztja egy olyan jogtól, amely őt feltétlenül megilleti. Végre is a nő nemcsak anyja és feleség, hanem a társadalomnak is tagja.

Karthygo. Budapest. A színház minden el nem fogadott színdarabot visszaad a szerzőnek, esetleg a fordítónak. Hogy meddig rezerválja, arra nincs szabály. Időről-időre fel szoktak szólítani a beküldőket, hogy vitessék el a kéziratokat. Az ilyen felszólításokat mi is szoktuk közölni.

Közzgazdasági Bank: Szabadka. Utmesteri (utbiztosít) álláshoz a következő kvalifikáció szükséges. 1. Legalább elemi iskolai végzettség. 2. A magyar nyelvnek szóban és írásban való bírása és a szükséges jegyzőkönyvek megszerkesztésének tudása. Az elemi számtanból és mértanból legalább annyit kell tudni, hogy a négy alapműveletet egész

számokkal, közönséges és tizedestörtökkel meg tudja csinálni, továbbá, hogy a sokszögek területét, a prismák és gulák köbtartalmát ki tudja számítani. 4. Ismernie kell az új hossz-, terület-, köb- és súlymértékeket s azoknak a bécsi mértékhez való arányát. 5. A rajzolásban annyira járniassnak kell lennie, hogy kisebb tervekről és építőképekről hű rajzot tudjon készíteni. A képesítő vizsgálat a kerületi királyi felügyelő-mérnök jelenlétében, az állam-építészeti hivatal főnökének vagy helyettesének s a hivatal egyik tisztviselőjének közreműködésével szokott megtörténni. A sikeres vizsgálat után véglegesítik a jelöltet, aki a véglegesítéskor nyugdíjképes lesz.

NYILT-TÉR.

Dr. Kelen Béla

külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és orvosi gyakorlatát lakásán (VIII. Zerge-utca 3.) megkezdte.

KÖZGAZDASÁG.

Közzgazdasági táviratok.

New-York, január 7.

	január 7. cents	január 6. cents
Buza január	76 ³ / ₈	75 ⁵ / ₈
„ márcziusra	77 ⁷ / ₈	77 ⁴ / ₈
„ májusra	74 ⁵ / ₈	74 ¹ / ₈
Tengeri májusra	41 ³ / ₈	41 ¹ / ₈

Chicago, január 7.

	január 7. cents	január 6. cents
Buza májusra	69 ⁷ / ₈	70
Tengeri májusra	36 ⁴ / ₈	36 ¹ / ₈

A hétről.

(A pénzügy. — Az osztrák-magyar bank. — Állampapírok árcsökkenése. — Rinnamurányi. — Közúti vasut. — Magyar általános köszvény. — Osztrák részvénytársaságok adója.)

(—ndv.—) A januári szelvénybeállítás hatása a pénzügyen ezuttal még alig észlelhető. A szabaddá vált milliók egyelőre még várakozó állást foglalnak és nem sietnek segítségére sem a pénzügynek, még kevésbbé pedig a tőzsdének. Az osztrák-magyar banknak december 31-iki kimutatása valósággal meglepetést keltett. Tudták ugyan, hogy az ultimo alkalmából nagyobbak lesznek a hiteljegyek, de arra mégsem számítottak, hogy 44 milliót meghaladó adóköteles bankjegy kerül ismét forgalomba. A 258-48 millió összegű leszámítolási tárcza, amelyet az osztrák-magyar bank legutóbbi kimutatása felülmúlt, egyáltalában a legmagasabb a bank fennállása óta. Ha ez a jelenség legalább annak volna a bizonyítéka, hogy a monarchiában a forgalmi élet a fejlődés oly fokára emelkedett már, hogy szüknek találja a hiteljegyek eddigi határát, akkor ebben még megnyugodhatnánk. De a magyarázatot nem itt kell keresnünk, hanem kevésbbé kedvező körülményekben. Mindenekelőtt abban, hogy az osztrák-magyar bank érzékszlete és ércváltóinak állománya az utóbbi esztendőben tetemesen megapadván, emiatt a bankjegyforgalom határa is megfelelően szűkebbre szorult. Másrésről az általános viszonyok különösen Magyarországon azt okozták, hogy a hiteljegyek ezuttal inkább mint más-kor, keresnek kielégítést a jegybanknál. A pénzintézetek, amelyek szintén hitelforrások a nagy közönségre nézve, a bizonytalan belpolitikai helyzet okozta tartózkodás miatt mostanában nehezebben voltak hitelcélokra hozzáférhetők, mint egyébkor. Főleg e körülményeknek kell tehát betudni a bankjegyforgalom nagymérvű expanzióját. A legközelebbi hetekben javulást remélnék ugyan a belföldi pénzügyek, de tekintettel a németországi helyzetre, nem hiszik, hogy január hó folyamán az adóköteles bankjegyek eltűnjenek a forgalomból.

A tőzsdén sem következett még be az általában várt javulás. Még a szorosan vett tőkebefektetési téren sem, ahol pedig legelsőb-

ben nyilvánul a januári szelvénybeváltás hatása. Itt ép ellenkezőleg azt látjuk, hogy a járadékok árfolyama csökkent. Ezt nyilván a porosz consolok árhanváltása okozta, amely ismét abban találja indokát, hogy a németországi pénzügyi szükséglet miatt ezekből a papirokból nagyobb tétel került Berlinben piacra és mivel a német állami pénzügyeknek nincsen olyan bankármentora, mint például nálunk a magyar államnak a Rothschild-csoport, a tömeges kínálat hirtelen árcsökkenést idézett elő. Ha pedig a porosz consolok olcsóbbodnak, akkor érthető, ha a magyar aranyjáradék és magyar koronajáradék sem tartja meg árfolyamát.

A rejtett tartalékok kezdenek közbeszéd tárgya lenni a tőzsdén. A Prágai vasipar részvénytársaság reáirányította ezeket a figyelmet. Most már a Rimamurányi vasműnél is látják ezeket a tartalékokat, sőt kombinációba veszik azt is, hogy a társaság is visszafizeti részvénytőkéjének legalább egy részét. Mondanunk sem kell, hogy ez alaptalan kombináció. Csupán az igaz, hogy a társaság, amely éven át a folyó bevételeiből fedezett igen költséges beruházásokat és leírásokat, jövőre — miután a beruházások sorozata egyelőre le van zárva — magasabb osztalékokat fog fizetni az eddigiekénél.

A Budapesti közúti vaspálya részvények árjárulását is a rejtett tartalékokkal indokolják. Tudni vélik, hogy a társaságnak igen terjedelmes telkei vannak, melyek birtoka a vilámas üzemnél felesleges, és hogy milliókra menő készpénze is fekszik itteni pénzintézeteknél. Hogy ily körülmények között mire való volt a részvénytőkét 10 millióra szaporítani, annak indokait a fővárossal megkötött szerződésnek részletei tudnák megmagyarázni.

Nemileg feltűnő a Magyar Általános Közszénbánya-társaság és a Salgotarjáni közszénbánya-társaság részvényeinek áremelkedése. Ezekben a részvényekben a fuzió-tárgyalásokkal kapcsolatosan erős contremine keletkezett, amely most nem tudja a szállítandó darabokat megszerezni. Az áremelkedés tehát tisztán börzetechnikai okokból találja magyarázatát és ez okból alig számíthat tartósságra.

Ausztriában új esztendőitől fogva más alapon kerülnek megadózításra a részvénytársaságok. Képzeltető, hogy az adó nem lesz kevesebb és egyes társulatok ugyancsak súlyosan fogják érezni a fisco kezét. Különösen egyes gazdag vasutakra rónak majd ki nagyobb terheket. Így a Bástiehradi vasut, a monarchia egyik legjobban szituált közlekedési vállalata, 400,000 forinttal fog több adót fizetni. Az osztrák-magyar államvasut valamivel kedvezőbb helyzetben van e tekintetben, mert adóját az 1897-iki eredmény alapján szabják meg, amely tudvalevőleg nem valami fényes. Adószolgáltatásainak többlete tehát nem fogja lényegesen alterálni a részvények ez idei jövedelmezőségét.

Ipar és kereskedelem.

Wittgenstein lemondása. A bécsi tőzsdén ma nagy mozgalmat keltett az a hír, hogy Wittgenstein Károly, az osztrák vasipar főmestere, lemondott összes igazgatótanácsosi állásairól. Mindazon részvények, amelyek Wittgenstein-féle vállalatok papirjai, erre a hírre esélyestek. A lemondás indokait a prágai vasipartársaság ismert dolgaiban kell keresni. Wittgenstein ur különben könnyen elviselheti azt a veszteséget, amely őt abból éri, hogy nem kap ezentúl tantiémet vagy tíz társaságtól, amelyek igazgatóságában benne volt, mert köztudomás szerint az az ur immár sokszoros milliómos.

Anglia kereskedelme. Londonból jelentik, a behozatal értéke 1898. december havában 45.332.603 font volt, míg 1897. december havában 41.334.636 font. A kivitel értéke 1898. ugyanez időszakában 20.975.408 font volt, míg 1897. december havában 19.320.156 font. A múlt évben a behozatal értéke 470.004.198 font volt az 1897. évi 451.028.960 fonttal szemben. A kivitel a múlt évben 233.390.792 font, 1897-ben pedig 234.219.708 font értékű volt.

A tanácszsidó a lakatosoknál. A lakatosok ipartestülete körrendeletet intézett tagjaiboz, amelyben felhívja őket, hogy jövőben ne szorodassanak oly masoktat, kik három évnél rövidebb idő alatt

akarnának felszabadulni. A rendeletet azaz indokolja az ipartestület, hogy a lakatosmesterség oly nehéz, hogy azt még az előirt három év alatt sem lehet alaposan elsajátítani. Másfelől ezek a korán felszabadult segédek nehezen kapnak, ha egyáltalán kapnak munkát, folytonos nélkülözéseknek a nem ritkán elzúllásnak vannak kitéve, testileg elcsatynulnak, korán munkaképtelenné válnak és végül nagybörű részük a szociálistizmus karjai közé dobja magát. Az ipartestület reméli, hogy intézkedésével a bajokat orvosolni fogja.

Kőbányai sertiélemez, jan. 7. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felülsúlyban) 45.50—46. kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogrammon súlyban) 45—46.0 krajczár. Fintal nehéz (páronként 320 kilogrammon felülsúlyban) 47.5—48.5 kr.-ig. Közép (páronként 251 320 klgig terjedő súlyban) 47.5—48. kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 47—47.5 kr. Szerbini: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban 46.5—47 krajczár. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 46—46.5 krajczár. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 43—44. krajczár. Sertiélemez: 1898. jan. 5. napján volt készlet 35130 darab, január 6-án fellejtett 761 darab, január 6-án elszállított 892 drb, január 7-ére maradt készletben 35019 darab. A hivott sertiélemez ártérfirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertiélemez, jan. 7. A ferepervárosi petroleumraktárnál levő székelyfővárosi konzum-sertiélemez 1899. január 6-án érkezett 120 drb. Készlet 138 darab, összes felhajítás 258 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 188 drb, elszállítatlan maradt 70 drb. Napi árak: 120—180 kilós 45—47 kr., 220—280 kilós 45—47 krajczár, 320—380 kilós 46—47 kr., Öreg nehéz 46 krajczár, malacz 40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Pénzügy.

A bosnyák vasúti kölcsön. A mai tőzsdén kerültek először forgalomba a 4¹/₂%-os bosnyák vasúti kölcsön címletei. A kötvényekben 101.30—101.60 forinton fordultak elő kötések és az első jegyzés a kibocsátási áron felül állapítottat meg. Bécsben szintén ma vezették be a papírt a tőzsdére.

A német birodalmi bank. Berlini jelentések szerint a birodalmi bank mai tanácsülésén dr. Koch elnök kijelentette, hogy a kamatláb leszállítására ez idő szerint nem forog fenn ok. Eszerint Németországban még egy ideig érvényben marad a hat százalékos kamatláb.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, január 7.

A téli évad.

Az első „idényszerű” hozatalkimutatás! Szemben a múlt heti 162.434 métermázsát tevő buzaszállítással a mai napon nyilvánosságra került statisztikai heti jelentés szerint a héten mindössze 40.957 métermázsza buzázt szállítottak fel. Tehát benne vagyunk már a téli évadban, noha még (vagy talán már?) verőfényes szép idő van odakünn.

Jeleztük ujévi számunkban, hogy a vizitton való szállítások befejezvék, ennél fogva a vasúti felhozatalra maradtunk most már utalva néhány hétig, meglehetősen néhány hónapig. Mondottuk egyúttal, hogy a szárazföldi felszállítás útján mintegy 40000 métermázsza buzára lehet számítani hetenkint. Ez aránylag még sok. A január hónapnak első heti felszállításai majdnem sohasem lettek jobbat. Az előző évek korrespondenső havában a buza-hozatal körteközképek alakult:

év	ezer métermázsza	év	ezer métermázsza
1886	20	1893	26
1887	43	1894	41
1888	24	1895	40
1889	15	1896	17
1890	45	1897	34
1891	32	1898	25
1892	60		

Kifejtettük ugyanezen alkalommal, hogy tekintettel a kimutatott elég tekintélyes helyi raktárra, a január-februári hónapok szükséglete még jóval csekélyebb felhozatal, sőt esélyeg valamivel alacsonyabb lisztüzlet mellett is teljesen fedezve lesz.

Már pedig a lisztüzlet nemcsak hogy nem elenkül, hanem napról-napra rosszabbodik és ily körü-

mények között érthető, ha a malmok csak árendmennyek után hajlandók vásárolni.

A mai lanyhaságot különben a kedvezőtlen külföldi hírek is élesztették és ezek hatása anrál mélyebbreható volt, mert, miután vízkeresztkor épen csak nálunk szünetelt a forgalom, két napra való lanyha momentumot kellett megemészteni. E momentumok pedig voltak feles számban.

Argentiniából kedvezőbb hírek érkeztek; Minneapolishól, a híres amerikai malomvárosból jelentették, hogy az ottani jelentékenyebb malmok redukálták az üzemet. Az Ohio állam mezőgazdasági bizottsága az őszi buza vetések állását száz százalékra, a Nebraska államé kilencvennyolcz százalékra becsülte. Az atlanti kikötők elszállításai csökkentek; az Unio nyugati államaiban hóesés volt. Hát mindez épen elég ahhoz, hogy az amerikai tőzsdéken beállt irányváltozás érthető legyen. Számszerint, tegnap és tegnapelőtt, másfel centig terjedő esőketenést tapasztaltak a buzaárak Chicagóban és New-Yorkban, a lisztjegyzések pedig tíz centtel olcsóbbodtak.

A mai európai piacokon szintén nyugodt volt a tendencia, noha számszerinti árcsökkenést csak Liverpool jelzett, ahol ötnyelczad pennyvel csökkent a redwinter ára.

A határidőpiacpon valóságos deroutot láttunk. Az egyes terminusok tíz krajczárig terjedő árcsökkenést tapasztaltak és zárul a buza márcziusra 9.56 forinton, áprilásra 9.41 forinton, októberre 8.39 forinton; a márcziusi rozs 8.11 forinton, a tengeri 4.86 forinton, a zab 5.77 forinton.

A készáru-piacpon elkelt mintegy 8000 métermázsza magyar buza 7¹/₂—10 krajczárral olcsóbb áron. A többi czikkben alig volt forgalom átlag 5 krral alacsonyabb árak mellett.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10.65 frton sárga, 100 mm. 89 k. 10.65 frton, 100 mm. 79.5 k. 10.70 frton, 100 mm. 79.3 k. 10.65 frton, 100 mm. 79.5 k. 10.70 frton, 700 mm. 80 k. 10.70 frton, 200 mm. 79 k. 10.62.5 frton, 100 mm. 78.5 k. 10.62.5 frton, 1700 mm. 78 k. 10.61.5 frton, 100 mm. 78 k. 10.40 forinton sárga, mind három hónapra.

Pestvidéki: 500 mm. 79 k. 10.42.5 forinton sárga, 200 mm. 78.3 k. 10.40 forinton sárga, 150 mm. 78 k. 10.32.5 frton sárga, 200 mm. 77.2 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

F.-Magyar: 200 mm. 80 k. 10.31.5 frton sárga, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, mind három hónapra.

Rosa. 100 mm. pestvidéki Budapest par. 8.— forinton, 100 mm. Budapest 8.05 forinton készpénzben.

Zab: 100 mm. Budapest 6.— forinton, 100 mm. 5.90 forinton, 150 mm. 5.85 forinton, készpénzben.

Tengeri. 200 mm. Vercs 4 frton, 100 mm. Szarvas 4.20 frton, 200 mm. Budapest 4.65 frton, készpénzben.

Arpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	100 klg. készpénz-ár	100 klg. készpénz-ár
Ár	100 klg. készpénz-ár	100 klg. készpénz-ár
Buza ó tiszavid.	74 — 75	9.95 10.10
	76 10.15 10.25	77 10.30 10.35
	78 10.40 10.50	79 10.55 10.60
	80 10.65 10.70	81 — — —
„ pestvidéki	74 — 75	9.90 10.05
	76 10.10 10.20	77 10.25 10.30
	78 10.35 10.45	79 10.50 10.55
	80 10.60 10.65	81 — — —
„ fahérm.	74 — 75	9.95 10.10
	76 10.15 10.25	77 10.30 10.35
	78 10.40 10.50	79 10.55 10.60
	80 10.65 10.70	81 — — —
„ szerb	74 7.95 8.—	— — —
rozsa ó tiszavid	70—72	8.15 8.20
„ mácsod.	— —	8.05 8.10
„ takarm.	60—62	8.10 8.15
„ székelyf.	62—64	8.70 8.75
„ székelyf.	64—66	7.70 8.—
zab ó —	39—41	5.70 5.95
„ bányai	— —	5.55 5.70
„ mácsod.	— —	5.50 5.65
„ káposzt.	— —	— —
„ mácsod.	— —	— —

Legolcsóbb árak!
Elképzelhető legnagyobb választék.

Szép fehér Á-jour battientek méterenkint 19 krtól feljebb.
Ezer Á-jour zaphir színes sávokkal, kitűnő minőség,
méterje 10 kr. Szeméreményes ócska ártól

Συναρμολογίες οροσπίο!

áruháza
WIEN,
VI., Mariahilferstrasse
81-83.

Dokumentum mintagyűjtemények és képes farsangi dívatlapok a vidékre kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Bécs, I., Seilergasse 7. sz.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előfizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár

ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizelendő. — Czeltszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., János-utca 22. sz. Balassovits György, ügyvéd.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eötvös Vilmos, író-nyomtatásos.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szabó Márk, dohánykereskedő.
- IV. „ Farsch-bazár Bövel János, dohánykereskedő.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám Szabó A. J., dohánykereskedő és újságíró.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula, újságkereskedő.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. Well Vilmos, dohánykereskedő.
- V. „ Váci-körút 6. szám Horváth János, dohánykereskedő.
- V. „ Lipót-körút 22. szám Wolfik Zsigmond, dohánykereskedő.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám Bródy János, dohánykereskedő.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám Bohácsy Ilona, dohánykereskedő.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Keszler Béla, dohánykereskedő.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Földi J., dohánykereskedő.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. Szegedy V. dohánykereskedő.
- s egyaránt helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltnak.

LEVELEZÉS.

Két szép fiatal leány két csinos, intelligens fiatal ember komoly ismeretséget óhajtja. Levelet „Ábrándozó szöke” és „Máris barna” jelge alatt kérünk mielőbb a kiadóhivatalba. 7356—1

Édes szöke! Megkaptad leveleimet? Ugy-e, jól megírtam benne mindent? Komolyan kérdezek most, aranyos kis szöke, hogy hová akarsz menni, azaz mikor kezdjük már meg mi is a mulatást. Mindenki mulat, csak mi ketten nem! Anyi újság! Irj édes kis fiam, szerető Barnádnak. 7354—1

Angyal. Pénteken okvetlen ott leszek. Velem jegyet a színházba s így onnan oda fogunk menni. Jó! Édes angyalom, de örülök, hogy láthatlak. Olaj, csókolj Örögdől. 7332—1

Csillag. Még mindig haragszol? Értetted sürgősen imádkodj. 7336—1

Bámulónak levele van a kiadóhivatalban Pirosh-ból. 7338—1

Kegyetlen. Igazán jobb jelget nem választhatott volna, mint ezt. Ismeri jól magát. Csak arra vagyok kíváncsi, mikor fogja már megengedni, hogy láthassam. Utolsó levélben megígérte, hogy 1—2 nap múlva ír, de mindeddig egy sort sem kaplam. Igen kérem, írjon már a magára folyton gondoló Zsig-nak. 7330—1

Kedves hölgygyel chajtanak a jégén szórakozni. Korcsolyázni nem tudok előnyben részesülnek, mert én a legrosszabb idő alatt megtanultam. Szíves ajánlatot „Jegkirály” jelgére kérek a lap kiadóhivatalába. 7340—1

Jonkám. Bárcsak mindig olyan édes jókedvűben volnát, mint mikor legutóbbi aranyos soraidat írtad. Okvetlen fogom holnap tenni tisztelet-met. Ami az én dolgomat illeti, hát van jó sok és egész boldog vagyok. Legutóbbi idő alatt meg-tanultam. Szíves ajánlatot „Jegkirály” jelgére kérek a lap kiadóhivatalába. 7328—1

Bertuskám. Tehát már nem akarsz velem levelezni! Sejtettem már egy-két hét előtt is, mert oly ritkán és keveset írtál. Igazán nem tudom, hogy miért haragudhatz reám, de hogy haragszol, abban biztos vagyok. Legutóbbi 1 soros levelezőlapod-ban jelezted, hogy majd Szilveszter-estéről részletesen írsz. Semmi hír rólad. Borzasztó. . . Aranyosom, ne haragudj és írj csókoló és téged roppant szerető M-nak. 7352—1

Steffenl. Bedauert unendlich Samstag nicht nach Wien fahren zu können. 2549—1

A régi! Makkasságod kétségbeeszt. Hát nem akartod megérteni szenvedéseimet? Ne légy oly kegyetlen, így már nem bírom soká. Hísz neked csak akartam, téled függ. 2547—1

Olga. Kivánságodnak, mint látod, eleget tettem és remélem, hogy meg vagy velem elégedve. A levelet majd elküldöm. Holnap oda küldök hozzatok valami miatt ugyanis valakit, lehet, hogy majd akkor küldöm el. Csókol sokszor valaki, azt hiszem, tudod, hogy ki. 5350—1

Gyöngyvirág. Szerdára jelzett levelet még nem kaptam meg. Kegyeskedjék értesíteni, hogy tényleg feladták és hol? Igen szeretném azt megkapni. — Ha esetleg még egyszer írna, úgy kérem sorait a lap kiadóhivatalába küldeni. — Csókolja kezeit sokszor. Julius. 7348—1

Marta. Malgre . . . étais heureux. Desirerais repe-ter même cela. Serais pas à Bucarest mais le 12 même Ville ou dernière fois. Ecrivez Mille et mille. . . 2543—1

Azt a bájos gyászoló hölgyet, kivel tegnap este a Millenniumban egy asztalnál ültem és ki e lapot olvasta, esdre kérem, adjon alkalmat a találkozára és írjon „Mérnök” jelge alatt a lap kiadóhivatalába. 7346—1

Margit. Kedves sorait a 6-iki lapban olvastam. Nagyon köszönöm a jókívánatokat. Ontól függ az én szerencsém. Mikor láthatnám már? Már évtizedek óta nem láttam. Adját ki a szüleinek kécső-komat és magának is csókolom szép kacsóit igen sok-szor F. B. 7344—1

HAZASSÁG.

Önálló gyógyszerész, ismeretség hiányában, ez uton szeretne megismerkedni egy csinos, háziasan nevelt fiatal katolikus leánnyal, házasság céljából. Megfelelő hozományra reflektál. Leveletet „Siker” jelge alatt továbbít a kiadóhivatal. 7300—2

ALLÁST KERES.

Gazdasszonyi állást keres egy intelligens özvegy nő, ki a háztartásban és varrásban járatos és a gyermekeket igen szereti. Szerény igényű. Címe a kiadóhivatalban. 7262—3

Kauzióképes leány elszámolásra keres csemege-vagy fűszerüzletet. Esetleg alkal-mazást bármily tisztességes üzletben mint felíró- vagy elárusító-nőnek. Szíves megkereséseket kér „Kauzió-képes” jelge alatt a kiadóhivatalba. 7148—3

Házvezetőnő állást keres helyben vagy vidéken jó családból való izraelita árvalány, ki 8 évig mint anyahelyettes egy házban volt alkalmazva. Minden tekintetben megbízható, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik a gyermekeket nagyon szereti. Gazdassz-ban, baromfi-tenyésztésben járatos. Cím a kiadóhivatal-ban. 7280—3

Heti- vagy időszaki lapos szerkesztő, vagy munka-társul ajánlkozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedícióját is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap” címen kéretnek. 6792—3

ALLÁST KAPHAT.

Kikördő óradekkel felvétetik. Cím a kiadóhivatal-ban. 7342—1

Vagyon szerethető a „Kereskedelmi Vagyászol” című mű birtokában, melynek titulatásai alapján tőkebefektetés és előképzettség nélkül bárki 2—3000 forintot, sőt többet is kereshet évente. A művet mai naptól — míg a csekély készlet tart — lezártított áron 1 forint 20 kr-ért ajánlva küldi meg a „Kereskedelmi Vagyászol” könyvkiadóvállalata Újpest, István-ut 2. sz. 2541—4

Helybéli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.” jelge alatt továbbít a kiadóhivatal. 7222—4

Ügyvendi irodába keresztek kereszteni kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Dr. S.” jelge alatt. 7204—4

BIRTOK-ELADÁS.

Álföldi birtokomat szeretném elcsereálni egy budapesti házért, melyhez egy pár ezer forint készpénzt is adok. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Birtokos” jelge alatt. 7226—6

HAZ- ÉS TELEK-ELDÁS.

Egy sz. ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7002—7

Küpesten, a közeg legjobb helyén két sarok és egy közép telek eladó, igen olcsó árt. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Olcsó telek” jelge alatt. 7208—7

ELADÁS.

Butor, jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetésre, bútor, bútorlámpák kárpitos- és asztalosbutor egyed-ül, lakárkában VII. Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve. 7015—8

Fodrász üzlet a főváros legelőkelőbb helyén, mely-nek igen jó jövődelme van, szabad kézből eladó. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fod-rász” jelge alatt. 7116—8

Egy szép bolti pult márványlappal, mely alkal-mas fűszer-, csemege- vagy hentes-üzletbe, továbbá egy tizedes-mérleg, 2 darab kis mérleg súlyokkal, 1 mák- és kávé-daráló igen olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7319—8

Egy régi fa és asztalok, a belvárosban eladó Cím a kiadóhivatalban. 6918—8

Egy újragyökerező nagyon olcsó áron eladó, minden üzlethez használható. Cím a kiadóhivatalban. 7042—8

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére tel-jes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6760—10

Az űllői-uton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6828—10

Elegánsan berendezett 2 szép utcazi szoba, 1 esetleg 3 ur részére is kiadó. Vas-utca 15/b. II. 25. 2553—10

Lakótársat keresek egyéves önkéntes fiam mellé, egy csinos kétablakos udvari szobába, gázvilágítással, kitűnő ellátással együtt csekély 30 frtért. Lift és telefon a házban. Cím a kiadóhivatalban. 7266—10

Elegánsan butorozott 2 ablakos utcazi szoba fürdő-szoba s esetleg zongorahaszználattal a Dávid-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6830—10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utcazi szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 6144—10

Utcza butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utca-zában, második emeleten, előszobával, lépcső-házbeli különbejárattal, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6920—10

KIADÓ LAKÁSOK.

A Népszínház közelében egy szép földszinti lakás, mely áll 3 utcazi, 1 udvari, előszoba, konyha és fürdőszobából, olcsón kiadó. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „Uri lakás” jelge alatt. 7310—13

HITEL—PÉNZ.

Ki adna 3000 frtot kölcsön biztos állásu uriembernek, havonkénti részletfizetéssel mellett. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosan” jelge alatt. 7196—14

Kölcsönök! II. és III. helyekre magánkölcsönök adatnak — I. helyre bank- és papír-pénzakkal legmagasabb összegig konvertálhatók. Bőve-bet: „A földbirtokos Magyarország” („Hungaria agri-cola”) kiadóhivatala Budapest, VIII. Űllői-ut 6. szám. (Levélileg is.) 2551—14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetleti helyiségnek, vivőto-remnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3663—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb for-galmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögéssnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemetefü-czukorkát. 1537—18

Urasági lakás kerestetik a körutak valamelyikén, mely 5—6 szobából és hozzátartozó innélék-helyiségekből és lehetőleg 2 előszobából álljon. A lakás az I. emeleten legyen. Részletes ajánlatok a kiadóba kéretnek „Földbirtokos” címen. 2671—18

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy Kápolna-utczá 5. szám alatt egy hírlap-elarusítási és előfizetési irodát nyitottam, hová a Kőbányán kézbesített hírlapok ügyére vonatkozó panaszok is küldendők. Tisztelettel Czákó Karolin. 2555—18

Kajfialitő, biztos és kipróbált szer tejkorpa és bajhullás ellen. Negyedliteres üveg. 1 frt 50 kr. Pálffy Gy. Budapest, Kálvin-tér 3. I. emelet 7. 7085—18

Zanuló, fizetéssel felvétetik. Öreg könyvek és egész könyvtárak a legmagasabb áron megvétel-nek. Örte & Radics Budapest, VIII. József-körút 77-79. 2545—18

Intelligens özvegy asszony almenne házakba, ru-hákat és fehérneműket jutányos árért koldozni. Cím a kiadóhivatalban. 7290—18

Gabonakészletek Magyarországon.

(B. V.) A New-Yorkban megjelenő „Brad-streets” című szaklapról el lehet mondani, hogy ez az újság érdemeket szerez magának a gabonastatisztika körül. Evidenciában tartja az Egyesült államok ezer piacának készletét és pontosan közli minden hétfőn a kimutatását a főcsoportok látható gabonáállományának. Kedden virradatra pedig a kábel révén Liverpooltól Brüllig, mindenütt Európában, ahol a gabonaforgalom iránt érdeklődnek, már tudják, hogy van, mint van a „visible supply”: apadt-e, emelkedett-e és hány bushellel. E bulle-tinek aztán nagybárra mértékadó befolyással van-nak világszerte az áralakulásra. Nálunk is erősen meg-hányja-veti a vidéki gabonakereskedő, vajjon nem-e volna észszerű még rövid ideig spekulálni az egy-két vaggont tevő buzával, ha arról értesül, hogy odaát csökkent az ellenőrizhető készlet.

Mi magunk természetesen statisztika dolgá-ban távolról sem vittük még ennyire. Magyarorszá-gon mindenekelőtt hiányzik az ezer gabonapiaczból egynehány. Ugynevezett látható állományt meg alig konstatálhatunk vagy harminczöt helyen, ott tudni-illik, ahol raktárházak vannak. Eltekintve azonban ettől, nélkülözünk a hivatali, vagy, mondjuk, a szaklapot, amely egybegyűjtene ez adatokat. De még más sincsen. Nincsen meg, például, az illető vállalatoknál — tisztelet a kivételeknek — a ko-moly szándék ahhoz, hogy ily kimutatás létreho-zásához csekély fáradsággal hozzájáruljanak.

Az „Országos Hírlap” több ízben megkísér-lette a gabonakészletek számszerű feltüntetését, — lapunk 1898-iki évfolyamának ujévi és husvét-i számában adtuk ily tabellát — de annyi nehéz-ség merült fel az adatok beszerzésénél, hogy tö-rekvésünk, amely odairányult, hogy bizonyos idő-közökben közöljük a kimutatásokat, meddő ma-radt. „Alapszabályaink értelmében évközlésben nem adhatunk felvilágosítást” — ezt felelte a raktár-házi vállalatok egy része. Jó, hát vártunk az év-fordulókig. Ekkor már nem akadályozta semmiféle statum ez információ adását, de akadályozta a kedves — indolencia. Ismételt levélbeli és sürgönyi reklamációk daczára mégis csak hézagos erre vonatkozó mai tabellánk is. Köszönetet mondunk ehelyütt ama közraktárak intézőségének, amelyek az adatok idejekorán való beküldése által előse-gítették ez érdekes publikációt.

Ami magát a készletet illeti, annak szám-szerű mérése első sorban meghazudtolja azt a közismert frázist, amelyvel az aratás óta mind-untalan találkozunk, hogy tudniillik a producer-sek tömegesen keresték fel termékekkel a nyilvá-nos raktárakat, hogy ott árujukra kölcsönt felvéve, annak értékesítésével bevárhassák a jobb árak korszakát és e remény táplálhatása fejében inkább fizetnek busás kamatozat, raktárujait, költséget stb. Egy látszik, hogy a valóságban az idén sem alim-entáltak a gazdák nagyobb mértékben a közrak-tárakat, mint máskor, mert ennek ma, öt hónappal az aratás után, kellene hogy még nyoma legyen. A mostani raktárállomány pedig nem különbözik je-lentékenyebben a múlt évitől.

Buzánál alig, árpánál, zabnál valamivel na-gyobb a készlet. Rozsnál jóval csekélyebb az ál-momány, főleg azért, mert tavaly magában a fővá-rospan mintegy 70,000 métermázsza tárolt e ezikk-ből a közraktárakban, ezuttal pedig alig 20,000 métermázsza. Ugy látszik, e gabonanemű tényleg fogytán van. A tengeri raktári készlete lényegesen kisebb, ami azzal magyarázható, hogy tavaly még jócskán volt ő áru az országban. Az idén meg nagyon kevés van.

Ami magát a közraktári intézményt illeti, sajnálattal kell konstatálnunk, hogy e fontos in-stituczio még mindig nem vert mélyebb gyökeret a gazdasági életben. Megnyugvással látjuk azon-ban ez idő szerint azok sorában, akik közraktárak létesítésén fáradoznak, nemcsak a vidéki pénz-in-zeteket, hanem a városi és megyei hatóságokat is vállelve buzgólnodni. Országos gabona-ale-vátor-hálózat jön-e el a te korszakod!

A raktárház		Készlet 1899-ki január 1-én métermázsákban					Jegyzet
székhelye	c z é g e	Buz	Roz	Árpa	Zab	Tengeri	
Arad	Aradi árnacsarnok-részvénytársaság	—	—	—	—	—	felszámol-lásban
Barca	A magyar lezámitoló- és pénzváltóbank barcai raktárai	21378	2683	4374	10957	40907	
Barcsalap	Silberstein és Társa	—	800	—	500	1300	
Brassó	Brassói bank- és raktárház részvénytársaság	—	—	—	—	—	épül
Budapest	Magyar lezámitoló- és pénzváltóbank Buda-pesti, közraktári vállalata	174000	12000	69100	48300	8000	
Budapest	Magyar lezámitoló- és pénzváltóbank Budapesti közraktári vállalatának nyugati pályaudvaron levő kirendeltsége	77130	5074	908	4093	202	
Budapest	Luczenbacher Pál utódai áru- és gabonacsarnoka	40100	—	—	—	—	
Csaba	Békés-csabai termény- és áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	12873	—	1190	2194	3229	
Csáktornya	Csáktornyai tárházak részvénytársaság	—	—	—	—	—	üres
Déreczen	Déreczeni termény- és áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	16100	20800	6000	9800	1100	
Fiume	Fiumei nyilvános raktár-részvénytársaság	10402	896	3608	2872	14520	
Győr	Győr szabad királyi város áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	—	—	—	—	—	Augusztus-ban megnyílik
Kassa	Kassai termény- és áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	5526	858	14253	101	528	
Kisvárd	Kisvárdai termény- és áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	8469	6284	851	1378	953	
Kolozsvár	Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank áru- raktára	6092	114	6745	6711	4093	
Mezőtúr	Városi raktárház	—	—	—	—	—	Áprilisban megnyílik
Miskolc	Miskolci hitelintézet raktárosa	26912	2207	12594	3649	—	
Nagyberek	Országos raktárházak részvénytársaság	—	—	—	—	—	)
Nagyvárad	Nagyvárad áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	10317	6395	1062	8631	318	
Nyíregyháza	Nyíregyházi termény- és áru- és gabonacsarnok-részvénytársaság	13645	11200	720	1958	3700	
Pozsony	Pozsonyi raktár-részvénytársaság	3000	—	—	—	—	
Szatmár	Szatmári takarékpénztár termény- és áru- raktárai	8143	—	1568	972	915	
Szeged	Országos Raktárházak Részvénytársaság	—	—	—	—	—	)
Szolnok	Megyei raktárházak	—	—	—	—	—	tervezve
Sziszek	Sziszeki tárházak részvénytársaság	2762	—	—	20559	7807	
Sziszek	Consortial Lagerhaus	—	—	—	—	—	üres
Török-Szent-Miklós		—	—	—	—	—	épül
Zágráb	Zagrebacko prometno skladište dionicko druztvo	2820	2823	1054	3011	2021	
Zágráb	Gőzelevátor részvénytársaság	—	—	—	—	—	üres
Zimony	Országos raktárházak részvénytársaság	27300	3500	2500	9400	1800	)
Összesen . . .		466207	75024	126516	124886	91491	

) Az Országos raktárházak részvénytársaság három raktárházának összes készlete Zimony alatt van feltüntetve.

ÜZLETI HETI SZEMLE

Gabona. A külföldi piacok üzletmenete lanyha, a forgalom állandóan szűk keretben mozog. Amerikában e héten nyugodt volt az irányzat, realizációk voltak túlsúlyban és az árak három centtel csökkentek. Angliában az üzlet jelentéktelen és a multheti árnyereség ismét veszendőbe ment. A francia piacokon valamivel jobb érdeklődés mutatkozik buza és liszt iránt, a többi kontinentális vásáron az árak alig tartóztak.

Nálunk az árak buzában olcsóbbodtak.

A hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza. Az árak 15 krajczárt vesztek. Különösen a hét végével volt az irányzat lanyha. Az összes forgalom 55,000 métermázsát tesz, a hetihozatal 40,000 métermázsára rug.

Rozs. Helyben 8.—8.15 forinton jegyzünk, gyengébb áru alig adható el.

Árpa (takarmány és hántolási czélokra) agyancsak gyér forgalom mellett változatlan maradt. Néhány kisebb tétel 6.10—6.40 forintos áron kelt el helyben.

Z a b. Az eladott 4000 métermázsán szín és tisztaság szerint helyben 5.70—6.10 forintot ért el.

Uj tengeri jobb érdeklődés mellett 5 krajczárral emelkedett. Kőbányán 4.65 forintig is ért el. Szállításra szintén jobb kereslet van.

Olajmagvak. Káposztarepce 11—12.50 forint. Bánti repce 11.25—11.75 forint. Vadrepce 5.50—6.20 forint. Lenmag 10.50—11.50 forint. Gombóc 9.25—10.— forint.

Művelvények. Bab. Névleg trier aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7—7.25 forint, gumbólyú Baja-Zomborán 6.50—6.75 forint, barna bab Kalocsán 6.80 forint, Nagy-Károlyban 6.50—6.75 forint. Köles helyben 4.25—4.90 forint.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten sem fordult kedvezőbbre, a egyes malmok ugyancsak következtében, valamint az árviszonyok kedvezőtlenége folytán üzemüket tetemesen megszüntették. Január havában ugyan az üzlet rendszeresen csendes szokott lenni, de mintán most már előzőleg hosszú ideig szünetelt az üzlet, a szünet immár szokatlannal sokáig tart. — A korpüzlet szilárdabb lett. Készletek korpában mincsenek a különösen finom korpában kész áruért készséggel fizetik a legmagasabb napi árakat.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
17.—	16.40	15.80	15.20	14.60	13.80	13.—
7	7½	8	F	G		
11.—	9.—	6.—	4.40	4.20		

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Vetőmagvak. Vöröslőhere. Habár közvetlen az év zárta után szűkebb korlátok közt maradt a forgalom az irányzat mégis szilárdnak mondható. Az összes termelő országokból mindinkább csekélyebbek az ajánlatok. Németországnak alig van valami, Sziléziának is csak vajmi kevés ajánlati valója, csupán Oroszország és Magyarországon bírnak még a termelők némi készletekkel, vajjon mekkorakkal, azt majd a jövő hetek folyamán tudjuk meg. Véleményünk szerint az árak hirtettségére ez idő szerint nincs kilátás. Luczerna. Franciaországból oly szóróvatosan érkeznek az ajánlatok, hogy nem hiszszük tévesnek azt a véleményünket, miszerint a francia termelési helyeken lévő készletek egyáltalában már nem vehetők számba és minthogy a piacra érkező olasz tételek többnyire alárendelt minőségűek, Magyarországnak pedig ebbeli termése meghusult, bizonyosra vehető, hogy e czikkben még tovább áremelkedés fog állani. Nyulszapuka még hiányzik és szűken is marad. Egy-két tétel elsőrendű áruért az igényelt magas árakat megadták. Baltacziom és muharmagnak nem volt forgalmuk, mert nem voltak a lefolyt héten ajánlatok. Bükköny. Ez czikkre nézve csönd uralkodik. Jegyzések nyere áruért 100 kilónként Budapesten érte: Vöröshere tavalyi 40—45 forint, vöröshere idei 48—53 forint, luczerna olasz 58—62 forint, luczerna magyar 56—62 forint, luczerna francia 70—80 forint, baltacziom 14—15 forint, muhar 5.50—6.50.

Szész. A szészüzletben e héten az üzletmenet gyéresebb volt és a szészárak azonnali szállításra változatlanul szilárdan a múlt heti zárlatjegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szész azonnali szállításra 54.75—55 forinton nagyban. Élesztőszesz változatlanul szilárdan 54.50—55 früg bek.

Mezőgazdasági szeszgyárak által

kontingens nyersszesz e héten változatlanul volt kínálva és több tétel 1.20 forinton, bácsi kontingens nyersszesz jegyzésen alul zárulva is lett.

Galicziából kínálat nem volt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.75—18 forint.

A kivétel e héten szünetelt. Fiuméba 104 q. finomított szész érkezett Magyarországból.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyznek. Losonc, Kenyermező, Barcs 75 krajczárral drágábban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szész 54.50—55.— forint nagyban, 55.25—55.50 forint kicsinyben, élesztőszesz 54.50—55.— forint nagyban, 55.25—55.50 forint kicsinyben, nyersszesz adózva 53.80—54.50 forint nagyban, 54.25—54.50 forint kicsinyben, adózatlan 14—14½ forint nagyban, 14.25—14.50 forint kicsinyben, denaturált szész 21.25—21.50 forint nagyban, 21.75—22 forint kicsinyben. Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül ah vasut Budapestra szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bácsi: Kontingens nyersszesz azonnali szállításra e héten 18.50 früg kelt el. Zárlatjegyzés 18.30—18.50 forint. Prága: Adózott triplós szész nagyban 54—54.25 forint, adózatlan szész 17.50—17.60 forint. Arad: Finomított szész 54—54½ forinton jegyeztek. Losonc: Élesztőszesz 56.— forinton kelt el, azonnali szállításra. Kenyermező: Finomított szész 54.50—54.75 forint, denaturált szész 21.50 forint. Győr: Finomított szész változatlanul jegyeztek. Triest: Kiviteli szész tartályokban szállított csah áru 11.75—12 forint, román áru 11.50—12 forint, 90% hektoliterenként.

Petroleum. Az árak változatlanok maradtak. Nagyban jegyzések. A kőolaj-finomító: Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 23.— frt. Háromcsillagos (orosz) petroleum: 20.50 forint. Brazos prima: 18.25 frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 25.— forint. Egykereztes petroleum 23.— frt. Orosz háromkereztes petroleum: 20.50 frt. Kétkereztes petroleum: 19.50 frt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos bengrolaj I. számú: 33 frt. Sötét bengrolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 16.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 19.— frt. Keverő olaj (tisztító olaj) X. számú: 12.50 frt. Keverő olaj (nehéz, fajsúly 0.905) XI. számú: 13.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben 1.25 forinttal drágább. Budapesten 100 kilogramm tiszta súly után netto tara, ingyenhordóban, per cassa 2 százalék árengedménnyel. Orsvoi Standard White (salon) petroleum: 19.50 forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Lillom-császár-olaj: 23.— forint. Egyszív petroleum: 21.— forint. Háromszív petroleum 20.25 forint. Csillag-kereztes 19.— forint. Lámpaolaj: 18.— forint. Budapesten, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 16.— forint Budapesten 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 1.90 forint. Üres olajos hordók ára 1.10 forint. Ásványolajok: A forgalom csekély és főképp régi kőtések alapján történnek csak még elszállítanak. — Jöllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galiczi olajok könnyebb minőségűek olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: Bengrolaj (magas gyulladási fokkal): 26.50 forint. Igen nehéz gépolaj (fajsúly 907—910): 22.50 forint. Nehéz gépolaj (905—908): 20.50 frt. Könnyű gépolaj (900—902): 18.50 forint. Orsóolaj (904): 16.50 forint. Tisztító olaj (895): 13.50 forint. Vulkanolaj: 12.— forint. Budapesten 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Husárak. A fővárosi vásárgazgatóság hivatalos kimutatása szerint a lefolyt héten a hus árak a következők voltak: Vesepecsenye egészben, kilogrammonként 70—1.50-ig, tisztítva, 1.00—3.00-ig, hátulja 60—1.20-ig, levesthus elsőrendű 60—90 kr, másodrendű 52—80 kr, harmadrendű 48—72 kr. Maj 30 kr.-tól 56 kr.-ig, lép 30—56 krig, vese 40 kr.-tól 64 kr.-ig, nyelv 52 kr.-tól 100-ig, csont velős 20—50 kr.-ig. Bivalynus hátulja 66 kr.-tól 70 kr.-ig, eleje 44 kr.-tól 64 kr.-ig; 46bbi része 38 kr.-tól 48 kr.-ig.

Vas. A vasüzlet a lefolyt héten nagyon gyenge volt. A kereslet aránytalanul nagy mértékben csökkent, mintán az 1899. évi kartell megkötésének idejéig a vevők csak éppen a nélkülözhetetlenül szükséges anyagot szerzik be. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként: kőszén ellenében, 2 százalék pénztári engedménnyel magyar nyersvas: 4.45—4.65 forint, Bessemer nyersvas 4.65—4.75 forint, wtkovitzai nyersvas:

4.50—4.80 forint, félnyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 9.80—10.— forint, stájer rudvas: 11.—11.50 forint, tartánylemez 11.80—12.50 forint, hengerelt vasgerenda: 11.25—12. forint, stájer laposvas 14.— forint, vaslemez 12.50—13.50 forint, horganylemez 34.20 forint. Ocskavasak: nehezebb vasdarabok 3.30—3.45 forint, könnyebb vasdarabok 2.90—3 forint, 1-rendű öntöttvas törmelék 3.80—3.85 forint, elégett öntöttvas törmelék 1.70—1.80 forint, ócska vassin 3.55—4 forint 100 kilogrammonként tiszta készíztetés ellenében.

Ingatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átíratás alá kerültek a következő ingatlanok:

(A budai oldalon.)

Klímes József és neje I. kerület, Krisztinakörút 1939—25. számú háza 215,000 forintért gróf Korniss Károlyra. Klogler Adolfné I. kerület, Petneházi-réten 6220. számú telke 1500 forintért Michels József és neje. Véghe Pálné II. kerület, rózsahegy-utca 8. számú háznak fél része Véghe Pálra. (Hagyaték). Stern Béla I. kerület, hosszúrétén 8858. számú telke 250 forintért Stern Ignácra. Harczog testvérek I. kerület, Gellérthegyen 11870—71. számú telke 5948 forintért Vastsik Pálra. Winkler Teréz és társai I. kerület, Gellérthegyen 11880 számú telke 1610 forintért Siebreich Károlyra. Wechinger Józsefné III. kerület, vörösvári-ut 915—16 számú telke kiskoru Wechinger testvérekre. Gernedi József és neje III. kerület, Solmár-völgyben 2850—51 számú telke Gernedi testvérekre. Frei György III. kerület, percz-utca 5 számú háznak fele része Frei István és Annára. Özv. Klímesek Ferenczné III. kerület, kis-koroná-utca 6524 számú telkének fele része 450 frtért Khogler Adolfnéra. Follhöffer Ferencz III. kerület, Fehérhegyen 4270—71 számú telke 250 forintért Miltz Antalra. Kiskoru Neubrandt Katalin III. kerület, 6130—31 számú telke Láng Jánosnéra. (Hagyaték). Seager Antal és neje III. kerület, Majláth-utca, 4555 számú telke 660 forintért ifjabb dr. Bamberger Bélára. Quecki János és Krammer testvérek III. kerület, 8938—1—2 számú telkük 100 forintért Detsinyi Frigyesre. Michels József és neje II. kerület, Donáti-lépcső 2524 számú háza 25,500 forintért Khogler Adolfnéra.

(A pesti oldalon.)

Ifj. Aulich György és neje VII. kerület, István-mezőn 2812—14. számú telke 29,200 forintért Kandelka János és neje. Kiskoru Friesz Borbála VIII. kerület, Hunvady-utca 28. számú háznak része kiskoru Friesz-testvérekre. Jäger Rozina IX. kerület, Imre-utca 7. számú telke kiskoru Berta János és Jenőre (hagyaték). Porst Józsefné VI. kerület, lovag-utca 12. számú háznak fél része Tichy József Antalra (csere). Dr. Grünwald József és neje VII. kerület, Abonyi-utca 9. számú háza 21,800 forintért Tóth József és neje. Zimmermann Ferencz X. kerület, Óbegrén 7991—5. számú telke 3200 forintért Dalits Markóra. Müller Adolf és neje IX. kerület, Knežits-utca 15. számú háza 18,500 forintért idősebb Tavaszi Antalra. Heben Jakabné IV. kerület, magyar-utca 36. számú háza 35,500 forintért Gobbi Alajos és neje. Wunsch Róbert IV. kerület, zöldfa-utca 1. számú háza 58,627 forintért a fővárosi közmunkák tanácsára. Kiskoru Fajta Elemér VII. kerület, Király-utca 33. számú háznak része Fajta Józsefné (hagyaték). Liptai Lajos és neje X. kerület, Felső-Rákos 7575. számú telke 1020 forintért Borbás Gáspárra. Özvegy Stocklasz Józsefné I. kerület, Gellérthegyen 1183—84., 9649—50. 1—2. számú telkeinek része Stocklasz Józsefre (hagyaték). Dr. Paldi Lajos I. kerület, Nándor-utca 6163., 6562—63. 1—2. számú telkeinek része Goldt-testvérekre.

MINDENFÉLE

A telefon terjedése. A telefon elterjedését tekintve az első helyet az amerikai Egyesült Államok foglalják el. Hálózatának már 1892-ben több mint kétszáz ezer állomása volt s ma már meghaladja a kilencszáz ezeret. Másodsorban Németország következik száznegyvenezer telefontállomással. 1894-ben még csak kilencvenháromezer állomása volt. Németországban Berlin volt az első város, ahol telefonhálózatot berendeztek. Ma, tízezerrel erővel azután, hogy a németek bevezették a telefont, harminczkétezer állomással első helyen áll a világ összes telefonhálózattal bíró városai közt. Berlin öt százharmincz más várossal és községgel köti össze telefon, köztük Budapesttel is. Ennek a hálózatnak hossza kilencszázharmincz kilométer.

- Katona-kisasszony. La Porte-ban, Texasban, a napokban meghalt egy öreg asszony, aki az amerikai polgárháborút mint önkéntes végigharcolta. Leánya volt egy jómódu farmernek és apja birtokán már gyermekkorában rászokott a lovaglásra. 1860-ban elhatározta, hogy férfiruhát ölt. A férfiruhával férfineret is vett fel. Frank Thompsonnak nevezte magát és az amerikai polgárháború kitörésekor egyike volt az elsőeknek, akik katonai szolgálatra jelentkeztek. Ott volt Kill Run védelmének, de szerencsésen kiszabadult a vérsüddőből. Néhány társával a yorktowni hadtesthez csatlakozott. A hadtest egy rendkívül ügyes kőmje akkoriban került az ellenség kezébe, ahol rövidesen elbántak vele. Frank Thompson kisasszony rögtön jelentkezett a megüresedett hely betöltésére. Bátor fellépése megtetszett a parancsnoknak, aki rögtön egy fontos feladatot bízott rá. Vándor-kereskedőnek öltözve igyekezett az ellenség táborába eljutni. Oda küldte a parancsnoks. Alig lépte át a határt, az ellenséges tábor egy fiatal hadnagya elfogatta és sánczmunkákra kényszerítette. A bátor leány már az első éjszakán megszökött a munkások táborából és bejárta az erődítményeket, megszerezve a szükséges információkat. Elkészülve munkájával, visszaszökött övéihez. A háború befejeztével újra női ruhákat öltött és férjhez is ment volt őrmester ruhát, aki csak évek múltán tudta meg, hogy a felesége valamikor alattvalója volt a hadseregben.

Minden szakszenibereknek **mindon-
kinak, ahinek 36 órára** van szűk
sége azáltal tudomásul, hogy az
ujjonan feltalált jubileumi

goldin remontoir-órák

egyedül elkészítését átvettém.

Ezen órák javított, pre-
cizizálással, kettő sárga-
lel bírnak és gyönyörű
elegáns kivitelűk követ-
kezőben a valódi arany-
órától még a szakszenib-
erek által sem különböz-
tethetők meg. A pompá-
san díszített órák
változtatlan marad és
az óra pontoságát és a
trészt, és a vállat-
lók. Az ár: **dupla-
elegáns goldin-remontoir-
láncos**

csak 5 frt 25 kr.

Dupla
láncos
csak

**5 frt 25
kr.**

FISCHER ALFRÉD
Bécs, I., Adlergasse 10.

Küldés utánvétellel — Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik

[illegible]

Budapest, Váci-körút 21. sz.
 Ócska seregének becszereltetése és hangolások vala-
 mint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

	Bevezető Szózat	E. H. Szózat	Vigilánzia	Vigilánzia	Vigilánzia Szózat	Vár Szózat
Hétfő	Tabarin felesége Rejtett boldogság	A hugonották	A galamb	Biblia asszony	A bolond	—
Kedd	Himfy dalt	—	A galamb	Az unatkozó király	B. A. L. E. K.	—
Szerda	John Gabriel Borkman	Roland mester	A tekenősbéka	Diák-kisasszonyok	A bolond	—
Csütörtök	Az ember tragédiája	Aida	A galamb	Az édes	A gésák	—
Péntek	Királyi házasság	—	Családi örömszék	Diák-kisasszonyok	A bolond	Mignon
Szombat	Királyi házasság	Roland mester	A galamb	Szegény emberek	B. A. L. E. K.	—
Vasárnap d. u.	Stuart Mária	—	A tekenősbéka	Biblia asszony	A gésák	—
Este	Királyi házasság	Bohémek	A galamb	Szegény emberek	A bolond	—

GARANCIA: 25 évi részben katonai-, részben magánorvosi praxis. Külön váró- és gyógytermek. *Levelezéssel azonnal díjaztatványt küldünk.*

MINDENÜTT KAPHATÓ

A

RETHY FELE

VEDJEGY

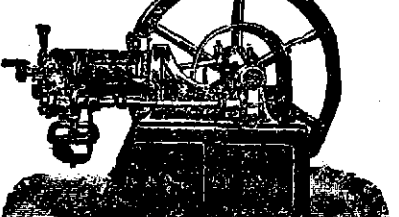
PEMETEFÜ CZUKORKA

LEGJOBB

rekedség
kahogás és
hurut ellen.

1 doboz ára 30 kr. 5 doboz bértmentes 1 fnt 50 kr.
Szétküldés:

RETHY BÉLA gyógyszerész Békés-Csabán.

LANGEN és WOLF BUDAPEST,
VI., Lízár-u. 1.
Szállítja a világhírű
eredeti „Otto” motorokat
légüzemű- és benzín-használatra.
Ezen motorok minden iparágban a legjobb és leg-
megbízhatóbb üzemgépeknek bizonyultak. Gazda-
sági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjas
„Otto” benzín-mozgonyt.
Nem kell gépész! Nincs tüzelvény!
Nincs vízfogyasztás!
Felvilágosítás, prospektus és költségvetés ingyen.

CZERNY-FÉLE

OSAN

Legjobb a szájnak és fogagnak.
Antiszeptikus, kátszerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval előlőmutató az eddig ismert legjobb fogszerekreket.

**OSAN-szájvíz üvegekben ára 80 kr.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.**

CZERNY F.-FÉLE KÖLTSÉGI-

A legjobb és legegyszerűbb szájpolírozó.
1 üveg 1 ft., hozzáváltó
Balzsamú-szápon
30 kr.

RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch.)

CZERNY-FELE

a legjobb NAJZSTŐSEK
szőlőkára, barnára,
és feketére.
Ára 2 ft. 60 kr..

Tünnigeke

Vörnyaym néni, lelkiismeretemp megtartására, teljesen ártalmatlan!

ANTON J. CZERNY, Bács, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti írókár: **TÖRÖK JÓZSEF** (gyógyeztetési) Könyvtára 12. és Egger-16a **MADAR-gyógytérben** (Mári-lód 17. tavasz minden gyógyeztetésben, drogterápia és partikulációban). Székülés utánról mellett. Megrendelésből oly helyről, hol még ráadás nincs, tenni csak egy-kétbe, vagy pedig átvezetni a szállásba, a Czerny-céghez intézködni. Prospektus ingyen.

ELTETTES: London, Párizs, Bécs, Brüsszel, Konstanz, München, stb.

A higiénia legnagyobb haladását

képezik új, minden hasonlót föltülműtő **egyedül szagtalan, pneumonia és abszolút légmentesen elzárható**

1. ábra.

2. ábra.

higiénikus szoba-closetjeim,
melyek minden családban kétségtelenül nélkülözhetetlenek.

Az igen olcsó ár mindenre nézve beszerezhetővé teszi.

Árak: 1. ábra higiénikus-hermetikus árral, hajlékony formájú, forróerőztető dísfából mozaik-beleltet. belső fürdőszoba és poliszett csak 20... frt; 2. ábra kis szobájú, elegáns ár. Kétféle, jól párnázva, csak 23... frt Külső vasutas átjáróval szerelt. Államhivatalnokoknak, parókának, tanácsoknak átjáróval szerelt és

Európai főraktár: M. FEITH, Wien, II., Taberstrasse 11 B.
az államhivatalnokok és k. egyesületének szállója.

Városi gyógyszerár
a „Fekete sashoz“
TEMESVÁR, belváros, Szt.-György-tér.
A hires csusz- és köszvény-aether
a legkülönbözőbb szer csusz, köszvény és mindenféle más reumatikus
haj ellen, mint szaggalis, ideggyulladás, szarvas, aszthma, fogfájás stb.
Hatása biztos és gyors, legtöbbször 1-2 szeri 2-főnyelés után. Ezt
számtalan köszvénst-elv. bizonyítja.
1 üveg ára 1 frt. Próbáüveg 50 kr.
Antirheumaticon.
A köszvény-aether hatásának támogatására szolgál. Naponta este
2-3 por teletit be vízben oldva, egy üveg többnyire és az aether
hatásával egyetemben rögtön teljes gyógyulást. Későbbum napi
használat után a haj tökéletes gyógyulása következik be.
1 doboz 90 kr., 1/2 doboz 50 kr.

**Gyengeségi • • •
• • • állapotok**

impotencia) ellen páratlan sikert gyógykezelései foly-
tán legmegelőzöbben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar
kir. orvos

hydro-elektrotherapiái

rendelő-intézetét

BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 44. sz., I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytatkeze-
lésün teljes gyógyulás után szorított

Rendelés délelött 8-11 óráig, délután 2-3 óráig.

MUSZAKI IRODA

Engelsmann

Rezső

Magánmérnök

BUDAPEST.

Muzeum-körút 15.

Elfogad

MUSZAKI MUNKÁK

kivitelet

TALALMANYOK

ÉS SZABADALMAK

Muszkai

KIDOLGOZÁSA

Értékcsökkenése

5 KILÓS POSTAÚVEG

RUM

Brazíliai rum	4.-
Cuba rum	4.50
Jamaika-rum, finom . . .	5.-
Jamaika-rum igen finom .	6.90
Jamaika rum legfinom . .	7.25
Ananás rum angol	10.-
Féjfedelmi rum 3 koron .	15.-
Cognac 3 csillagos	8.25

1 postaládában 2 nagy üveg
finom Jamaika rum és egy ki-
lós doboz csészér kerül. tea ösz-
sze en 4 fét. **Ugya ilyen láda**
levegőtől jobban minőségben
6.80 fr. 1/2 kilós desszert lete-
nyezre együtt minden láda fo-
rtintal díjra. -- Vidékre pin-
dest fagymentesen. Inyen vi-
magriva küld utánvét mellett is

PINTER GYULA

es. és kir. udvari fűszer- és
csomagozási tő

Budapest, Kezességmőti u. 18.

Óriási választéka
mindennemű farsangi cikknek
Franz Carl Bisenius
Wien, I., Singerstrasse 11., félemelet.
Tessék erre a címre figyelni, hasonló nevű cégekkel
nem illek összeköttetésben, sehol sincs fiókom.

**A legrégibb, jóhírű és versenyképes
üzlet. Mindig a legujabbat nyújtja
olcsó, nagyban való árakon.**

Eredeti, felőtte komikus papírfüvegek 10 drb
1 k. Új kotillonturk 6 párnák 50 krtól
feljebb. Kétféle érmek a 4 y és ezüstből,
utóbbra nyomtatva 10 drb krtól feljebb.
Ezzen érmek-érmek vagy kotillon-szala-
gok dívasok színekben, 10 drb 15 krtól
feljebb. Kiváratra tetszés szerint való darab-
számban szorlóra. Ezismert dízes kivettől
díszetek béli helyiségek részére. Nálí
helyiségek való díszeseket kölcsön vagy el is
adok. Eredeti új parisi trefás ezítek 10 drb
1 krtól feljebb. Kétféle hatások világítás
kotillon-füvegekhez drb; a 10 krtól feljebb. Vesszely
kálíval való szalon-tűzfűtékek. Díszetek pénz-
díjak részére. Kétféle díszetek kölcsön adok és
a szobafalak legkisebb mért nagysá-
ga fel is állítatom. Kölcsön adok
díszes színek, székcsok, kárpitozott
szék, gyertyaszállók és gi-
randókat.

— Árjegyzéket ingyen küldök. —

AZ ORSZÁGOS HIRLAP

Hölgyközönségéhez!

Olyan újdonságról adunk hírt lapunk tisztelt hölgyközönségének, mely kétségtelenül a legszelebb körökben fog általános meglepetést kelteni.

Megjelent

a legszebb divatujság, a

„Franczia Divatlap”

Az „Országos Hirlap” Divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Franczia Divatlap” úgy szerkesztésében, mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A „Franczia Divatlapban”
csak eredetipáriszines képek jelennek meg.

A Franczia Divatlap havankint kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg.

A Franczia Divatlap terjedelme számonként 13 oldal.

A Franczia Divatlap minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a gyermekdivatra és a kőzimunkákra.

A Franczia Divatlap nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatódó regényt közöl, mely könyvivalakjában nyomtatva, évenként két kötetet ad.

A Franczia Divatlap képes divatrésze teljesen Párisban készül.

A Franczia Divatlap minden számának külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színnyomata képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színnyomata képeket.

A Franczia Divatlap minden második számához ingyen adunk egy életnagyságu kivágott szabásmintát!

A Franczia Divatlap az összes magyar divatlapok közt a legelőkelőbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr, félévre 1 frt 80 kr, negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek!

A Franczia Divatlap előfizetési ára az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek:

Egy évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr., negyedévre 75 kr.

Az Országos Hirlap és Franczia Divatlap együttes előfizetési ára:

Egy évre 17 frt, fél évre 8 frt 50 kr., negyed évre 4 frt 25 kr., 1 hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető

az Országos Hirlap kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körut 65.

A „Franczia divatlap”
minden második számához egy életnagyságu kivágott szabásmintát csatolunk.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal, 50 térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben fementes papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával 8 forint.

A Nagy Képes Világtörténet az első nagy világtörténeti mű magyar nyelven.

Terveben, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése. Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy minden műveltnak tanácsadója, minden háznak ékessége legyen.

Tudományos és ismeretterjesztő irodalmunk számos kisebb-nagyobb és részben érdemes világtörténeti művének az a fő és végtelen hibája, hogy idegen művek átdolgozásai lévén, nincs meg bennük a magyar szempont és hiányzik belőlük a magyar nemzet helyének megjelölése a világ történetében.

A jelen nagy vállalkozás legfőbb érdeme az a cél, hogy a mű írói az emberiség életét magyar lélek szerint szemlélik, és nemzetünket attól fogva, hogy a történet színterén megjelent, állandóan bekebelezik az általános történetbe, szüntelenül keresvén mind az eszmefejlődés, mind az oknyomozás, mind az események, mind a művelődés tekintetében azokat a szálatokat, melyek a magyarságot az idegen népekhez, az idegen népeket a magyarsághoz fűzik.

E vezérlő gondolattal alkották meg e művet annak tudós írói, a részletekben a mai kutatás egész összességét adván. A munka terjedelme lehetővé tette, hogy ez a nagy magyar világtörténet felölelje a teljes történettudományt, úgy, hogy az olvasó valóban megtalál benne mindent, a mit a jelen történet írása adhat. E munka anyag tekintetében is többet ad, mint a külföldi hasonló művek.

A vállalkozás nagy arányához teljesen méltó a mű alakja. Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik.

A Nagy Képes Világtörténet egykoru korhó ábrázolásokat közöl. Képes mellékletei, térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, amint a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemlékekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, s az egésznek művészi értéket adnak.

A „Nagy Képes Világtörténet”-et

havi 1 forint 50 kros
részletek mellett

szállítják mindazoknak, kiknek nálunk részletsszámlájuk van, vagy akikkel ily irányban megállapodunk.

Megszerezhető tehát:

- a) Kötetenként 8 forintnyi utánvétellel,
- b) Havi 1 forint 50 krosra részletfizetésre.
- c) Előfizetés útján 10 füzetre 3 forinttal.

A részletek befizetése postafutárképfizetési cheques-lapok útján történik.

Tájékoztató prospektust ingyen és bérmentve küld a mű kiadóhivatala, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.

Előfizető-gyűjtőknek 12 rendelés után szívesen szolgálunk a teljes munka egy tiszteletpéldányával.

Kérjük ezen rendeléshozzájárulást levágni, és az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatalához aláírva beküldeni.

Rendelő lap.

RÉVAI TESTVÉREK Irodalmi Intézet Részvénytársaságnak

Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

A megküldött előrajz alapján megrendelem a t. Társaságtól a

Nagy Képes Világtörténet

ez. művet mintegy 2500 szövegillusztrációval, 550 műmelléklettel, 60 színes műlappal, 50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal, 12 kötetben félbörkötésben 96 forintért a teljes mű átvételének kötelezettségével

a) és kérem az egyes köteteknek megjelenésük után 8 frt utánvétellel való bérmentes megküldését;

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre, mely havi részleteket a rendelés keltétől kezdve mindaddig kötelezem magamat a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztárába befizetni, míg a mű teljes vételére törlesztve nincs.

A részletek be nem tartása esetén a cég jogosítva van az esedékes összegeket a postaköltség hozzászámításával postai megbízással beszédni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a mű egész vételére esedékessé válik.

Hely és kelet:

Név és állás:

(O. H.)